

5/1962zach

wystawa grafiki reklamowej

**POLSKIE
DZIEŁO
PLASTYCZNE
W XV-LECIE
PRL**

**Ministerstwo
Kultury i Sztuki
—
Związek Polskich
Artystów Plastyków**

KOMITET ORGANIZACYJNY

Przewodniczący Minister Kultury i Sztuki
TADEUSZ GALIŃSKI

członkowie:

JERZY BANDURA
HALINA CHROSTOWSKA
JAN CYBIS
JÓZEF CZERWIŃSKI
KONSTANTY DANKO
STANISŁAW DAWSKI
XAWERY DUNIKOWSKI
EUGENIUSZ EIBISCH
KAROL FRYCZ
STEFAN GIEROWSKI
TADEUSZ GRONOWSKI
STANISŁAW HORNO-POPLAWSKI
WOJCIECH JASTRZĘBOWSKI
JAN KOSIŃSKI
JULIUSZ KRAJEWSKI
TADEUSZ KULISIEWICZ
STANISŁAW LORENTZ
ANTONI LYŻWAŃSKI
ADAM MŁODZIANOWSKI
MIECZYŚLAW PIOTROWSKI
CZESŁAW RZEPIŃSKI
MARIAN SIGMUND
TADEUSZ SOWICKI
FRANCISZEK STRYŃKIEWICZ
ZOFIA SZYDŁOWSKA
WACŁAW TARANCZEWSKI
KAROL TCHOREK
STANISŁAW TEISSEYRE
MIECZYŚLAW WEJMAN
WOJCIECH WILSKI
ALFRED WIŚNIEWSKI
MARIAN WNUK

Komisarz Generalny:

MIECZYŚLAW WEJMAN

Sekretarz Generalny:

ARMAND VETULANI

Centralne Biuro
Wystaw Artystycznych
Warszawa · Zachęta ·
Pl. Małachowskiego

wystawa
grafiki
reklamowej

kwiecień • maj • 1962 r.

tworzonej przez artystów (bo, jak wiadomo, udział artystów grafików w kształtowaniu jej jest dotychczas daleko niewystarczający), gdyby kładąc nadmierny nacisk na aspekt estetyczny pominąć jej funkcję pierwszą i zasadniczą, a mianowicie ekonomiczną.

Jeśli reklamę określić można jako świadome, planowane oddziaływanie na ludzi, by nakłonić ich do dobrowolnego podejmowania określonych decyzji (na przykład kupna tego a nie innego towaru, odwiedzenia tej, a nie innej imprezy rozrywkowej lub miejscowości wczasowej), to powstaje pytanie, jakie zadania spełnia w ustroju socjalistycznym. W imię czego i do czego należy nakłaniać ludzi? W ustroju kapitalistycznym — wiadomo. Walka konkurencyjna między poszczególnymi przedsiębiorstwami zmusza do wzajemnego wydzierania sobie klienta, zdobywania go od „sąsiada”. I do tego, w pierwszym rzędzie służy tam reklama. Sumy wydatkowane na najprzeróżniejsze formy reklamy są ogromne. Uruchomiono cały wielki „przemysł opinii publicznej” polegający na ścisłej współpracy wielu specjalistów (ekonomistów, socjologów, psychologów i artystów) w dziedzinie najskuteczniejszego i najbardziej sugestywnego oddziaływania na konsumenta. Często jednak właśnie skuteczność akcji reklamowej decyduje o istnieniu firmy, a w ostatecznej konsekwencji i tak jej koszty w kalkulowane w cenę towaru ponosi konsument.

Gospodarka planowa naszego ustroju, brak walki konkurencyjnej pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorstwami wyznacza reklamie inne zadania. Reklama jest przygotowaniem sprzedaży. Natomiast o tym co i w jakich ilościach nabywcy będą mogli kupić decydują plany gospodarcze. Wiadomo, że plany gospodarcze nie są zjawiskiem sztywnym, lecz są stale kształtowane zarówno przez możliwości produkcyjne, jak i przez potrzeby towarowe ludności. Potrzeby towarowe i produkcja wzajemnie się warunkują. Produkuje się to, na co istnieje zapotrzebowanie (oczywiście biorąc pod uwagę istniejące środki produkcyjne i surowcowe) w społeczeństwie, lecz także i odwrotnie — nowy towar pojawiając się na rynku uświadamia konsumentowi chęć posiadania go, stwarza zapotrzebowanie. Jednym z głównych zadań reklamy jest jej współudział w kształtowaniu popytu (który warunkowany jest potrzebą towarową, siłą nabywczą i podażą). Lecz „kształtowanie popytu oznaczać ... może jedynie ułatwienie i dopomożenie ogółowi konsumentów w wyborze to-

warów, na zakup których przeznaczają swe środki pieniężne. Przede wszystkim przez dostarczenie nabywcom rzetelnych i fachowych, pełnych i obiektywnych informacji (podkreśl. Ega) o wartości użytkowej towarów, co jest właśnie głównym zadaniem reklamy socjalistycznej..." (W. Jastrzębowski „Zasady reklamy” — I. H. W. 1956). W tym rozumieniu, najważniejszą reklamą, reklamą „życzliwego doradcy” np. proszku do prania będzie dokładne i obiektywne określenie do jakiego rodzaju bielizny służy on najlepiej — aby wybierając między różnymi gatunkami i firmami proszku do prania, gospodyni domowa dostrzegła ten, który najbardziej odpowiada jej potrzebom. Lub, na przykładzie w skali ogólnokrajowej: w okresie szczególnego urodzaju owoców akcja reklamowa będzie posługiwała się argumentami rzeczowymi. Będzie podkreślała ilość witamin zawartych w owocach, korzystny wpływ ich spożycia dla zdrowia, właściwości poszczególnych gatunków i rodzajów itp. — Nie starając się przy tym wmawiać w konsumenta, że np. jabłka z P.G.R.-u w X-owicach są lepsze i zdrowsze od jabłek z indywidualnego gospodarstwa chłopca Iksińskiego.

Lecz, jak już powiedzieliśmy, nie tylko pomoc w racjonalnym i społecznie użytecznym rozprowadzaniu istniejącej masy towarowej jest zadaniem reklamy. „Zadania naszej reklamy radzieckiej polegają na tym, aby udzielając ludności ścisłych informacji o towarach dopomagać jej w tworzeniu nowego popytu, kształtować nowe upodobania i potrzeby (podkreśl. Ega), aby propagować nowe towary i wyjaśniać sposoby ich użycia” (A. I. Mikojan „O dalszy wzrost dobrobytu w ZSRR” — W-wa, 1954). Wszyscy wiemy z jakim trudem wypierane są z naszej bieżącej produkcji stare, odpowiadające gustom małomieszczańskim, ciężkie meble „orzech hochglanc”. Instytut Wzornictwa Przemysłowego, artyści pracujący dla Cepelii stworzyli piękne, funkcjonalne i oszczędniejsze w zużyciu drewna projekty nowych mebli. Lecz ciągle jeszcze spotykamy się z tym, że przemysł broni się przed wprowadzeniem tych modeli do produkcji masowej. To samo zresztą, i nie tylko w sprawie mebli, dotyczy często zachowawczego stosunku handlu do nowoukazujących się wzorów towarów. Co za znakomite pole do popisu dla reklamy „kształtowania nowych upodobań czy potrzeb”!

Inny przykład — margaryna. Tu reklama spełnia już swoją rolę. Margaryna, produkt jak najchętniej używany od dawna w krajach kapita-

listycznych, u naszych gospodyń długo nie znajdowała uznania. Brak wiadomości o jej smaku, zawartości tłuszczu, o jej przydatności w gospodarstwie — jednym słowem brak zaufania do margaryny w nienajmniejszej mierze przełamany został dzięki umiejętnej reklamie. Dziś już np. „Palma” należy do towarów poszukiwanych przez konsumentów. A celem kampanii reklamowej, celem wprowadzenia jej na rynek były poważne powody ekonomiczne — bardziej racjonalna gospodarka mlekiem.

Reklama, aby spełniła swoje zadania, musi być sugestywna. Sugestywność decyduje o jej skuteczności. Informacja, najbardziej nawet rzeczowa i pożyteczna, podana w formie mało atrakcyjnej, formie, która nie przyciąga wzroku i nie zatrzymuje go dostatecznie długo, aby jej treść dotarła do świadomości adresata, przestaje być reklamą. Otóż zadaniem artysty-grafika jest znalezienie wyrazu artystycznego dla informacji, jest doskonale połączenie funkcjonalności z atrakcyjną formą plastyczną. Środki wyrazu artystycznego — kolor i forma służyć muszą skuteczności reklamy. Artysta-projektant winien podać informację w formie sugestywnej po to, aby nakłonić konsumenta do podjęcia decyzji — zgodnej z założeniem danej reklamy. Istnieje przebogata literatura fachowa — niestety prawie niedostępna w języku polskim — o różnych środkach i drogach oddziaływania reklamy na konsumenta. Naukowe dzieła z zakresu socjologii i psychologii zawierają opracowania teoretyczne, poparte przykładami praktycznych doświadczeń poświęcone skuteczności reklamy.

Z tego złożonego kompleksu zagadnień warto wspomnieć o kilku problemach szczególnie istotnych, znajomość których przydać się może w ocenie nie tyle estetycznej, co merytorycznej zgromadzonych na wystawie eksponatów.

Widziałam kiedyś w jednej z warszawskich drogerii plakacik: na naturalistycznie narysowanej stopie jeszcze bardziej naturalistycznie potraktowany odcisk. Pochylona nad odciskiem wiewiórka wbijająca w niego swoje ostre zębki. Tekst plakatu brzmiał m. in.: tak, jak zęby wiewiórki rozgryzają najtwardszy orzech, tak plaster x wygryzie twój najbardziej zastarzały odcisk. Opisałam ten dość nieapetyczny plakat dlatego, iż wydaje mi się klinicznym przykładem anty-reklamy. Choć spełnia on pierwszy warunek — p r z y c h w y c e n i a u w a g i i poniekąd zmusza

do przeczytania opisu słownego, to trudno tu mówić o spełnieniu drugiego warunku — zdobycia przychylności konsumenta, bo wzbudzając uczucie obrzydzenia wywołuje natychmiastową reakcję — niechęć do reklamowanego towaru.

A więc — przychwycenie uwagi i zdobycie przychylności są pierwszymi etapami procesu oddziaływania na konsumenta. Zależnie od miejsca, w którym znajdzie się dana reklama dobierać trzeba odpowiednie środki wizualne dla przychwycenia uwagi potencjalnego konsumenta.

Reklama pokrywająca ścianę szczytową domu, różnić się musi od plakatów ulicznych, które przykuć mają naszą uwagę jako jeden z tysięcznych elementów kolorowego i ruchliwego obrazu ulicy. Innymi środkami grafik będzie operował przy projektowaniu tablic ustawionych wzdłuż szos i autostrad — obliczonych na zauważenie i przeczytanie z pędzącego samochodu. Małe plakaciki rozlepiane w tramwajach i autobusach, gdzie wzrok znudzonego chwilowo bezczynnością pasażera chętnie zatrzymuje się dłużej na każdym obiekcie, który zdołał wzbudzić jego zaciekawienie, zawierać będą więcej opisu słownego.

Ogromne znaczenie w „chwytaniu” uwagi odgrywa oczywiście kolor. Obok wszelkich zasad harmonii i kontrastów kolorystycznych, dobrze znanych wszystkim artystom-plastykom, obok zasad, które kolory wydają się „bliższe”, a które „dalsze”, istnieją tabele opracowane według kryteriów optyki i psychologii dokładnie szeregujące kolejność widoczności napisów kolorowych.

Naukowcy specjalizujący się w psychologii koloru usilnie przestrzegają przed zastosowaniem barw wyłącznie z punktu widzenia estetycznego. Kolor, linie i formy posiadają prócz doświadczalnie zbadanego działania na zmysły człowieka również określoną symbolikę, zresztą różną pod różnymi szerokościami geograficznymi i w różnych kręgach kulturowych. Kolor ulotki, zestawienie kolorystyczne opakowania lub plakatu może co prawda odpowiadać wymogom estetycznym, lecz jeśli nie będą wyrażały treści zareklamowanego towaru — chybią swój cel. Dla przykładu: kolor zielony opakowania szynki konserwowej podświadomie kojarzyć się będzie z pleśnią, zepsuciem — a więc, choć opakowanie może być estetyczne, jednak nie będzie do przyjęcia. Albo np. woda lawendowa. Ma ona zapach świeży, orzeźwiający, dyskretny i używana jest przede wszystkim przez mężczyzn. Różowy kolor kojarzy się na ogół

z kobiecością, ze słodyczą (w sensie dosłownym i w przenośni). Opakowanie różowe dla wody lawendowej będzie więc sprzeczne z charakterem przedmiotu, podziała dezorientująco, a nawet podświadomie irytująco. Lub wyobraźmy sobie prospekt handlowy w kolorach niebiesko-różowym reklamujący kiszzone ogórki. W tym wypadku sprzeczność istoty towaru z kolorem prospektu jest może jeszcze bardziej uderzająca. Tak może jedno opakowanie w różnej tylko koloryzacji sugerować rozmaitą zawartość; dla przykładu: koloryzacja niebiesko-żółto-jasnozielona — zawartość kwaśną, pomarańczowo-biało-różowa — zawartość słodką, jasnoszara-biała-jasnozielona — słoną, a szarozielona-brązowa-różowa — gorzką.

Od symboliki, t. zn. emocjonalnych wartości kolorów (np. czerwień — kolor radości, czerń i ciemny fiolet — kolory smutku i żałoby, błękit — udochowienie itp.) odróżnić należy działanie bodźców koloru na zmysły człowieka, które dr H. Frieling („Praktische Farbenlehre”) określa następująco: czerwień — aktywna, purpura — podniosła, fiolet — ciężki, niebieski — zimny, zieleń — pasywna, zielono-żółty — uległy, żółty — lekki, a pomarańczowy — ciepły.

Omawiając różne aspekty działania koloru przeszliśmy już z zagadnienia uchwycenia i przykuwania uwagi do następującego etapu procesu reklamowego — do zdobycia przychylności nabywcy. Oferując czy informując o jakimkolwiek towarze czy usługach pragniemy zaspokajać potrzeby człowieka. Źródłem potrzeb są instynkty, których zaspokojenie przynosi zadowolenie. Dlatego skuteczność reklamy w dużej mierze zależy od właściwego zaapelowania do instynktów ludzkich. Amerykański „przemysł opinii publicznej” wypracował dokładny wskaźnik siły oddziaływania różnych instynktów (Daniel Starch — „Principles of advertising”). Unikając oczywiście nadmiernego posługiwania się sugestią, a w pierwszym rzędzie sugestią bałamutną, dezorientującą i przynoszącą szkodę konsumentowi, jednak reklama i w naszym ustroju posługuje się i posługiwać się musi apelami do instynktów, oczywiście z troski o wywierane skutki, o ich społeczną przydatność czy szkodliwość. Właściwym i zgodnym z zasadami etyki socjalistycznej apelem do instynktu rodzinnego jest np. plakat PZU, wzywający do ubezpieczenia od wypadków, posługujący się sugestywnym fotomontażem. Właściwe będą apele do instynktu wygody i komfortu domowego przy reklamie nowo-

czesnych mebli czy urządzeń świetlnych. Apelami do chęci wyróżnienia się, podobań, jest większość reklam mody i kosmetyków, a w końcu wszelka prawie reklama środków spożywczych odwołuje się do instynktu głodu czy apetytu.

Przy zdobywaniu przychylności konsumenta szczególnie ważna jest rola artysty-plastyka. Estetyczna, miła dla oka dekoracja witryny sklepowej, piękny plakat czy ładna etykieta nie tylko zatrzymują wzrok, nie tylko wywołują uczucie zadowolenia estetycznego, a więc przychylności, lecz ponadto wnoszą wartości estetyczne w obraz naszych miast, nadają je otaczającym nas na codzień przedmiotom i wreszcie uczulają także na inne przejawy sztuki. Hasło „piękno na codzień” realizowane może i powinno być we wszystkich środkach reklamy.

Praca artystów dla celów reklamy ma zresztą wielowiekową tradycję. Co prawda nie wiadomo, czy już w starożytnej Grecji, natomiast z całą pewnością niektóre z zachowanych w Pompei fresków służyły reklamie pewnych przedsiębiorstw prywatnych o charakterze publicznym.

Szyldy, jedna z najstarszych form reklamy towaru, pierwotnie określały przynależność ich producenta do danego cechu. Wiele spośród średnio-wiecznych i renesansowych szyldów cechowych posiada tak piękną formę artystyczną, iż zaliczyć je można do dzieł sztuki. Szyldy sklepowe malowało kilku wielkich malarzy Odrodzenia, wśród nich Holbein Młodszy, Correggio i Goujon. Także wiek XVIII dostarcza dowodów pracy artystów dla celów reklamy — jednym z najwspanialszych dzieł Watteau jest szyld dla sklepu handlarza dziełami sztuki Gersainta. W XIX wieku Gericault, Millet i inni jeszcze artyści malowali szyldy sklepowe, lecz powoli w tej dziedzinie zaczyna panoszyć się zły gust i miernota produkowana masowo przez rzemieślników. Natomiast nowe wartości artystyczne wniosie do dziedziny reklamy plakat, zwłaszcza w afiszach Toulouse-Lautrec'a.

Mówiąc o afiszach powróćmy jeszcze do historii. Pierwszy znany w historii afisz o większym formacie ozdobiony ilustracjami pochodzi z 1482 r. i zachwala dzieła Euklidesa. Lecz już w XVII wieku druki reklamowe a zwłaszcza afisze rozpowszechniły się do tego stopnia, że w 1653 r. we Francji zabroniono pod karą śmierci ich druku i ich wywieszania bez zezwolenia (wg W. Jastrzębowski). Zresztą i szyldy sklepowe, wywieszane na sztabach stały się plagą miast poważnie utrudniając ruch

uliczny. Afisze siedemnastowieczne często zdobione były drzeworytami. Od romantyzmu do końca XIX wieku plakaty w dziedzinie handlowej, turystycznej i literackiej tworzyło wielu artystów. Cheret, a po nim Capiello zajmują jedno z ważniejszych miejsc w długim rzędzie artystów takich jak Charlet, Raffet, Granville, Gavarni, Steinlen, Ibels, Grün, Caran d'Ache, Bottini i Bonnard. Lecz do właściwej rangi dzieł sztuki podniósł afisz Toulouse-Lautrec swoimi barwnymi litografiami-plakatai reklamowymi dla paryskich lokali nocnych. Pojęcie „sztuka dla sztuki” wykształciło się dopiero w XIX wieku, lecz już pod jego koniec nabiści przyjęli twórczość w dziedzinie sztuki stosowanej — a więc projektowanie dekoracji teatralnych, witraży, ilustracji książkowych i także plakatów — do swego programu ideowo-artystycznego. Niemieccy ekspresjoniści grupy „die Brücke” a zwłaszcza Kirchner, Heckel, Pechstein i Mueller przy projektowaniu plakatów posługiwali się drzeworytem.

Po pierwszej wojnie światowej do wielorakiej i bogatej działalności „Bauhaus'u” należały także projekty plakatów (np. fotomontaże Moholy-Nagy'a).

Wystarczy przypomnieć sobie plakaty tworzone przez wielu z największych malarzy współczesnych. Po pierwszym plakacie Picassa — zaprojektowanym w 1946 r. dla wystawy jego przyjaciela ceramika w Vallauris nastąpiła cała seria, od 1948 do 1958 rokrocznie tworzonych dla wystaw ceramiki w tym samym mieście. Nie mówiąc o plakatach polityczno-propagandowych Picassa. Raul Dufy stworzył plakat dla „Compagnie Madeleine Renaud — Jean Louis Barrault” (obecnego Théâtre National Populaire) oraz dla planetarium w Palais de la Decouvert. Wśród plakatów Chagalla dla własnych wystaw znajduje się też afisz turystyczny dla „miasta kwiatów” — Vence. Léger, Braque i Mirô projektowali plakaty dla swoich wystaw, a Matisse — dla wystawy „Malarze świadkowie swego czasu”, a także np. zaproszenia na bal Szkoły Sztuk Dekoracyjnych.

Trudno w ramach tego wstępu choć w przybliżeniu wyczerpać listę wybitnych artystów, którzy brali udział w tworzeniu reklamy — wychwyciłam kilka tylko przykładów dla zilustrowania ciągnącej się poprzez wieki twórczości artystycznej w tej dziedzinie.

Wraz z gwałtownym rozwojem najprzeróżniejszych środków reklamy

w okresie ostatnich kilkudziesięciu lat praca wybitnych malarzy dla celów reklamowych staje się coraz bardziej ceniona i poszukiwana. Jeśli amerykańska szkoła reklamy operuje najchętniej fotomontażem i realistycznymi, a nawet naturalistycznymi rysunkami (kierując się hipotezą, że sztuka w samym swym założeniu jest elitarna, a więc środki jej są za mało komunikatywne dla najszerszego odbiorcy amerykańskiego, do którego winno się przemawiać językiem plastycznym zgodnym z jego upodobaniami), to europejska, a zwłaszcza francuska i włoska reklama stara się pozyskać dla współpracy najwybitniejszych artystów współczesnych. Zwolennicy europejskiej szkoły reklamy uważają bowiem, że artysta dużej miary intuicyjnie dobiera najwłaściwsze środki plastyczne, potrafi posługiwać się metaforą zaskakującą, a przy tym, dzięki swej wartości artystycznej, właśnie sugestywną i całkowicie czytelną. Opinia o intuicyjnym wyczuciu artysty najbardziej działających środków poparta została ciekawymi dowodami. W Instytucie Psychologii Koloru w Marquartstein opracowana została w latach pięćdziesiątych tabela współzależności między stanami uczuciowymi i pojęciami a poszczególnymi kolorami. Według tej powstałej na podstawie długoletnich badań naukowych tabeli, pojęcia radości wyrażają z kolejno malejącą intensywnością kolory czerwony, pomarańczowy, zielony, niebieski i żółty. Otóż Robert Delaunay, malując w 1930 r. swój obraz zatytułowany „Radość życia”, nie mógł wiedzieć o badaniach przeprowadzonych w Marquartstein — a jednak, gdy porównamy ten obraz z tabelą znajdziemy w nim nie tylko wszystkie uszeregowane tam kolory lecz nawet dokładne zachowanie wzajemnego stosunku kolorów do siebie — zgodnego z tabelą.

Na przykład znana włoska firma „Olivetti” od wielu już lat posługuje się sztuką nowoczesną dla celów reklamowych. Wnętrza lokalów sklepowych tej firmy a nawet samą fabrykę zdobią malowidła, mozaiki i rzeźby współczesnych artystów światowej sławy. O powszechności pracy artystów-plastyków dla reklamy świadczy m.in. katalog wielkiej wystawy „Malarze, świadkowie swego czasu” w Muzeum Galliera (Paryż — 1961), którego okładkę zaprojektował Braque, a stu innych wybitnych malarzy francuskich specjalnie zaprojektowało reklamy dla ogłaszających się w nim przedsiębiorstw. Przykładem tak ważnych elementów, jakimi są we współczesnej reklamie dowcip i lekkość, jest znany z okresu międzywojennego plakat Gronowskiego dla mydła „Schich-

ta”: do balii z mydlinami wskakuje czarny kot a wyskakuje — biały. Zatrzymajmy się chwilę na reklamie polskiej okresu międzywojennego. Kapitalistyczne prawo walki konkurencyjnej pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorstwami zmuszało i niebogatą Polskę do zainwestowania ogromnych sum w środki reklamy. Za ilustrację posłużyć może historia założenia w 1929 r. Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Z 25 tys. zł., które „Rój” miał wówczas do dyspozycji, 6 tys. kosztowało urządzenie biura wydawnictwa, zaś 17 tys. pochłonęła reklama, a tylko 2 tys. zł. pozostało na rozpoczęcie właściwej produkcji wydawniczej, honoraria autorskie itp.

Firmy konkurujące ze sobą dbały o własny styl reklamy. Tak np. z daleka odróżniały się reklamy i opakowania cukierków i czekolady „E. Wedel” od „Fruzińskiego”, „Plutosa” od „Piaseckiego”. Na samą tylko ilustrację do sloganu reklamowego „cukier krzepi” trust cukrowniczy zorganizował w warszawskiej „Zachęcie” wystawę ponad 140 plakatów.

W pierwszym okresie po wyzwoleniu, kiedy gospdarka narodowa skoncentrowana była na produkcji środków produkcji, pod eksport zagraniczny naszych towarów kładziono dopiero fundamenty — do reklamy siłą rzeczy przywiązywano mniejszą wagę.

Sytuacja ta zmieniła się diametralnie wraz z podnoszeniem się stopy życiowej naszego kraju, wzrostem eksportu. Obecnie, według danych szacunkowych, ponad 400 milj. zł. wydatkowanych jest na reklamę. Kilka instytucji na szczeblu centralnym zajmuje się zagadnieniami wchodzącymi w zakres reklamy. Rada Programowa Reklamy, powołana w 1958 r. przy Ministerstwie Handlu Wewnętrznego, inicjuje i ustala wytyczne dla działalności reklamowej na cały kraj, opiniuje koniunkturalne akcje reklamowe i proponuje właściwe metody, środki i formy reklamy. Także w zakres działalności Rady Wzornictwa i Estetyki Produkcji Przemysłowej przy Prezydium Rady Ministrów wchodzi problemy związane z reklamą, estetyką opakowań, etykiet handlowych itp.

Okolo 7 miliardów złotych rocznie wynosi koszt produkcji nowych opakowań. Nad racjonalną gospodarką masy surowcowej, tzn. drewna, blachy, tektury, papieru i tworzyw sztucznych, czuwa Pełnomocnik Rządu do Spraw Opakowań, a Centralny Ośrodek Opakowań nad właściwym pod względem ekonomicznym i technicznym projektowaniem. Lecz oczywiście Centralny Ośrodek zajmuje się także estetyką opakowań. Dowo-

dem tego jest uchwała w sprawie poprawy estetyki opakowań zaprojektowana przez Centralny Ośrodek Opakowań a uchwalona przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów w dniu 17. XI. 1961 r. Przez zapewnienie, w myśl uchwał, współdziałaniu przedstawicieli Związku Polskich Artystów Plastyków, Akademii Sztuk Pięknych, Instytutu Wzornictwa Przemysłowego, Rady Wzornictwa i Estetyki Produkcji Przemysłowej, Min. Kultury i Sztuki oraz Min. Handlu Wewnętrznego i Min. Handlu Zagranicznego przy opracowywaniu ogólnych założeń i wytycznych dotyczących projektowania opakowań oraz współdziałaniu przedstawicieli ZPAP przy weryfikacji istniejących opakowań i ocenie projektów — stworzone zostały podstawy dla rzeczywistego podniesienia poziomu estetycznego w tej dziedzinie.

Mówiąc o polskiej reklamie naszkicowałam dotychczas prawie wyłącznie problemy z dziedziny reklamy o zasięgu krajowym. Niemniej ważną dziedziną jest reklama naszego eksportu. W tej materii chyba w całej rozciągłości i naszą reklamę zagraniczną obowiązywać powinien slogan reklamowy utworzony przez zachodnio-niemiecką firmę „Hüls”: „Jeśli udasz się do kraju nabywcy musisz przemawiać językiem nabywcy” (ta sama firma zresztą nigdy nie posługuje się szatą graficzną, stosowaną w swoim kraju dla reklamy zagranicznej swoich towarów). Dostosowanie środków reklamy do określonego kręgu nabywców jest osobnym — bardzo szerokim — zagadnieniem. Bo nawet przecież w kraju, prócz artykułów masowego spożycia, określone towary mają określonych nabywców. Inny więc z natury rzeczy musi być język plastyczny reklamy sztucznych nawozów, inny reklamy usług spółdzielni krawieckiej, inny dla sprzętu wędkarskiego i inny dla mlecznej margaryny. Wiadomo, że „język nabywcy” obejmuje cały kompleks warunków ekonomicznych, stosunków społecznych, tradycji narodowych, a co z tego wynika — kojarzeń i symboliki. Reklamowanie wyborowych serków wizerunkiem krowy w Indii uważane by było za świętokradztwo — żeby wymienić tylko jeden jaskrawy przykład. Dlatego dokładna znajomość „języka nabywcy” i to pod każdym niemal względem, jest warunkiem sine qua non skutecznej reklamy zagranicznej.

Zahaczam tu o problem dotychczas w naszej reklamie chyba dość newralgiczny, a mianowicie współpracy między zleceniodawcą a artystą-projektantem. Podział kompetencji jest tu z natury rzeczy ściśle określony. Zamawiający, czyli dana gałąź przemysłu, fabryka, spółdzielnia czy t.p., musi sprecyzować do-

kładnie jaki towar pragnie zareklamować oraz wymienić te cechy danego towaru, które w reklamie chce podkreślić.

Poza tym do zamawiającego należy określenie do jakiego okresu czasu dana reklama ma się odnosić (łyżwy — raczej na zimę, a kostiumy kąpielowe — lepiej na lato, a przecież bywa właśnie odwrotnie!) oraz w jakim kraju i na jakiego odbiorcę dana reklama ma oddziaływać.

Dopiero na podstawie tak sprecyzowanych wiadomości artysta-projektant może spełnić swoje zadanie — znalezienie adekwatnej formy plastycznej dla reklamowania danego towaru. Lecz artysta powinien także dysponować podstawowymi wiadomościami o danym towarze — smak środka spożywczego, sposób działania frezarki, zapach perfum itp. Bo jak, jeśli tej znajomości nie będzie posiadał, może u niego powstać twórcza koncepcja skojarzeń — a właśnie trafna metafora, właściwe pobudzenie skojarzeń u konsumenta są jednym z najważniejszych zadań stawianych artyście-projektantowi reklamy. Oczywiście musi on poza tym posiadać gruntowną wiedzę wszelkich spraw technicznych związanych ze stroną reprodukcji swoich projektów, procesu poligraficznego, gatunków papieru, farb itp., by wiedzieć, jak jego projekt wypadnie w realizacji oraz winien również przeprowadzić korektę drukarską swego projektu. Specjalistyczne wykształcenie artystów-grafików projektantów reklamy, zapewnione zostało tymczasem przy warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Warunki ekonomiczne kraju, samo życie wymagać będzie coraz więcej fachowców w tej dziedzinie, jak również fachowców reklamy pracujących w handlu, przemyśle i przedsiębiorstwach reklamowych — ekonomistów, socjologów i psychologów. Bo tylko wzajemna współpraca poparta obustronną solidną wiedzą fachową zagwarantować może dalszy rozwój polskiej grafiki reklamowej.

Obecna wystawa stanowi wybór z ogromnego materiału nadesłanych prac. Jest przeglądem projektów przyjętych przez przemysł i handel do realizacji oraz projektów propozycji (nie wiadomo czy czasem nie ciekawszych od przyjętych do realizacji). Spotykamy na niej eksponaty — dzieła artystów grafików wyspecjalizowanych w tej dziedzinie już w okresie międzywojennym. Przeważająca większość jednak autorów należy do młodszego a nawet najmłodszego pokolenia.

Wystawa jest odbiciem bieżącej twórczości artystów projektujących dla celów reklamowych, jest próbą uchwycenia „na gorąco” stanu polskiej grafiki reklamowej w chwili obecnej oraz perspektyw jej rozwoju na najbliższą przyszłość.

EWA GARZTECKA

The image features a dense, black and white halftone pattern of dots. A white circle is positioned in the upper right quadrant, containing the word "katalog" in a simple, lowercase, sans-serif font. The word is centered within the circle. The background of the entire image is a dark, textured surface composed of a grid of small, light-colored dots.

katalog

Liliana Baczevska

Warszawa, Nowy Świat 47^a m. 15^a

Ur. w 1931 r. W 1956 r. ukończyła ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie grafiki i plakatu. Brała udział w wystawach krajowych m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961 i w wystawach plakatu polskiego za granicą. W 1957 r. otrzymała nagrodę im. T. Trepkowskiego.

1—2. Opakowania, druk

3—6. Programy, druk

Alojzy Balcerzak

Warszawa, Wspólna 35 m. 6

Ur. w 1930 r. Dyplom ASP w Warszawie otrzymał w 1957 r. Pracuje w dziedzinie grafiki artystycznej i użytkowej. Bierze udział w wystawach grafiki artystycznej i konkursach m.in.: wystawy grupy „Grafika i Ilustracja”, Warszawa 1958, 1961; I Biennale Grafiki, Kraków 1960; Grafika i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

Nagrody: m.in. wyróżnienie w konkursie na opakowanie zapalek 1961; nagroda za znak Wydawnictwa Komunikacji i Łączności 1961.

7—12. Znaczki pocztowe, druk

13—23. Pocztówki, druk

Stefan Nargiello

Warszawa, Marszałkowska 66 m. 22

Ur. w 1930 r. W 1957 r. ukończył Wydział Malarstwa warszawskiej ASP. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej. Brał udział i otrzymywał nagrody w kilku konkursach m.in. wyróżnienie w konkursie na znaki dla Wydawnictw Komunikacyjnych. Od 1957 r. pracuje jako pedagog w Liceum Poligraficznym w Warszawie.

Alojzy Balcerzak i Stefan Nargiello

24. Znaczek pocztowy, druk

Janusz Benedyktowicz

Kraków, Salwatorska 5 m. 6

Ur. w 1918 r. Studia artystyczne odbył w WSSP i ASP w Krakowie, dyplom na Wydziale Grafiki otrzymał w 1951 r. Pracuje w dziedzinie grafiki artystycznej, użytkowej i malarstwa. Brał udział w wielu wystawach m.in.: Wystawa Małych Form Graficznych, Warszawa 1956; Ogólnopolska Wystawa Plakatu, Książki, Ilustracji i Drobnych Form, Warszawa 1955; Wystawa Grafiki Użytko-

wej Okręgu Krakowskiego, Kraków 1961. Uczestnik licznych konkursów na grafikę reklamową. Otrzymał szereg nagród m.in.: I nagrodę w konkursie na zaproszenie na „Barbarkę”, Kraków 1948; nagrody w konkursie na papeterię i karty do gry, 1949; II nagrodę w konkursie na godło PBP „Orbis”, 1950.

25. Opakowanie, technika mieszana

26—27. Zaproszenia, druk

28. Znak, repr. fot.

Stefan Bernaciński

Warszawa, Szustra 84/90

Ur. w 1915 r. Studia artystyczne odbył w Szkole Sztuk Zdobniczych i ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej, ilustracji, plakatu. Udział w ważniejszych wystawach: I Ogólnopolska Wystawa Plakatu, Warszawa 1953; I, II OWKII, Warszawa 1951, 1955; Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962. Udział w wielu wystawach za granicą. Otrzymał liczne nagrody w konkursach na grafikę reklamową.

29. Znak, emalia metal

30—37. Znaki firmowe, tempera (7), druk (1)

38—42. Znaczki pocztowe, druk

43. Katalog-okładka i dwie strony, druk

44—47. Plansze reklamowe, druk

48—49. Prospekty, druk

50—51. Opakowania, druk

52. Życzenia, druk

Maria Bilińska

Warszawa, Filtrowa 20

Ur. w 1912 r. Studia artystyczne odbyła w Szkole Sztuk Zdobniczych i Malarstwa w Warszawie oraz na 3-letnim kursie przy Szkole Przemysłu Graficznego w Warszawie. Uczestniczyła w wystawie Małych Form Graficznych, Warszawa 1954.

Witold Kalicki

Warszawa, Królewska 2

Ur. w 1915 r. W latach 1931—1934 odbył studia artystyczne w Szkole Sztuk Zdobniczych. Bierze udział w wystawach Grupy „Zachęta” i w wystawach objazdowych.

Maria Bilińska i Witold Kalicki

53. Etykieta, druk

54. Opakowanie-butelka

Maria Biłowicka-Francuz

Warszawa, Koronowska 2d

Ur. w 1923 r. W 1950 r. ukończyła Wydział Grafiki ASP w Krakowie. Brała udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich m.in. Młodzież w Walce o Pokój, Warszawa 1950.

55. Opakowanie, druk
56. Plansza reklamowa, technika mieszana
57. Okładka, technika mieszana
58. Życzenia, druk

Andrzej Borecki

Warszawa, Waryńskiego 3 m. 16

Ur. w 1927 r. W latach 1945—1951 odbył studia artystyczne oraz ukończył Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. Twórczość w zakresie architektury wnętrz, grafiki książkowej, reklamowej i wystawienictwa. Od 1958 r. współpracuje z AGPOL. 59—63. Plansze reklamowe, druk (4), tempera (1)

64. Okładka, druk

Czesław Borowczyk

Warszawa, Myśliwiecka 8 m. 17

Ur. w 1912 r. Ukończył Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Zdobniczych w Poznaniu. Bierze udział w wystawach krajowych m.in. I OWGAR, Warszawa 1956; Grafika i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

65. Życzenia-składanka, druk
- 66—75. Znaczki pocztowe, druk
76. Wzory napisów szyldów, druk

Adam Bowbelski

Warszawa, Grójecka 41 m. 17

Ur. w 1903 r. Studiował na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej i w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie. Pracuje w zakresie grafiki, architektury wnętrz i plakatu. Bierze udział w wystawach m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

- 77—79. Opakowania, tempera (1), druk (2)
80. Kalendarz, druk
81. Katalog, druk
82. Plakat, tempera
- 83—85. Okładki, technika mieszana (1), tempera (2)
86. Plansza reklamowa, druk

Gwidon Budecki

Warszawa, K. Wójcika 14 m. 5

Ur. w 1911 r. Studia w zakresie grafiki i malarstwa odbył w warszawskiej ASP. Dyplom na Wydziale Grafiki Użytkowej otrzymał w 1939 r. Udział w wystawach i targach w kraju i za granicą. Współpraca w dziedzinie grafiki reklamowej z Polską Izłą Handu Zagranicznego.

- 87—90. Plansze reklamowe, druk
- 91—92. Okładki, druk
93. Ilustracja do artykułu, druk

Bohdan Butenko

Pruszków, Kościuszki 41 m. 6

Ur. w 1931 r. Wydział Grafiki warszawskiej ASP ukończył w 1955 r. Pracuje w zakresie grafiki, ilustracji książkowej i satyry. 94—96. Katalogi, druk

Antoni Cetnarowski

Grodzisk Mazowiecki, Pl. Wolności 5 m. 5

Ur. w 1919 r. Studia odbył w warszawskiej ASP. Pracuje w zakresie wystawiennictwa, grafiki użytkowej, książkowej i plakatu. Brał udział w Ogólnopolskiej Wystawie Książki i Ilustracji, Warszawa 1951; II Ogólnopolskiej Wystawie Ilustracji, Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955. Za granicą uczestniczył w wystawie książki technicznej w Lipsku.

- 97—98. Inseraty, technika mieszana
- 99—101. Plakaty, technika mieszana
- 102—113. Plansze reklamowe, druk (9), technika mieszana (3)
- 114—115. Foldery, druk
- 116—117. Życzenia, technika mieszana (1), druk (1)

Jerzy Cherka

Warszawa, Felińskiego 14 m. 6

Ur. w 1921 r. W latach 1936—1939 odbył studia artystyczne w Miejskiej Szkole Sztuk Zdobniczych i Malarstwa. Brał udział w Ogólnopolskiej Wystawie Książki i Ilustracji, Warszawa 1951; II Ogólnopolskiej Wystawie Ilustracji Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955; Uczestnik licznych konkursów.

Nagrody: m.in. nagrody w konkursach na opakowanie papierosów, kilkanaście nagród

- w konkursach na odznaki honorowe i inne.
118—121. Znaczki, metal emalia
122—127. Znaki, tempera
128. Plakat, druk
129—131. Opakowania, tempera

Witold Chmielewski

Warszawa, Al. 3 Maja 5 m. 63

Ur. w 1910 r. Studia artystyczne odbył w latach 1928—1935. Twórczość w zakresie grafiki, plakatu i wystawiennictwa. Bierze udział w wystawach m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień na wystawach i w konkursach na plakat m.in. wyróżnienie na I Ogólnopolskiej Wystawie Plakatu, Warszawa 1953. Prace jego były eksponowane na wystawach sztuki polskiej za granicą.

132. Plakat, druk
133. Prospekt, druk

Witold Chomicz

Kraków, Grodzka 60 m. 6

Ur. w 1910 r. Studia artystyczne odbył w ASP w Krakowie i Warszawie. Twórczość w zakresie plakatu, grafiki artystycznej i użytkowej, malarstwa oraz realizacji druków bibliofilskich. Przed wojną brał udział w ruchu wystawienniczym w kraju i za granicą. Wystawiał w Anglii, Austrii, Czechosłowacji, Danii, Kanadzie, Fancji, Rumunii, Szwecji i na Węgrzech. W 1936 r. otrzymał nagrodę Prezydenta m. Krakowa za plakat „Wawel”, uprzednio nagrodzony na ogólnopolskim konkursie. W latach 1937—1939 uzyskiwał corocznie nagrody w konkursach Polskiego Towarzystwa Turystycznego na plakaty „Dni Krakowa”. Po wojnie wystawia w kraju i za granicą. Uczestnik licznych konkursów. W 1948 r. otrzymał dyplom honorowy na wystawie plakatu polskiego w Wiedniu. W 1948 r. uzyskuje nagrodę m. Krakowa za całokształt pracy artystycznej oraz dyplom i medal Muzeum Przemysłu Artystycznego w Krakowie za prace w zakresie typografii artystycznej.

134. Folder, druk
135. Program, papier i koperta, druk
136. Karnet okolicznościowy, druk

Stanisław Chorzemski

Warszawa, Świerczewskiego 95 m. 4a

Ur. w 1927 r. W 1956 r. otrzymał dyplom Wydziału Grafiki ASP w Warszawie. Twórczość w dziedzinie grafiki użytkowej i wystawiennictwa.

137. Życzenia-składanka, druk
138. Okładka, druk
139—140. Prospekty, druk
141. Folder, druk
142—143. Plakaty, tempera
144. Etykieta, druk

Roman Cieśliewicz

Warszawa, Brzozowa 31/33 m. 7

Ur. w 1930 r. Dyplom ASP Kraków otrzymał w 1955 r. Ważniejsze wystawy: Ogólnopolska Wystawa Plakatu Filmowego, Warszawa 1955; II OWKII, Warszawa 1955; Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961; Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962. Udział w licznych wystawach za granicą. Wystawy indywidualne: Warszawa 1959, Kraków 1960. Otrzymał szereg nagród m.in. nagrodę im. T. Trepkowskiego 1955; I nagrodę w konkursie XV-lecia WP, Warszawa 1958; I nagrodę w konkursie na plakat „W obronie pokoju” 1958. Współpraca z WAG, CWF, PAR i in. Redaktor graficzny pisma „Ty i ja”.

- 145—146. Plakaty, druk
147—153. Okładki, druk

Zdzisław Czaczko

Kraków, Odoną Bujwida 3/11

Ur. w 1910 r. Studia artystyczne odbył w kraju i za granicą. Twórczość w zakresie grafiki reklamowej, wystawiennictwa, architektury wnętrz, modelarstwa artystycznego, fotolitografii, fotografii reprodukcyjnej i kolorowej dla celów reklamowych. Uczestnik licznych konkursów, otrzymał szereg nagród m.in.: I i II nagrodę oraz wyróżnienia w konkursach PMZ na etykiety 1951; II nagrodę w konkursach GKKF na dyplom zawodów „O Puchar Tatr” 1949; I i III nagrodę i dwa wyróżnienia za znak SPO; I nagrodę za odznakę BSPO; I nagrodę za plakat na „Memoriał Br. Czecha i H. Marusarzówny”; IV nagrodę w konkursach PZN; II nagrodę za pla-

kat MPT, 1950; I nagrodę za znaczek pamiątkowy Towarzystwa Opieki nad Majdankiem; I, II i III nagrody za okładki do miesięcznika „Poligrafika” i wiele innych.
154—155. Etykiety, druk
156. Dyplom, druk
157—158. Opakowania, tempera

Anna Czajkowska

Warszawa, Słowackiego 15/19
Dyplom grafiki książkowej warszawskiej ASP otrzymała w 1955 r. Pracuje w zakresie malarstwa, grafiki książkowej i reklamowej. Bierze udział w wystawach krajowych grafiki książkowej i reklamowej m.in. II Ogólnopolska Wystawa Ilustracji, Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955; Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962. W latach 1942—1948 zatrudniona była w pracowni graficznej „Społem”.
159—165. Pocztówki, druk

Jerzy Desselberger

Ursus, Moniuszki 2 m. 23
Ur. w 1931 r. Dyplom na Wydziale Grafiki ASP w Krakowie otrzymał w 1957 r. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej.
166—192. Znaczki pocztowe, druk

Ryszard Dudziński

Warszawa, Krasińskiego 27 m. 11
Ur. w 1930 r. Dyplom warszawskiej ASP otrzymał w 1951 r. Pracuje w zakresie malarstwa i grafiki. Udział w krajowych wystawach grafiki m.in. wystawa grupy „Grafika i Ilustracja”, Warszawa 1958; I Biennale Grafiki, Kraków 1960; Grafika Artystyczna i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa, 1961. Wystawa indywidualna: Warszawa, Klub Oficerski 1960.
Nagrody: I i trzy II nagrody za znaki firmowe przedsiębiorstw rybackich, 1956; I i II nagroda za odznakę Domu Rzemiosła, 1957; II nagroda i wyróżnienie za znak Wydawnictwa „Arkady”, 1958; III nagroda w konkursie na znaczki pocztowe „100 lat Polskiego Znaczka Poczтового”, 1959; II nagroda w Międzynarodowym Konkursie na

znaczek pocztowy dla uczczenia Tygodnia Ligi Narodów, Tunis 1961.
193—196. Znaczki pocztowe, druk
197—200. Blankiety telegramów, druk
201. Znak, tusz
202. Etykieta, druk

Roman Duszek

Warszawa, Chełmżyńska 90.
Ur. w 1935 r. Dyplom grafiki warszawskiej ASP otrzymał w 1959 r. Uprawia grafikę warsztatową i reklamową. Brał udział w wystawie Grafika Artystyczna i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Współpracuje z Wydawnictwem AGPOL i Przedsiębiorstwem Reklamowym PSP.
203—219. Opakowania, druk (3), słoiczki (2), tempera (12)
220—223. Prospekty, druk
224. Etykieta, tempera

Jerzy Flisak

Warszawa, Granowska 4 m. 1
Ur. w 1930 r. W 1953 r. ukończył Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej. Pracuje w dziedzinie rysunku, satyry, plakatu i grafiki reklamowej. Od 1955 r. współpraca z Wydawnictwem Polonia, WAG, CBWA i in. Bierze udział w konkursach i wystawach krajowych m.in.: Satyra w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Indywidualna wystawa rysunków z „Opery za 3 grosze”, Warszawa 1960. Za granicą ekspozycja swe prace w Wiedniu w 1955, 1959 (nagrada za plakat) oraz w Bordighera w 1957 i 1960 r. (I nagrody zespołowe).
225. Obwoluta, druk
226—228. Okładki, druk
229. Folder, druk
230—231. Pocztówki, druk
232—233. Plansze reklamowe, druk
234. Prospekt, druk

Wiktor Górka

Warszawa, Rynek Starego Miasta 22 m. 14
Ur. w 1922 r. W 1951 r. ukończył ASP w Krakowie. Bierze udział w wystawach grafiki w kraju m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961 oraz za granicą. Współpracuje z WAG, PSP, PAR, CWF, „Sport i Turystyka”.

Nagrody: II nagroda w konkursie na plakat „Plan 6-letni” 1949; wyróżnienie na I i II Ogólnopolskiej Wystawie Plakatu, Warszawa 1953, 1955; nagroda na Ogólnopolskiej Wystawie Plakatu Filmowego, Warszawa 1956.

- 235. Ulotka reklamowa, druk
- 236—237. Plakaty, druk
- 238. Opakowanie, tempera

Janusz Grabiński

Warszawa, Ciasna 15 m. 54, bl. 28

Ur. w 1929 r. Wydział Grafiki ASP w Warszawie ukończył w 1954 r. Uprawia grafikę książkową i reklamową, ilustrację i plakat. Bierze udział w wystawach w kraju i za granicą. Od 1957 r. wykonał szereg plakatów reklamowych na kosmetyki firmy „Uroda” oraz opakowań dla firmy „Wedel”. Nagrody: m.in. I nagroda w konkursie na plakat LOT, 1957; II nagroda za plakat ZOO, 1958, Złoty Medal na Triennale w Mediolanie, 1960.

- 239—244. Plakaty, druk
- 245—250. Znaczki pocztowe, tempera (2), druk (4)
- 251. Opakowanie, druk
- 252—267. Pocztkówki, druk

Jan Słomczyński

Warszawa, Puławska 42a m. 11

Ur. w 1905 r. Studiował na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Uprawia grafikę użytkową i plakat. Bierze udział w konkursach na plakaty i odznaki graficzne. Prace eksponuje na wystawach krajowych i zagranicznych. Nagrody: m.in. I nagroda w konkursie na plakat Polskiego Związku Wędkarskiego, 1955.

Janusz Grabiński i Jan Słomczyński

- 268. Plakat, druk

Tadeusz Grabowski

Katowice, Armii Czerwonej 92

Ur. w 1929 r. W 1954 r. ukończył studia w krakowskiej ASP. Bierze udział w ogólnopolskich i okręgowych wystawach grafiki, ilustracji i plakatu.

- 269—271. Foldery, druk
- 272—273. Katalogi, druk
- 274. Życzenia, druk
- 275. Zaproszenie, druk

Tadeusz Gronowski

Warszawa, Okólnik 9a m. 9

Ur. w 1905 r. Studia odbył na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej oraz w Akademii Sztuk Pięknych w Paryżu. Twórczość w dziedzinie malarstwa, grafiki, wystawiennictwa, architektury wnętrz i scenografii.

Otrzymał wiele nagród i wyróżnień na wystawach i w konkursach w Polsce i za granicą m.in. Grand Prix na Międzynarodowej Wystawie, Paryż 1925; Złoty Medal na Wystawie Międzynarodowej, Nowy Jork, 1939; II nagrodę na Ogólnopolskiej Wystawie Plakatu, Warszawa 1953. Wystawa indywidualna: Warszawa 1958.

- 276—279. Opakowania, tempera (4)
- 280—282. Okładki, druk (2), tempera (1)
- 283—285. Katalogi i kompozycje stron, druk
- 286—288. Etykiety, tempera
- 289—295. Plakaty, tempera

Halina Gutsche-Siewierska

Warszawa, Górnośląska 23 m. 32

Ur. w 1928 r. Studia artystyczne odbyła w PWSSP w Poznaniu, dyplom warszawskiej ASP otrzymała w 1955 r. Pracuje w zakresie grafiki użytkowej i ilustracji. Brała udział w Jubileuszowej Wystawie „Naszej Księgarni”, Warszawa 1961; w Wystawie Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962.

- 296—299. Pocztkówki, druk
- 300—307. Zakładki-ulotki reklamowe, druk

Andrzej Heidrich

Warszawa, Emilii Plater 12 m. 25

Ur. w 1928 r. W 1954 r. otrzymał dyplom na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie grafiki książkowej, ilustracji i grafiki reklamowej. Ważniejsze wystawy: II OWKII, Warszawa 1955 (III nagroda); Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962. Udział w wystawach sztuki polskiej za granicą: Belgia, Holandia 1953; Finlandia 1954; ZSRR 1960.

- 308—315. Znaczki pocztowe, druk
- 316—329. Opakowania, druk (12), technika mieszana (1), puszka (1)
- 330—331. Pocztkówki, druk

332—334. Etykiety, druk (2), technika mieszana (1)

335. Dyplom, druk

336. Znaczek, emalia metal

Hubert Hilscher

Warszawa, Młynarska 35a m. 25

Ur. w 1924 r. W 1955 ukończył studia w warszawskiej ASP. Uprawia grafikę użytkową i plakat. Prace jego były eksponowane na wielu wystawach w kraju m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961 oraz na wystawach sztuki polskiej za granicą. Uczestnik licznych konkursów na których otrzymał szereg nagród i wyróżnień.

337—340. Opakowania, druk

341—344. Plakaty, druk

345. Kalendarz, druk

Jan Hollender

Warszawa, Nowy Świat 35

Ur. w 1907 r. Studia artystyczne odbył na Wydziale Grafiki Szkoły Przemysłowej w Morawskiej Ostrawie uk. 1933 następnie studiował w Wiedniu. Współpracuje z wydawnictwami: WAG, Wydawnictwa Komunikacyjne, PAR, PSP, Agencja Reklamowa. Wielokrotny laureat konkursów grafiki użytkowej i drobnych form. Otrzymał Polonia Restituta V kl. za działalność organizacyjno-artystyczną w I Dywizji W.P.

346—351. Opakowania, druk (1), tusz tempera (2)

352. Opakowanie i okładki (komplet), druk

353—354. Etykiety, druk

355—359. Znaki firmowe, tusz

360. Folder, druk

361—372. Papier listowy, druk (11), koperta

Włodzimierz Horn

Warszawa, Lwowska 4 m. 5

Ur. w 1920 r. W 1950 r. ukończył studia artystyczne w warszawskiej ASP. Bierze udział w wystawach krajowych m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

Stefan Śledziński

Warszawa, Szczuczyńska 10 m. 1

Ur. w 1919 r. W 1950 r. ukończył studia w warszawskiej ASP. Od 1952 r. bierze udział w wystawach krajowych m.in. Plakat

w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Otrzymał jedną z pierwszych równorzędnych nagród za plakat w związku z V Festiwałem Młodzieży i Studentów w Warszawie, 1955.

Włodzimierz Horn i Stefan Śledziński

373—393. Plansze reklamowe, druk (18), tempera (3)

394—396. Ulotki reklamowe do kalendarza, druk

397—398. Okładki, druk (1), tempera (1)

399. Folder, druk

400. Ogłoszenie, druk

401—404. Plakaty, technika mieszana (1), druk (3)

Anna Huskowska

Warszawa, Spasowskiego 9 m. 12

Dyplom warszawskiej ASP otrzymała w 1956 r. Twórczość w zakresie plakatu i grafiki użytkowej. Bierze udział w wystawach krajowych m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961 oraz w wystawach sztuki polskiej za granicą.

405—406. Okładki, druk

407—408. Opakowania, druk

Witold Janowski

Komorów, Ziemowita 4

Ur. w 1926 r. Ukończył Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej w 1949 r. Uprawia grafikę użytkową, wystawiennictwo, plakat i architekturę. Bierze udział w wystawach krajowych m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961 oraz w wystawach plakatu polskiego za granicą.

Nagrody: I nagroda w konkursie na plakat BBP „Orbis”; nagrody za plakat na Międzynarodowe Targi Książki; za plakaty Wystaw Przemysłowych w Moskwie, Kijowie, nagrody za plakaty dla PIHZ, AGPOL, PSP, PAR oraz w konkursie na odznakę „Za zasługi dla Warszawy”; I nagroda na wystawie kalendarzy ściennych, India 1961.

409—410. Prospekty, druk

411—412. Okładki, druk

413. Katalog, druk

414—415. Znaki firmowe, tempera

416. Koperta, druk

417. Folder, druk

418. Papier listowy, druk

- 419—421. Plansze reklamowe, druk
422—427. Plakaty, druk
428. Życzenia-składanka, druk
429. Zakładka, druk
430. Kalendarz, druk
431—434. Etykiety, tempera

Stanisława Januszewska

Warszawa, Browarna 6 m. 8

Ur. w 1934 r. Dyplom na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie uzyskała w 1959 r. W 1959 r. otrzymała II nagrodę w konkursie na etykiety pudełek do zapalek.

- 435—446. Opakowania, tempera (9), druk (3)
447—459. Etykiety, tempera (10), druk (3)

Zenon Januszewski

Warszawa, Browarna 6 m. 8

Ur. w 1929 r. Dyplom ASP Warszawa otrzymał w 1959 r. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej, użytkowej i plakatu. Ważniejsze wystawy krajowe: Ogólnopolskie Wystawy Grafiki Artystycznej i Rysunku, Warszawa 1956, 1959; I Biennale Grafiki, Kraków 1960; Grafika Artystyczna i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Udział w wystawach sztuki polskiej za granicą; India, Anglia, Francja, Austria. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień w konkursach na plakaty, m.in. II nagrodę w konkursie z okazji XV-lecia Wojska Polskiego.

- 460—476. Opakowania, tempera (6), druk (11)
477—500. Etykiety, druk (5), tempera (19)
501. Okładka, technika mieszana
502—505. Pocztówki, tempera (2), druk (2)
506. Cennik, technika mieszana

Witold Kaczanowski

Pruszków, Partyzantów 65

Ur. w 1932 r. W 1956 r. ukończył ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie malarstwa ściennego, sztalugowego, wystawiennictwa, plakatu i grafiki książkowej. Współpraca z WAG, AGPOL i innymi instytucjami wydawniczymi. Bierze udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich. Indywidualne wystawy jego prac odbyły się w Warszawie i Krakowie w 1960 r.

- 507—524. Plansze, druk (7), technika mieszana (11)
525. Prospekt, druk
526—527. Plakaty, druk

Zbigniew Kaja

Poznań, Wodna 17/19 m. 8

Ur. w 1924 r. Ukończył PWSSP w Poznaniu. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej, użytkowej, plakatu i scenografii. Bierze udział w konkursach i wystawach m.in. Ogólnopolska Wystawa Ilustracji, Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955; Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Wystawy indywidualne: Poznań 1953, 1956, 1959; Praga 1958; Dessau (NRD) 1959. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień m.in. w 1955 r. nagrodę m. Poznania za całokształt twórczości artystycznej.

- 528—533. Zaproszenia, druk
534—536. Znaczki pocztowe, druk
537—541. Programy, druk
542—543. Katalogi, druk
544. Okładka, technika mieszana
545. Pocztówka, druk

Waleria Kastory

Kraków, Moroniecka 122

Ur. w 1917 r. W 1945 r. uzyskała dyplom WSSP w Krakowie. Uprawia grafikę artystyczną i użytkową. Uczestniczyła m.in. w Wystawie Grafiki Artystycznej i Rysunku w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

- 546—548. Znaki firmowe, technika mieszana
549. Ulotka, druk
550. Prospekt, druk

Hanna Kędzierska-Przeździecka

Milanówek, Cicha 24 m. 1

Ur. w 1911 r. Studia odbyła na Uniwersytecie Warszawskim w latach 1927—1933 oraz na kursie rysunków u prof. W. Witwickiego. Twórczość w zakresie ilustracji książkowej i grafiki użytkowej. Od 1930 r. pracuje w dziedzinie grafiki reklamowej (współpraca z firmami Herse, Fuchs, Philips, Interpret, Oficyna Warszawska). Uczestniczka licznych konkursów, otrzymała I nagrodę za projekt znaczka „Dzień znaczka i tydzień pisania listów” i II nagrodę za projekt znaczków „400 lat Poczty Polskiej”.

- 551—567. Znaczki pocztowe, druk

Jerzy Kępkiewicz

Warszawa, Chełmska 10 m. 50

Ur. w 1932 r. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej, plakatu i ilustracji. Brał udział m.in. w Wystawie Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962. Nagrody: II nagroda w konkursie na odznakę budowlaną; I nagroda w konkursie na opakowania papierosów; III nagrody w konkursie na znaczek pocztowy „100 lat polskiego znaczka pocztowego” oraz odznakę dla przedsiębiorstw rybackich. Liczne wyróżnienia w konkursach na plakaty i znaki dla wydawnictw komunikacyjnych.
568—573. Opakowania, druk

Jarosław Kirilenko

Świder, Świerczewskiego 13

Ur. w 1913 r. W latach 1928—1931 odbył studia w Szkole Sztuk Pięknych im. W. Gersona, następnie w Académie de Julian w Paryżu i w warszawskiej ASP. Twórczość w zakresie malarstwa, grafiki i ilustracji. Działalność wystawiennicza w okresie międzywojennym. Po wyzwoleniu uczestniczy w wystawach okręgowych i ogólnopolskich m.in. I Biennale Grafiki, Kraków 1960; Grafika i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

574—581. Karmety, drzeworyt

582. Plansza reklamowa, druk

Tadeusz Kobak

Warszawa, Nowowiejska 15/17 m. 17

Ur. w 1927 r. Studia artystyczne odbył w WSSP i ASP w Krakowie. Brał udział w wystawach krakowskiego Okręgu ZPAP i I Ogólnopolskiej Wystawie Plakatu, Warszawa 1953.

583—586. Plansze reklamowe, technika mieszana (1), druk (4)

587. Życzenia-składanka, tempera

588. Pocztówka druk

Andrzej Kowalewski

Podkowa Leśna, Kukulek 1

Ur. w 1923 r. W 1956 r. ukończył Wydział Grafiki warszawskiej ASP. Bierze udział w wystawach m.in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Otrzymał szereg nagród

i wyróżnień za plakaty m.in. BHP — II nagroda 1956.

589. Pocztówka, druk

590. Plakat, druk

Jan Kurkiewicz

Kraków, Wygody 9 m. 2

Ur. w 1915 r. Ukończył Wydział Grafiki PWSSP w Krakowie. Twórczość w zakresie grafiki i plakatu. Bierze udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich m.in. Grafika Artystyczna i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Indywidualne wystawy jego prac odbyły się w Krakowie w 1955, 1957, 1958 i 1959 r. Otrzymał szereg nagród m. in. I nagrody w konkursach na plakaty, PZN, PTTK, GON, „X-lecie Nowej Huty”, „Dni Krakowa” i in.

Alicja Laurman-Waszewska

Warszawa, Nowy Świat 46 m. 11

Ur. w 1920 r. Ukończyła WSSP w Warszawie. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej i plakatu. Współpraca z WAG i Wydawnictwami Lekarskimi. Uczestniczyła m.in. w wystawie Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Bierze udział w wystawach sztuki polskiej za granicą. Otrzymała kilka wyróżnień m.in. za plakat 22 Lipca, 1954.

592—595. Ulotki reklamowe, druk

596—597. Foldery, druk

598. Okładka, druk

599—601. Plakaty, druk

Eugeniusz Lebel

Józefów, Wiązowska 25 m. 1

Ur. w 1923 r. Studia artystyczne odbył w ASP w Warszawie. Pracuje w zakresie grafiki użytkowej, książkowej i wystawiennictwa. Bierze udział w krajowych wystawach grafiki m.in. II Ogólnopolska Wystawa Ilustracji, Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955; Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961 oraz w wystawach polskiego plakatu za granicą. W 1951 r. otrzymał I nagrodę za plakat z okazji Dnia Wojska Polskiego i Rocznicy Zwycięstwa pod Lenino.

602—613. Plansze reklamowe, druk (11), tempera (1)

614—616. Foldery, druk

617—618. Plakaty, druk

Zbigniew Lengren

Warszawa, Freta 34

Ur. w 1919. Studia: Architektura na Politechnice Warszawskiej, dyplom Wydziału Sztuk Pięknych UMK Toruń. Twórczość w zakresie satyry, ilustracji, plakatu. Współpraca z wieloma tygodnikami. Ważniejsze wystawy: I Ogólnopolska Wystawa Plakatu, Warszawa 1953; Satyra w XV-leciu PRL, Warszawa 1961; Książka i Ilustracja w XV-leciu PRL, Warszawa 1962. Udział w wystawach sztuki polskiej za granicą. 619—623. Plansze reklamowe, tempera

Aleksander Łącki

Warszawa, Katowicka 19 m. 1

Ur. w 1915 r. Dyplom Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej otrzymał w 1942 r. Twórczość w zakresie wzornictwa przemysłowego, architektury wnętrz, wystawiennictwa i grafiki reklamowej. Ważniejsze wystawy krajowe: I AWiSD, Warszawa 1952; I Targi Wzornictwa Przemysłowego, Warszawa 1961. Udział w wystawach za granicą: Włochy 1937/38, CSR 1949. Nagrody: II nagroda w konkursie na plakat „Jedz owoce” 1934; I nagroda w konkursie na zaproszenie na bal „Młodej Architektury” 1938; I nagroda w konkursie na dekorację witryn sklepowych CDT 1958; nagroda na I Targach Wzornictwa 1961; III nagroda w konkursie na wzory skrzynek radiowych 1961. Współpraca z przemysłem muzycznym, WAG, AGPOL i PIHZ.

624—627. Opakowania, druk
628. Okładka, druk
629. Prospekt, druk
630. Katalog, druk

Gustaw Majewski

Warszawa, Krasińskiego 10 m. 38

Ur. w 1909 r. Dyplom Państwowego Instytutu Rysunków i Robót Ręcznych w Warszawie otrzymał w 1939 r. Twórczość w zakresie ilustracji, grafiki użytkowej, plakatu i wystawiennictwa. Udział w wystawach: m.in. I i II OWKIL, Warszawa 1951, 1955; II OWGAR, Warszawa 1959. udział w wystawach za granicą.

631—633. Plakaty, druk

Kazimierz Maliszewski

Łódź, Uniwersytecka 12

Ur. w 1912 r. W 1934 r. ukończył Szkołę Malarstwa i Rysunku w Łodzi a w latach 1935—1937 studiował w Łódzkiej Szkole Plastycznej im. Cypriana Norwida. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej, użytkowej i reklamowej. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień w konkursach graficznych.

634—639. Znaki firmowe, tempera
640—644. Opakowania, druk

Stefan Małecki

Warszawa, Berezyńska 2a

Ur. w 1924 r. Twórczość w zakresie plakatu i grafiki użytkowej. Udział w wystawach m.in. Plakat w XV-leciu PRL, Warszawa 1961. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień m.in. I nagrodę za plakat na Festiwal Młodzieży i Studentów w Moskwie 1957; II nagrodę za plakat Wystawy Młodej Plastyki oraz trzecie nagrody za plakat „Dzień Kolejarza” w 1956 r. i plakat „ZOO” w 1959 r.

645—647. Życzenia — składanka, druk
648—650. Okładki, druk (2), technika mieszana (1)
651—666. Znaczki pocztowe, druk
667—670. Znaczki, metal emalia
671—672. Opakowania, technika mieszana
673. Prospekt, druk

Kazimierz Mann

Warszawa, Dobra 8/10 m. 38

Ur. w 1910 r. W 1936 r. uzyskał dyplom ASP w Wiedniu. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej, malarstwa ściennego i wydawnictw. Udział w wystawach krajowych i zagranicznych. Autor licznych opraw plastycznych na wystawach i targach międzynarodowych (Moskwa, Praga, Wiedeń, Sztokholm, Londyn).

674—676. Plansze reklamowe, tempera

Barbara Mieszkowska

Sopot, Biele 5 m. 14

Ur. w 1927 r. W 1951 r. ukończyła PWSSP w Sopocie. Twórczość w zakresie grafiki reklamowej. Uczestniczyła w Wystawie Grafiki Reklamowej i Książki, Sopot 1957. Brała udział w konkursach na plakat — otrzymała

m. in. I nagrodę za plakat „500-lecie Gdańska”, 1955.

677—679. Etykiety, druk (1), tempera (1)

680. Opakowanie, tempera

Jerzy Miller

Warszawa, Al. Żwirki i Wigury 3 m. 8 bl. 21
Ur. w 1924 r. Dyplom ASP Warszawa otrzymał w 1954 r. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej, malarstwa i ilustracji. Bierze udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich m. in. I OWGAR, Warszawa 1956; „Warszawa w sztuce współczesnej”, Warszawa 1959; I Biennale Grafiki, Kraków 1960; Grafika Artystyczna i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

681—687. Ilustracje, tusz

688—698. Znaczkę pocztowe, druk

699. Znaczek pocztowy — projekt i realizacja

Adam Młodzianowski

Kraków, Dzierżyńskiego 23a m. 1

Ur. w 1917 r. Ukończył Państwowy Instytut Sztuk Plastycznych w Krakowie. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej i reklamowej. Współpraca z PAR i innymi instytucjami wydawniczymi. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich a także w wystawach „Grupy 9 grafików”. Wystawy zagraniczne: Paryż 1947; Objazdowa Wystawa Sztuki Polskiej — Budapeszt, Zagrzeb, Belgrad, Sofia, Triest, Düsseldorf, Stuttgart, Drezno, Frankfurt, Hamburg, Lipsk, Weimar, Praga 1948/1955; Charlottenburg 1955; Tirana 1955; Wiedeń 1959; India 1960.

700—704. Znaki firmowe, reprodukcja fotograficzna (1), tempera (3), tłoczenie (1)

705—707. Prospekty, druk

708—709. Zaproszenia, druk

Józef Mroszczak

Warszawa, Warecka 4/6 m. 59

Ur. w 1910 r. Ukończył ASP w Krakowie oraz studia artystyczne w Wiedniu. Twórczość w zakresie wystawiennictwa, grafiki użytkowej i plakatu. Bierze udział w wystawach ogólnopolskich, m. in. Ogólnopolska Wystawa Książki i Ilustracji, Warszawa 1951; II Ogólnopolska Wystawa Plakatu i Drob-

nych Form, Warszawa 1955. Prace jego były eksponowane na wielu wystawach plakatu polskiego za granicą. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień m. in. na I i II Ogólnopolskiej Wystawie Plakatu w 1953 i 1955 r. dwukrotnie II nagrody. Uzyskał również liczne nagrody w krajowych i międzynarodowych konkursach na plakaty. Laureat Nagrody Państwowej w 1953 r.

710. Katalog, druk

711. Znak firmowy, druk

712. Opakowanie, tempera

713. Życzenia, druk

714. Folder, druk

Jan Mucharski

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 12 m. 6
Ur. w 1900 r. Studia artystyczne odbył pod kierunkiem prof. prof. St. Noakowskiego i E. Bartłomiejczyka oraz na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Twórczość w zakresie grafiki reklamowej, wystawiennictwa, malarstwa i architektury wnętrz. Przed wojną uczestniczył w wystawach krajowych i zagranicznych otrzymując wielokrotnie nagrody — m. in. w 1927 r. II nagrodę na Wystawie Grafiki Reklamowej; w 1937 r. medal złoty i brązowy na Wystawie Sztuki Dekoracyjnej w Paryżu. Po wojnie bierze udział w wystawach krajowych i sztuki polskiej za granicą eksponując swe prace w Bukareszcie, Budapeszcie, Berlinie i Wiedniu.

715—719. Opakowania, druk (4), tempera (1)

720—721. Projekty neonów, fot.

Bronisław Zygfryd Nowicki

Bydgoszcz, Marcinkowskiego 11 m. 4

Ur. w 1907 r. Studia odbył na Uniwersytecie Poznańskim. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej, użytkowej, reklamowej, rysunku i malarstwa. Udział w wystawach ogólnopolskich m. in. I Biennale Grafiki, Kraków 1961; Grafika Artystyczna i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Indywidualna wystawa prac Bydgoszcz 1960 i 1961. Za granicą wystawiał w Czechosłowacji i ZSRR. Otrzymał kilka nagród i wyróżnień w konkursach regionalnych.

722—727. Opakowania, druk

Emilia Nożko-Paprocka

Rembertów, Wyzwolenia 8

Ur. w 1930 r. W 1955 r. otrzymała absolutorium na Wydziale Grafiki (specjalizacja plakat) oraz dyplom na Wydziale Grafiki Artystycznej ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej i użytkowej. Współpraca z PSP i PAR od 1957 r. Bierze udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich m. in. I i II OWGAR, Warszawa 1956, 1959; I Biennale Grafiki, Kraków 1960. Indywidualna wystawa prac Warszawa 1960 i inne miasta. Eksponowała również swe prace na wystawach za granicą: Sofia 1959, 1960; Londyn 1958; Rostock 1960.

728—730. Pocztówki, tempera
731—732. Opakowania, tempera

Tadeusz Pietrzyk

Warszawa, Bema 74 m. 6

Ur. w 1933 r. Ukończył Wydział Grafiki ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie grafiki reklamowej i artystycznej. Współpracuje z AGPOL i innymi instytucjami wydawniczymi. Otrzymał szereg nagród m. in. jedną z pierwszych równorzędnych nagród w konkursie na plakat VI Festiwalu Młodzieży i Studentów w Moskwie; I wyróżnienie w konkursie na plakat „Polskie Dzieło Plastyczne w XV-lecie PRL”, 1961; II nagrodę w konkursie na znak firmowy dla Wydawnictw Komunikacji i Łączności oraz II nagrodę i wyróżnienia w konkursie na znak firmowy dla Wydawnictw Naukowo-Technicznych.

733—735. Życzenia-składanki, druk
736—737. Foldery, druk
738—741. Prospekty, druk
742. Ulotka, druk
743—745. Opakowania, druk
746—750. Kartki na ceny, druk
751. Plakat, druk
752. Etykieta, druk
753. Okładka, druk

Zofia Płużańska

Warszawa, Mokotowska 8/14

Ur. w 1923 r. Studia artystyczne odbyła w warszawskiej ASP uzyskując absolutorium w 1953 r. Uprawia grafikę reklamową.

754. Opakowanie, druk

755. Folder, druk

756—757. Pocztówki, druk

Juliusz Puchalski

Warszawa, Krasińskiego 39b m. 34

Ur. w 1930 r. Studiował w Szkole Technik Teatralnych oraz w PWSSP w Gdańsku. Twórczość w zakresie rysunku humorystycznego, ilustracji książkowej i grafiki użytkowej. Od 1950 r. współpracuje ze „Szpilkami” i innymi pismami polskimi i zagranicznymi. Bierze udział w wystawach krajowych m. in. Satyra w XV-lecie PRL, Warszawa 1961 oraz w wystawach sztuki polskiej za granicą m. in. Bordighera 1957, 1960.

758, 763. Plansze reklamowe, technika mieszana

Marian Puchalski

Warszawa, Kujawska 3 m. 35

Ur. w 1912 r. Studia artystyczne odbył w Szkole Sztuk Pięknych im. W. Gersona w Warszawie. Uprawia grafikę artystyczną i użytkową. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, m. in. Ogólnopolska Wystawa Plakatu i Ilustracji, Warszawa 1955; I OWGAR, Warszawa 1956; I Biennale Grafiki, Kraków 1960; Grafika i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Indywidualna wystawa jego prac odbyła się w Łodzi w 1945 r. Otrzymał I nagrodę w konkursie na emblemat dla Przedsiębiorstw Połowów i Usług Rybackich, 1956.

764—766. Znaki firmowe, tempera
767. Znak, projekt-tempera, oryginał-metal emalia
768—769. Pocztówki, technika mieszana

Władysław Przysański

Warszawa, Radna 17 m. 10

Ur. w 1931 r. W 1956 r. ukończył Wydział Architektury Wnętrz ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej i plakatu. Współpracuje z wydawnictwami Handlu Zagranicznego oraz CRZZ. Otrzymał wspólnie z Z. Osakowskim I nagrodę w konkursie na plakat „Wystawa Malarstwa w XV-lecie PRL”; wyróżnienie w konkursie XX-lecie PPR oraz III nagrodę w konkursie na plakat PZU.

Zdzisław Osakowski

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 56 m. 36

Ur. w 1932 r. Studia na Wydziałach Architektury Wnętrz i Malarstwa odbył w warszawskiej ASP. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej i plakatu. Współpracuje z wydawnictwami Handlu Zagranicznego oraz CRZZ. Otrzymał I nagrodę w konkursie na plakat „Czytaj Sztandar Młodych”; wyróżnienie za plakat „Festiwal Kulturalny Studentów w Gdańsku”; wspólnie z Wł. Przystańskim otrzymał I nagrodę w konkursie na plakat „Wystawa Malarstwa w XV-lecie PRL” oraz III nagrodę w konkursie na plakat PZU i wyróżnienie za plakat XX-lecie PPR.

Władysław Przystański i Zdzisław Osakowski

- 770—771. Ulotki reklamowe, druk
- 772—773. Katalogi, druk
- 774—777. Plakaty, druk
- 778. Plansza reklamowa, druk

Andrzej Radziejowski

Warszawa, Marszałkowska 140 m. 25

Ur. w 1927 r. Uczestniczył w II Ogólnopolskiej Wystawie Ilustracji Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955 i w Wystawie Grafiki Książkowej, Warszawa 1956. Za granicą brał udział w Międzynarodowej Wystawie Grafiki w Kolonii w 1960 r.

- 779—790. Opakowania, druk (11), plastik (1)
- 791. Okładka, druk
- 792. Projekt rozwiązania kolorystycznego karoserii samochodu chłodni, repr. fot.
- 793. Projekt planszy, tempera
- 794—800. Etykiety, druk

Maria Rogowska-Gajduczeni

Warszawa, Konwiktorska 2

Ur. w 1907 r. W 1935 r. otrzymała dyplom malarstwa ASP w Warszawie. Brała udział w wystawie Drobnych Form Graficznych PSP Warszawa oraz za granicą w wystawie Form Graficznych w Wiedniu. Wystawa indywidualna: Warszawa, Klub Literatów. Nagrody: I nagroda za eksportową etykietę farmaceutyczną; I nagroda za etykietę eksportową zapalek.

801—802. Foldery, tempera

803—808. Opakowania, tempera (4), druk (2)

Bożena Rogowska-Myczkowska

Kraków, Smoleńsk 24 m. 5

Ur. w 1925 r. W 1957 r. ukończyła Wydział Grafiki krakowskiej ASP. Pracuje w zakresie grafiki reklamowej, książkowej i plakatu. Bierze udział w wystawach grafiki użytkowej krakowskiego Okręgu ZPAP. Uczestniczyła również w wystawie Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

- 809—824. Opakowania, technika mieszana
- 825. Plansza reklamowa, technika mieszana
- 826. Plakat, druk

Eugeniusz Rosik

Poznań, Kosińskiego 30 m. 17

Ur. w 1926 r. Ukończył Wydział Grafiki PWSSP w Poznaniu. Bierze udział w wystawach krajowych m. in. I i II OWGAR, Warszawa, 1956 i 1959; Grafiki Artystycznej i Rysunku w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Za granicą wystawiał indywidualnie w Charleroi 1957 i Brukseli 1958 oraz uczestniczył w wystawach sztuki polskiej w Mińsku i Kijowie. Wystawy indywidualne w kraju Poznań 1956 i 1960. Otrzymał kilka nagród i wyróżnień w konkursach na grafikę.

- 827. Prospekt, druk
- 828. Okładka, druk

Krystyna Rumian-Łukasiewicz

Kraków, Olszańska 15

Ukończyła studia artystyczne na Wydziałach Grafiki i Malarstwa ASP w Krakowie. Twórczość w zakresie malarstwa, grafiki artystycznej i wystawiennictwa. Udział w wystawach i konkursach.

- 829—833. Projekty dekoracji witryn, tempera

Tomasz Rumiński

Warszawa, Filtrowa 68 m. 8

Ur. w 1930 r. Dyplom na Wydziale Scenografii ASP w Warszawie otrzymał w 1956 r. Twórczość w zakresie scenografii i grafiki użytkowej. Współpraca z Wydawnictwem Handlu Zagranicznego AGPOL i „Ruchem”.

Otrzymał m. in. I nagrodę w konkursie na plakat LOT, 1961; wyróżnienie w konkursie na plakat „Milenium” 1959.

- 834—835. Okładki, druk
- 836. Folder, druk
- 837. Katalog, druk
- 838—839. Plakaty, druk

Małgorzata Rumowska-Kuligowska

Łódź, Reja 2 m. 34

Ur. w 1928 r. W latach 1949—1953 odbyła studia artystyczne w WSSP w Łodzi. Twórczość w zakresie grafiki, architektury wnętrz i zabawkarstwa. Udział w wystawie Drobnych Form Graficznych, Łódź 1957. W latach 1956—1960 uczestniczyła w konkursach zabawkarskich otrzymując liczne nagrody i wyróżnienia.

- 840—842. Opakowania, tempera (2), druk (1)
- 843. Obwoluta, druk

Franciszek Seifert

Kraków, Jagiellońska 9 m. 12

Ur. w 1900 r. W 1929 r. ukończył Wydział Grafiki Państwowej Szkoły Przemysłu Artystycznego w Krakowie. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej i użytkowej. Przed wojną uczestniczył w wystawach w kraju i za granicą. Otrzymywał kilkakrotnie nagrody w konkursach na plakaty. Po wyzwoleniu brał udział w wystawie druków okupacyjnych, Kraków 1946; grafiki użytkowej, Kraków 1961. Otrzymał I nagrodę w konkursie na plakat narciarstwa nizinnego; nagrodę w konkursie na urządzenie wnętrza CPLiA, Kraków 1953; III nagrodę w ogólnopolskim konkursie zabawkarskim, Warszawa 1961.

- 844—853. Etykiety, druk

Ryszard Sidorowski

Warszawa, Mickiewicza 25 m. 57

Ur. w 1913 r. Studia odbył w Warszawie. Od 1935 r. uprawia grafikę użytkową. Uczestniczył m. in. w I Ogólnopolskiej Wystawie Plakatu, Warszawa 1953; II Ogólnopolskiej Wystawie Ilustracji, Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955. Za granicą brał udział w wystawie olimpijskiej w Helsinkach w 1952 r. (dyplom). Uczestnik licznych konkursów

otrzymał m. in. III nagrodę za plakat na II OWP oraz II nagrodę za plakat olimpijski w 1952 r. a także trzy nagrody w konkursach na odznaki.

- 854—859. Etykiety, druk
- 860—862. Prospekty, druk (2), tempera (1)
- 863—865. Znaki firmowe, tempera
- 866. Plakat, tempera
- 867—868. Okładki, tempera
- 869—875. Opakowania, druk (3), technika mieszana (4)
- 876. Plansza reklamowa, technika mieszana

Olga Siemaszkowa

Warszawa, Bajońska 4

Studia artystyczne ukończyła w warszawskiej ASP. Udział we wszystkich wystawach ilustracji i książek w kraju i za granicą. Uczestniczy m. in. w wystawie Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962. Nagrody: Nagroda Państwowa III stopnia, 1953; nagroda Prezesa Rady Ministrów za twórczość dla dzieci i młodzieży 1951; I nagroda honorowa na I OWKII, Warszawa 1951; I nagroda na II OWKII, Warszawa 1955; Złoty Medal na 4 IBA, Lipsk 1959; dyplom na 12 Triennale, Mediolan 1960.

- 877—878. Opakowania, tempera
- 879—901. Pocztówki, druk

Jan Słomeczyński *)

Warszawa, Puławska 42a m. 11

- 902. Plakat, tempera
- 903—905. Znaki firmowe, repr. fot.
- 906—907. Inseraty, repr. fot.

Konstanty Sopoćko

Warszawa, Raszyńska 56

Ur. w 1903 r. Dyplom grafiki otrzymał w warszawskiej ASP. Twórczość w zakresie grafiki, ilustracji i plakatu. Ważniejsze wystawy: I i II OWKII, Warszawa 1951, 1955; I Ogólnopolska Wystawa Plakatu, Warszawa 1953; I OWGAR, Warszawa 1956; I Biennale Grafiki, Kraków 1960; Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962. Udział w wielu wystawach za granicą. Nagrody: Nagroda Państwowa III stopnia 1951; nagroda na Międzynarodowej Wystawie Ex Libri-

*) Nota biograficzna na s. 23.

sów, Los Angeles 1937; III nagroda na I OWP; I nagroda honorowa na I OWKIL.

908. Plakat, druk
919—1001. Pocztówki-składanki, druk (1), tusz akwarela (2)
1002—1003. Znaki, druk (1), tempera (1)
1004—1005. Inzeraty, technika mieszana
1006. Życzenia-składanka, akwarela
1007. Projekt opakowania i etykiety, tempera

Danuta Stachura-Dąbrowska

Warszawa, Marzanny 6 m. 39

Ur. w 1923 r. Dyplom ASP w Krakowie na Wydziale Grafiki otrzymała w 1951 r. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej. Udział w Wystawie Grafiki, Ilustracji i Drobnym Form, Warszawa 1955 (nagroda). Współpraca z AGPOL, RUCH i innymi instytucjami wydawniczymi.

1008. Okładka, druk
1009—1011. Pocztówki, druk

Aleksandra Konior

Nowa Huta, Osiedle Kolorowe 8 m. 12

Ur. w 1927 r. W 1950 r. ukończyła ASP w Krakowie. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej, użytkowej i wystawiennictwa. Brała udział w wystawie „Grafika użytkowa”, Kraków 1961. Otrzymała wyróżnienie w konkursie na opakowania papierosów „Giewont”.

Danuta Stachura-Dąbrowska i Aleksandra Konior

- 1012—1013. Plansze reklamowe, druk
1014. Folder, druk

Marian Stachurski

Warszawa, Nabelaka 11 m. 4

Ur. w 1931 r. Dyplom ASP Warszawa otrzymał w 1956 r. Twórczość w zakresie plakatu, grafiki książkowej i ilustracji. Udział w wystawach w kraju i za granicą. Nagrody: szereg nagród w konkursach na plakaty i znaczki m. in. II nagroda za plakat na Festiwal Młodzieży i Studentów 1955; I nagroda za plakat na MTP 1958.

- 1015—1017. Okładki, technika mieszana (1), tempera (2)
1018. Etykieta, tempera

Eugeniusz Stec

Warszawa, Obrońców 28

Ur. w 1905 r. W 1932 r. ukończył Graphische Kunstgewerbe Schule w Lipsku. Twórczość w zakresie malarstwa i grafiki artystycznej. Udział w wystawach: Salony Jesienne, Bukareszt 1944, 1945; I Biennale Grafiki, Kraków 1960; Grafika w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Wystawy indywidualne: Bukareszt Galerie Jeanu 1949, Galerie Dalles 1949. Od 1950 r. twórczość w zakresie grafiki reklamowej. Współpraca z PAR, PSP, Przedsiębiorstwem Wystaw i Targów i innymi instytucjami. Otrzymał m. in. dwa wyróżnienia w konkursie na znak przedsiębiorstw rybacczych i BWP „Ruch”.

- 1019—1020. Kalendarze planszowe, druk

Wiesława Studencka-Grosset

Łomianki k/Warszawy, Osiedle Buraków 27

Ur. w 1924 r. Dyplom ASP Kraków otrzymała w 1951 r. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej, drobnym form i tkaniny. Bierze udział w wystawach m. in. II Ogólnopolska Wystawa Ilustracji, Plakatu i Drobnym Form, Warszawa 1955; doroczne wystawy ilustracji dla dzieci BWP „Ruch”, Warszawa 1960 i 1961; wystaw pocztówek BWP „Ruch”, Warszawa 1960.

- 1021—1026. Pocztówki, technika mieszana
1027—1034. Karty do gry, technika mieszana

Waldemar Swierzy

Warszawa, Piwna 45/47

Ur. w 1931 r. Ukończył Wydział Grafiki katowickiego Oddziału ASP w Krakowie. Uprawia grafikę użytkową, rysunek satyryczny, wystawiennictwo, scenografię i plakat. W dziedzinie grafiki reklamowej pracuje od 1955 r. Współpraca z PAR, CWF, PIHZ, WAG. Bierze udział w wystawach i konkursach m. in.: Ogólnopolska Wystawa Plakatu, Warszawa 1953; Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Prace jego były eksponowane na licznych wystawach za granicą. Laureat wielu nagród i wyróżnień, m. in. w 1956 r. nagrody im. T. Trepkowskiego; w 1959 I nagrody im. Toulouse-Lautreca na Międzynarodowej Wystawie Plakatu Filmowego w Paryżu. Wystawy indywidualne: Ber-

lin, Bratysława, Budapeszt, Praga 1959; Wiedeń 1960; Katowice 1960.

1035—1039. Plakaty, druk
1040. Okładka, druk

Jan Szancenbach

Kraków, Bohaterów Stalingradu 8 m. 4

Ur. w 1928 r. Studia: Instytut Sztuk Plastycznych w Krakowie w latach 1940—1942, dyplom krakowskiej ASP w 1948 r. Twórczość w zakresie malarstwa, grafiki artystycznej i użytkowej, plakatu, filmu rysunkowego. Bierze udział w wystawach m. in. Młodej Plastyki, Warszawa Arsenal 1955; Książka i Ilustracja w XV-lecie PRL, Warszawa 1962. Wystawy indywidualne 1958—1960 Kraków, Warszawa, Toruń, Bydgoszcz.

Nagrody: dyplom TPSP; I nagroda (dwukrotnie) za plakat „Dni Krakowa”; I nagroda za plakat „10 lat Nowej Huty”; I nagroda za odznakę „Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej”; I nagroda za herb miasta Zabrze; I nagroda za odznakę „ASP Kraków” oraz szereg nagród i wyróżnień za plakat i odznaki.

1041—1042. Pocztówki, tempera

1043—1047. Etykiety, tempera (4), druk (1)

Karol Śliwka

Ząbki k/Warszawy, Słowackiego 9

Ur. w 1932 r. W 1959 r. ukończył ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie malarstwa i grafiki reklamowej. Brał udział w Ogólnopolskiej Wystawie Marynistycznej, Warszawa 1960 i w Zimowej Wystawie Plastyki, Radom 1961.

1048—1049. Prospekty, druk

1050. Etykieta, druk

1051—1053. Opakowania, druk

1054. Życzenia, druk

1055. Folder, druk

1056. Okładka, tempera

1057. Dyplom, druk

1058—1060. Ulotki reklamowe-zakładki, druk

Mieczysław Teodorczyk

Warszawa, Smolna 38 m. 15a

Ur. w 1914 r. Studia artystyczne odbył w Szkole Sztuk Zdobniczych w latach 1937—

1939 i w ASP w Warszawie. Uczestniczy w konkursach na plakaty uzyskując wyróżnienia i nagrody.

1061. Ulotka reklamowa, druk

1062. Plakat, tempera

Stanisław Toepfer

Warszawa, Nowolipki 24 m. 137

Ur. w 1917 r. Otrzymał dyplom na Wydziale Grafiki ASP w Krakowie. Twórczość w zakresie grafiki i ilustracji. Udział w wystawach m. in. I i II OWKIL, Warszawa 1951, 1955 oraz w wystawach za granicą. Otrzymał szereg nagród m. in. I nagrodę za projekt dyplomu sportowego PZPN w 1947; I nagrodę za znak Filharmonii Narodowej 1955; I nagrodę za znak IUOTO w Genewie 1957; II nagrodę za znak POSF 1958; I nagrodę za znak FIS 1962 oraz szereg wyróżnień i nagród honorowych.

1063—1066. Znaki firmowe, tempera

Witold Tomaszewski

Poznań, Św. Trójcy 11 m. 1

Ur. w 1907 r. W 1939 r. ukończył studia na Wydziale Malarstwa ASP w Warszawie. Twórczość w zakresie malarstwa i grafiki. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich. Otrzymał I nagrodę w konkursie na ex librisy.

1067—1072. Opakowania, druk (3), tempera (2), tech. miesz. (1)

Maria Turkowska

Warszawa, Karska 1

Ur. w 1921 r. Dyplom grafiki w warszawskiej ASP otrzymała w 1952 r. Twórczość w zakresie grafiki reklamowej, książkowej i plakatu. Bierze udział w wystawach krajowych m. in. Wystawa Opakowań i Drobnych Form PSP, Warszawa 1955; zagraniczna wystawa opakowań PSP, Warszawa 1955; Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Udział w wystawach za granicą: Belgia, Szwecja, 1952. Współpraca z wydawnictwami i instytucjami reklamowymi.

1073—1075. Opakowania, tempera

1076—1078. Znaki firmowe, tempera

Maciej Urbaniec

Warszawa, Akademicka 3 m. 94

Ur. w 1925 r. Studia artystyczne odbywał w PWSSP we Wrocławiu następnie w ASP w Warszawie. Dyplom otrzymał w 1957 r. Twórczość w zakresie plakatu i grafiki użytkowej. Udział w wystawach krajowych i plakatu polskiego za granicą. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień w konkursach na plakaty m. in. „XV lat PRL” — I nagroda 1959; laureat nagrody im. T. Trepkowskiego 1958.

- 1079. Plakat, druk
- 1080—1081. Opakowania, druk
- 1082—1084. Foldersy, druk
- 1085. Etykieta, tempera
- 1086. Karnet, druk
- 1087—1088. Życzenia-składanki, druk
- 1089. Kalendarz-informator, druk

Rita Walter

Kraków, Bogusławskiego 5 m. 5

Ur. w 1932 r. W latach 1950—1956 odbyła studia artystyczne w ASP w Krakowie. Twórczość w zakresie scenografii i grafiki użytkowej. Współpracuje z instytucjami wydawniczymi, zakładami chemicznymi „Azot” i in.

- 1090. Życzenia, druk

Antoni Wasilewski

Kraków, 18 stycznia bl. 31 m. 4

Ur. w 1905 r. Od 1923 r. publikuje w „Szczytku”, „Cyrułiku Warszawskim”, „Wróblach na dachu” i innych czasopismach karykatury i rysunki satyryczne. Przed wojną uczestniczył w wystawach karykatury oraz w konkursach na plakat uzyskując nagrody i wyróżnienia. Dłuższy czas przebywał za granicą. W 1957 r. powraca do kraju, współpracuje z „Przekrojem”, „Światem”, „Panoramą” oraz Polskim Radio. Uczestniczył m. in. w wystawie Satyra w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Indywidualnie wystawiał w Warszawie i Krakowie.

- 1091—1092. Pocztówki, druk

Zbigniew Waszewski

Warszawa, Nowy Świat 46 m. 11

Ur. w 1921. Dyplom warszawskiej ASP otrzymał w 1950 r. Pracuje w dziedzinie grafiki i plakatu. Bierze udział w wystawach gra-

fiki w kraju i za granicą m. in. II Ogólnopolska Wystawa Ilustracji, Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955; Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961. Otrzymał szereg wyróżnień w konkursach na plakaty.

- 1093—1095. Plakaty, druk
- 1096. Etykieta, druk

Janusz Waśniowski

Kraków, Konfederacka 5/7

Ur. w 1927 r. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej, reklamowej, plakatu i wystawiennictwa. Udział w wystawach grafiki reklamowej, Kraków 1958, 1961. Otrzymał wiele nagród i wyróżnień w konkursach na plakaty PTTK i odznaki SPO. Współpraca z PSP i innymi instytucjami.

- 1097—1099. Opakowania, tempera
- 1100. Znak firmowy, projekt i druk

Tadeusz Róg

Kraków, Grottgera 24 m. 5

Ur. w 1922 r. Ukończył ASP w Krakowie. Twórczość w zakresie grafiki artystycznej. Udział w wystawach TPSP Kraków, 1956—1960.

Janusz Waśniowski i Tadeusz Róg

- 1101—1103. Etykiety, druk (2), tempera (1)
- 1104—1112. Opakowania, tempera (2), druk (7)

Wojciech Wenzel

Warszawa, Nowy Świat 47a m. 15a

Ur. w 1925 r. Ukończył studia artystyczne w warszawskiej ASP w 1954 r. Twórczość w zakresie grafiki, wystawiennictwa i plakatu. Bierze udział w wystawach krajowych m. in. Plakat w XV-lecie PRL, Warszawa 1961.

- 1113—1115. Plansze reklamowe, druk
- 1116—1117. Opakowania, druk
- 1118. Etykieta, druk
- 1119. Życzenia, druk

Franciszek Winiarski

Warszawa, Armii Ludowej 6 m. 36a

Ur. w 1931 r. Studia artystyczne odbywał w latach 1950—1956 w krakowskiej i warszawskiej ASP. Twórczość w zakresie grafiki użytkowej i architektury wnętrz.

- 1120—1125. Okładki, druk (5), technika mieszana (1)
1126—1128. Plansze, druk
1129. Plakat, tempera
1130. Znak, tempera

Seweryna Zakościelna-Szufa

Izabelin k/Warszawy, Al. 3-go Maja 30

Ur. w 1927 r. Dyplom grafiki warszawskiej ASP otrzymała w 1953 r. Brała udział m. in. w wystawie Ilustracji Plakatu i Drobnych Form, Warszawa 1955; Wystawie Opakowań i Drobnych Form PSP, Warszawa 1955.

- 1131—1141. Znaki firmowe, tempera
1142. Pocztówka, tempera
1143—1145. Opakowania, tempera
1146—1149. Etykiety, tempera
1150. Folder, druk

Andrzej Zaleski

Warszawa, Poselska 19 m. 4

Ur. w 1919 r. W 1957 r. ukończył ASP w Warszawie.

1151. Folder, druk
1152—1157. Plansze reklamowe, tusz (4), druk (2)
1158. Etykieta, tempera
1159—1164. Ogłoszenia reklamowe, tempera (3), repr. fot. (1), druk (2)

Jerzy Zbijewski

Warszawa, Smolna 13 m. 62

Ur. w 1928 r. Studia artystyczne ukończył w warszawskiej ASP.

1165. Plansza reklamowa, druk
1166. Folder, druk
1167—1169. Katalogi, druk
1170. Pocztówka-składanka, druk
1171. Cegiełka, druk
1172—1174. Prospekty, druk
1175. Zaproszenie, druk

Andrzej Zbrożek

Ząbki k/Warszawy, Słowackiego 3

Ur. w 1932 r. W 1959 r. ukończył warszawską ASP. Twórczość w zakresie malarstwa, ilustracji dla dzieci, grafiki. Uczestniczył w Ogólnopolskiej Wystawie Plastyki Marynistycznej, Warszawa 1959; w Wystawie Zimowej, Radom 1960 oraz w Wystawie Ilustracji dla Dzieci, Warszawa 1961.

1176. Projekt papieru pakowego, tempera
1177. Zaproszenie, druk
1178. Folder, druk
1179. Prospekt, druk
1180. Znak firmowy, tempera
1181. Życzenia, tusz
1182.*) Druk okolicznościowy, druk

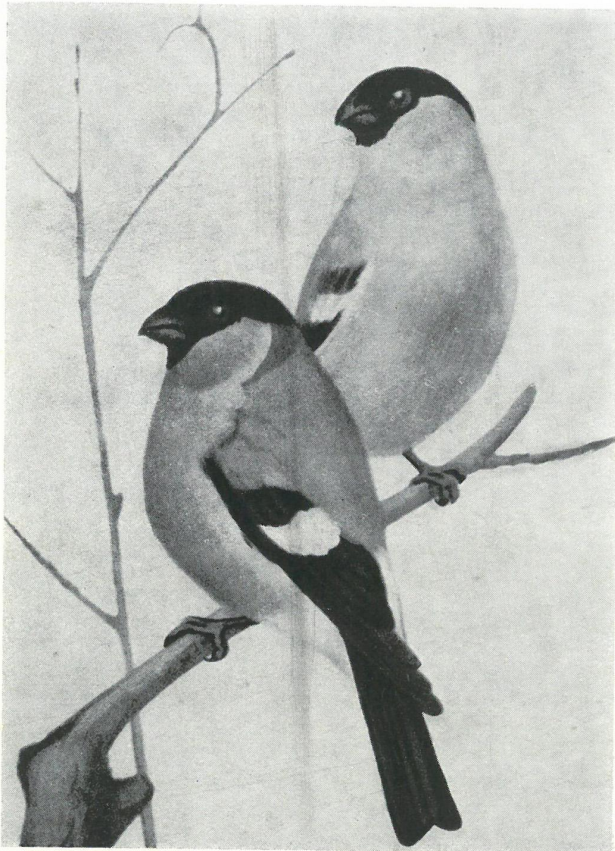
*) Ogółem wystawiono 1092 prac (błąd w numeracji przy poz. 909—1001).

ilustracije

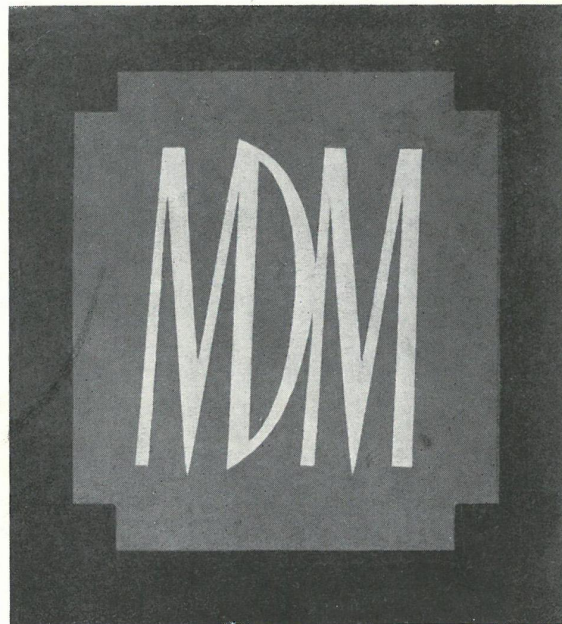
2

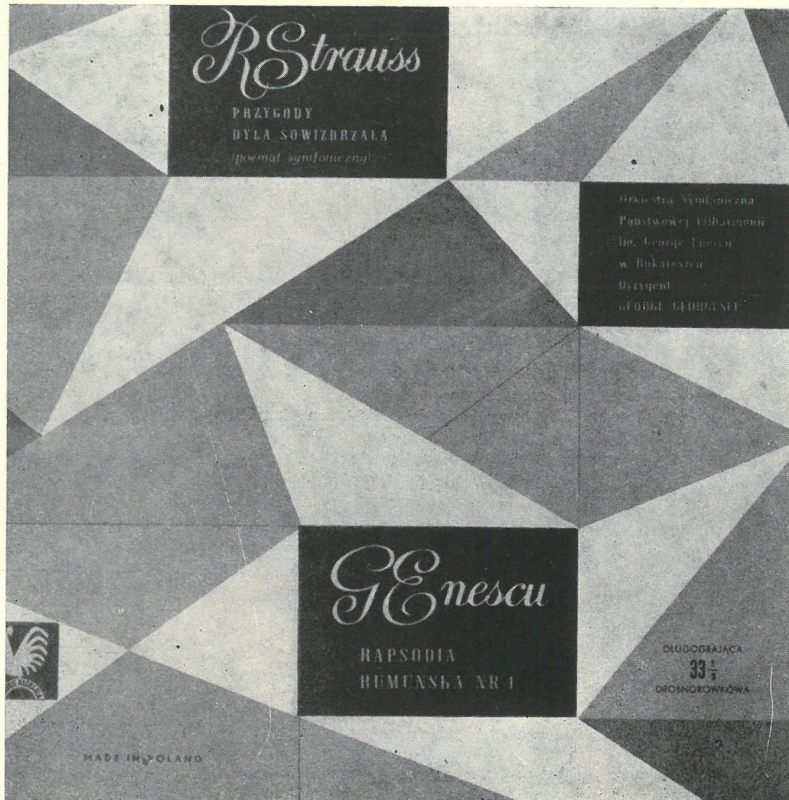

1

- Alojzy Balcerzak**
1. Pocztówka
Alojzy Balcerzak i Stefan Nargiello
2. Znaczek pocztowy
Janusz Benedyktowicz
3. Opakowanie papierosów

3

4

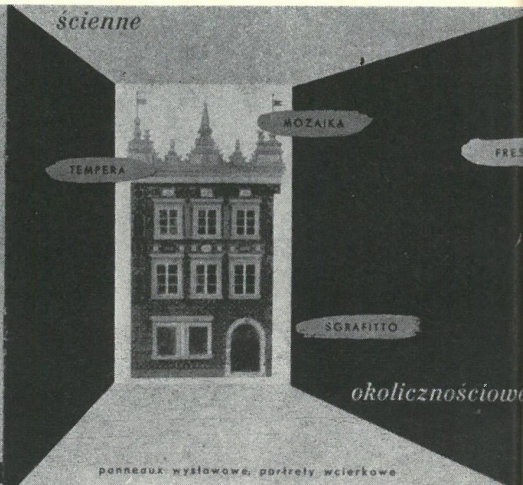
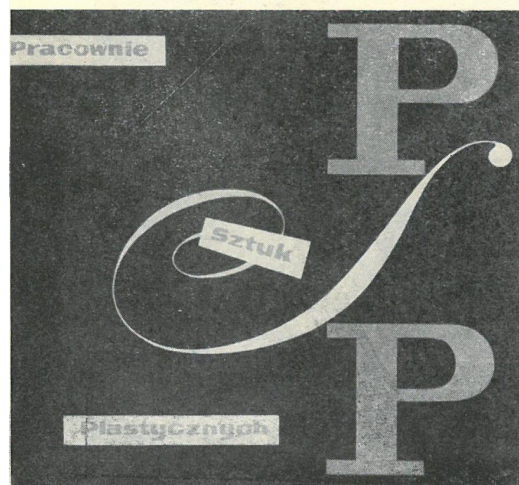

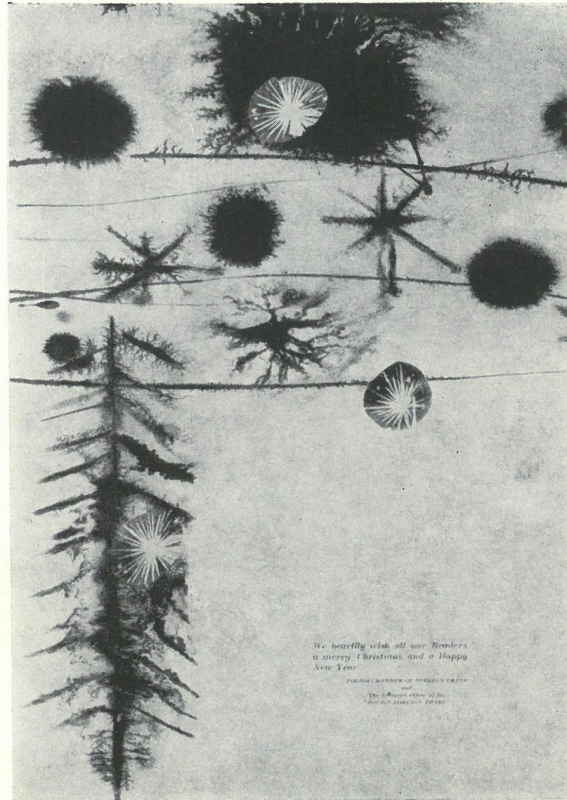
7

8

6

We heartily wish all our Members
a merry Christmas and a Happy
New Year.

UNIVERSAL COMPANY OF POLAND
WARSAWA

9

UNIVERSAL

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

WARSZAWA

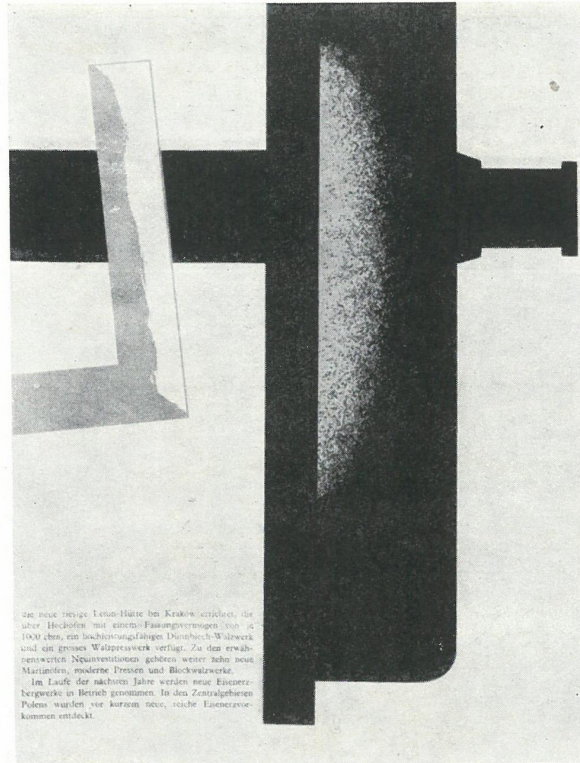
WARSZAWA

WARSZAWA

10

- Stefan Bernaciński
- 4. Opakowanie płyty
- 5. Okładka katalogu
- 6. Prospekt
- 7. Znak wydawniczy „Wydawnictw Rolniczych i Leśnych”
- 8. Znak wydawniczy „Nasza Księgarnia”
Maria Biłowicka
- 9. Zyczenia
Andrzej Borecki
- 10. Plansza reklamowa

die neue starke Lenin-Hütte bei Kraków errichten, die über Hochöfen mit einem Fassungsvermögen von 1000 tba, ein hochleistungsfähiges Dinsbich-Walzwerk und ein großes Walzpresswerk verfügt. Zu den erwähnenswerten Neuinvestitionen gehören weiter zehn neue Martinöfen, moderne Pressen und Blockwalzwerke. Im Laufe der nächsten Jahre werden neue Eisenerzbergwerke in Betrieb genommen. In den Zentralgebieten Polens wurden vor kurzem neue, reiche Eisenerzvorkommen entdeckt.

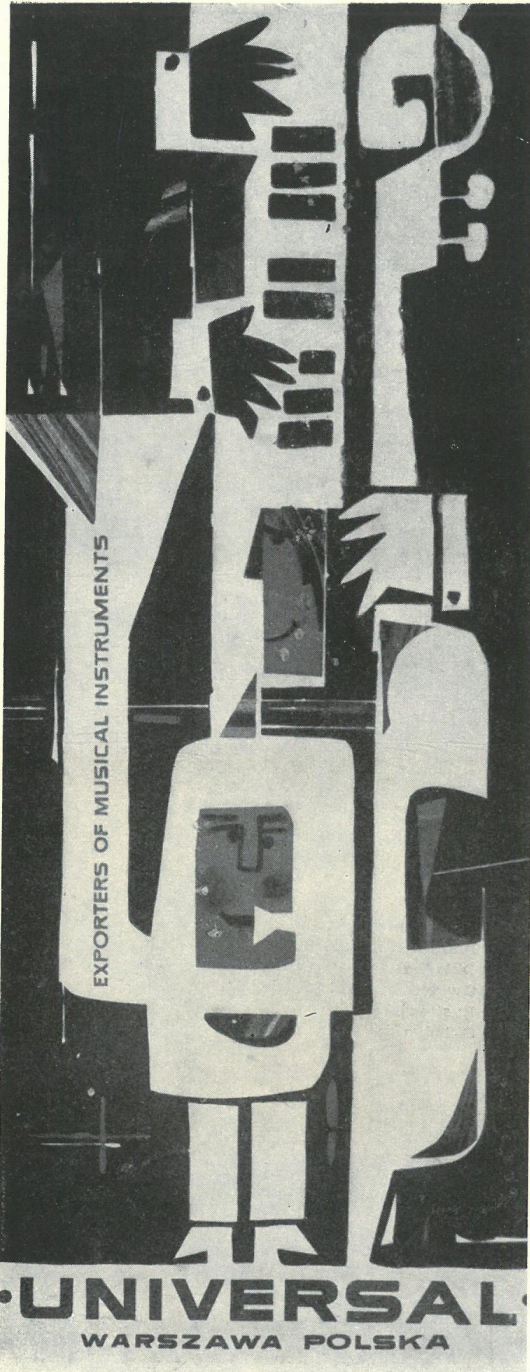
13

14

- Adam Bowbelski
 11. Plansza reklamowa
 12. Okładka
 Gwidon Budecki
 13. Ilustracja
 14. Okładka

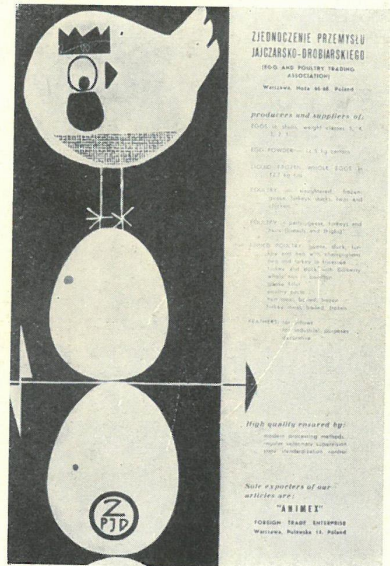
15

16

17

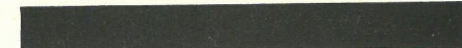
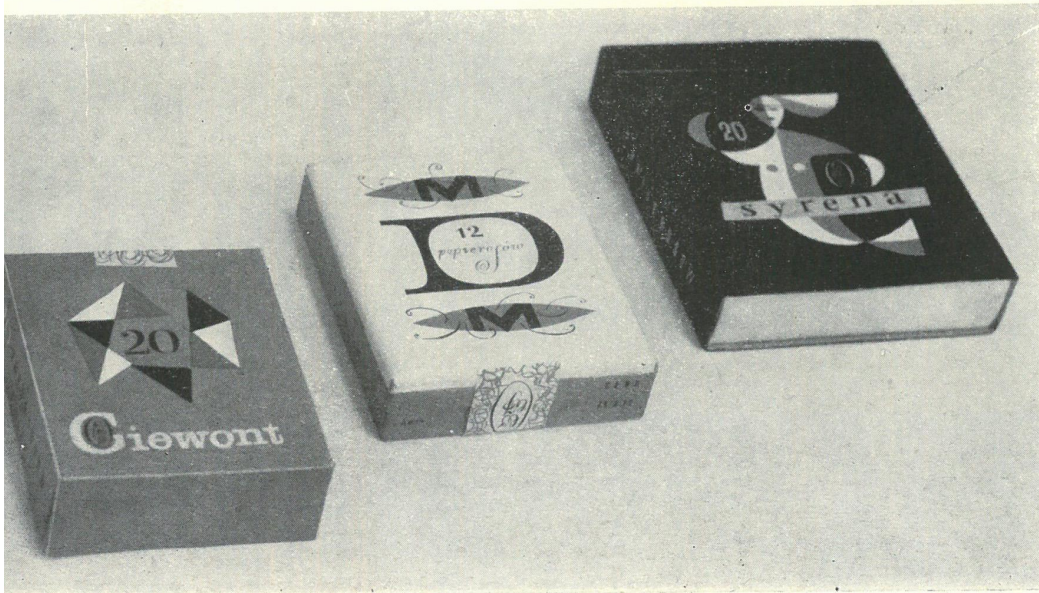

18

19

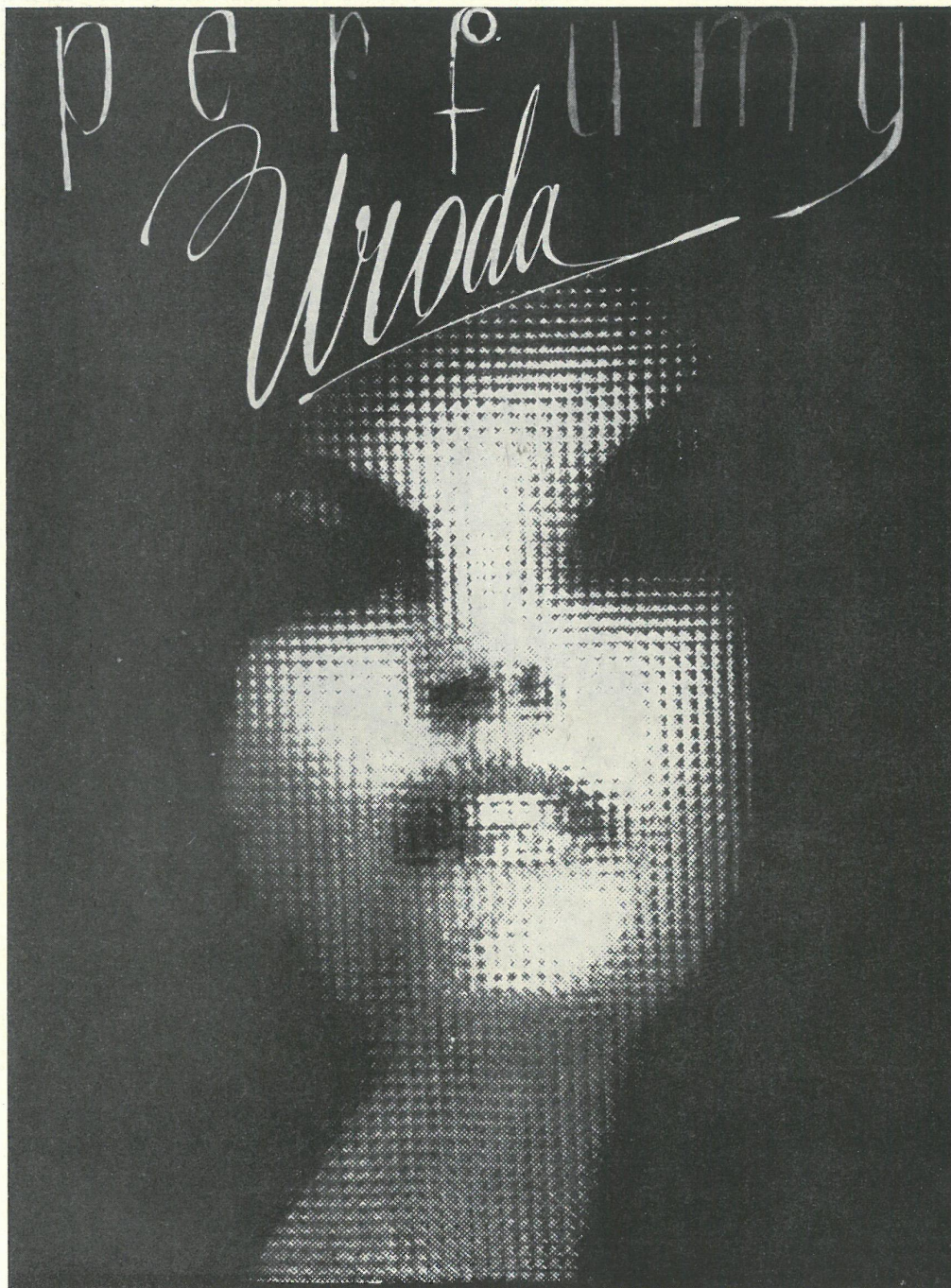
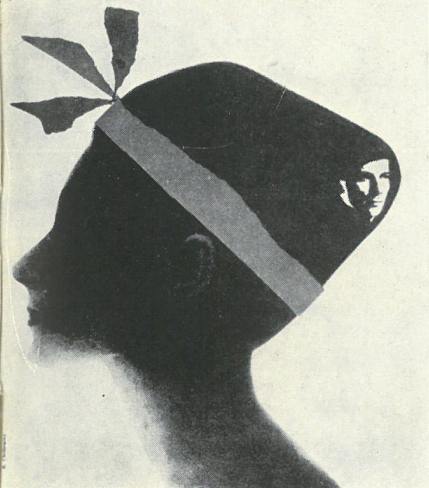
- Antoni Cetnarowski**
- 15. Plakat
- Stanisław Chorzeński**
- 16. Plakat
- Antoni Cetnarowski**
- 17. Plansza reklamowa
- Jerzy Cherka**
- 18. Znak ochronny „Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne”
- 19. Znak wydawniczy Państwowe Wydawnictwo „Iskry”
- 20. Plakat
- 21. Opakowania papierosów

- Witold Chomicz
 22. Karnet okolicznościowy
 Roman Cieślewicz
 23. Okładka
 24. Okładka
 25. Plakat

- Moda i życie miłe
- Kuchnia w szczyt
- Dzieci w ogrodzie
- Wzrost i zdrowie
- Kuchnia w szczyt
- Dzieci w ogrodzie

27

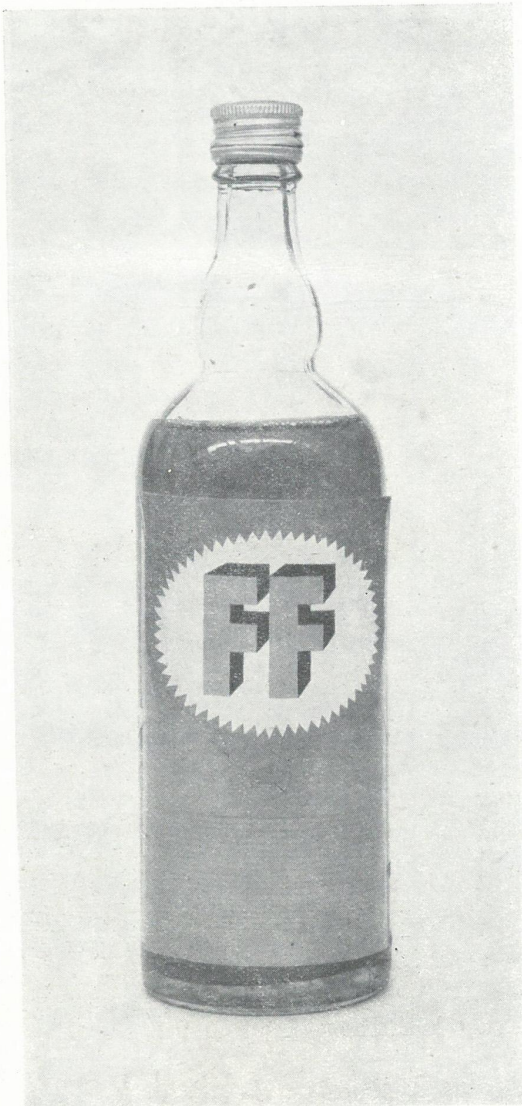

28

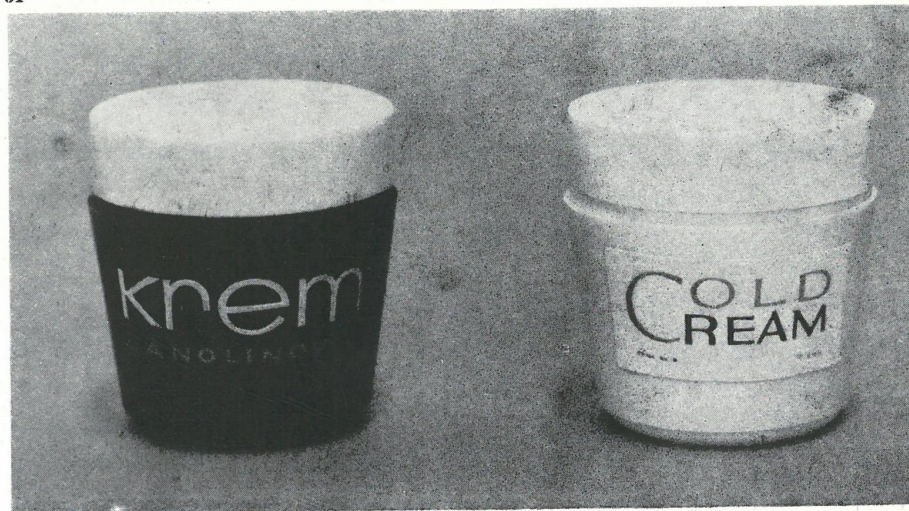
29

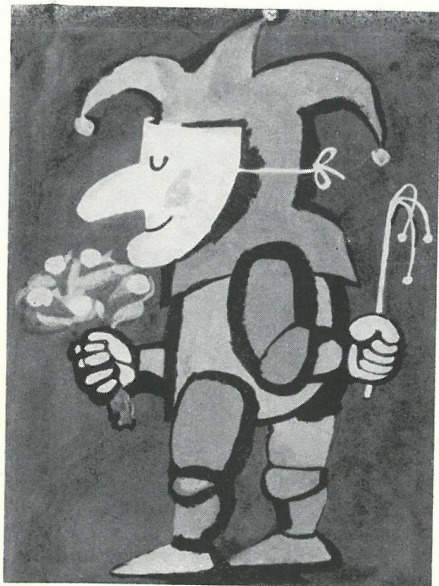
- Jerzy Desselberger**
26. Znaczki pocztowe
Ryszard Dudzicki
27. Znak firmowy
28. Blankiet telegramu
29. Etykieta

30

31

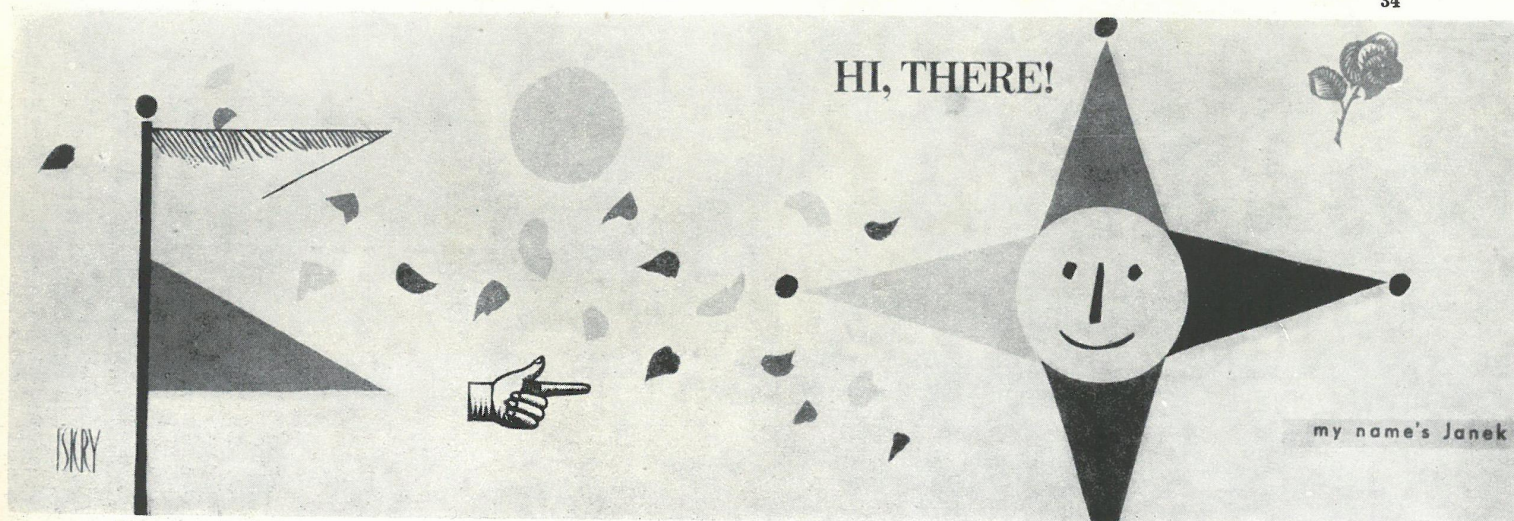

32

33

- Roman Duszek**
 30. Etykieta
 31. Opakowania
Jerzy Flisak
 32. Pocztówka
 33. Okładka
 34. Obwoluta

34

ZAKŁADY

RADIOWE

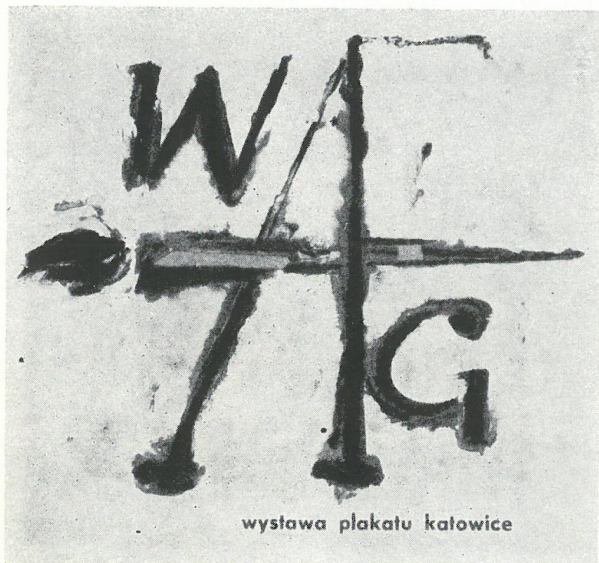
"DIORA"

DZIERŻONIÓW

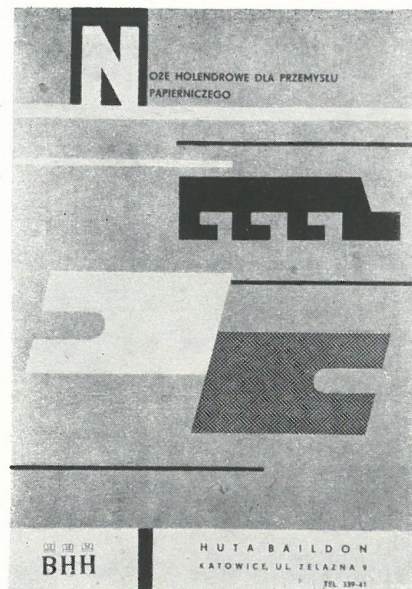
Calypso

Wazyacy mnie dobrze znacie,
 Symbolem mądrości nazwałcie,
 Patrzcie na Was dzisiaj
 i liczą skrycie
 Nie ukrytych słów
 w SPO słyszcie.

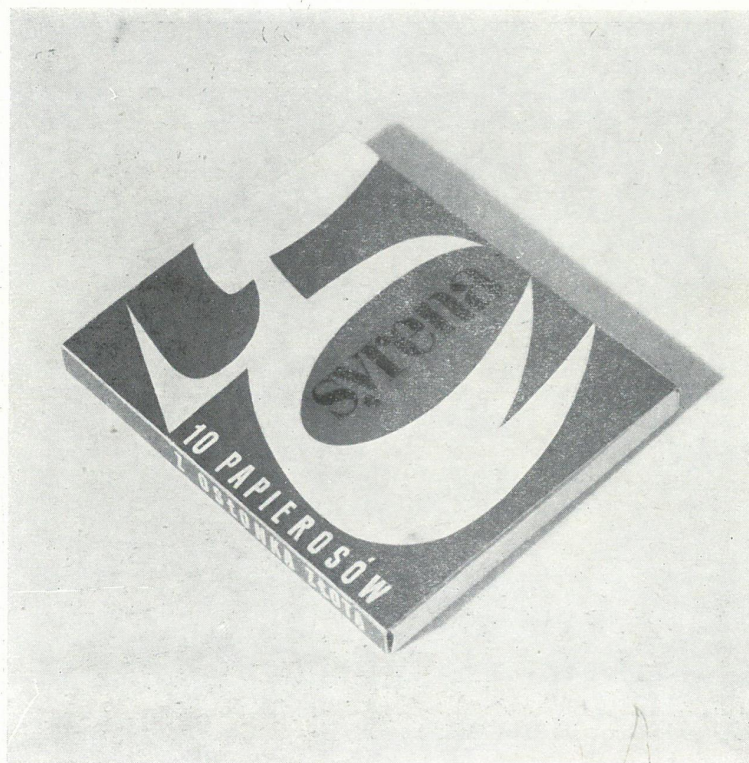

37

38

- Janusz Grabiański
 35. Plakat
 Halina Gutsche-Siewierska
 36. Zakładka-ulotka reklamowa
 Tadeusz Grabowski
 37. Okładka katalogu
 38. Okładka
 Wiktor Górka
 39. Opakowanie papierosów

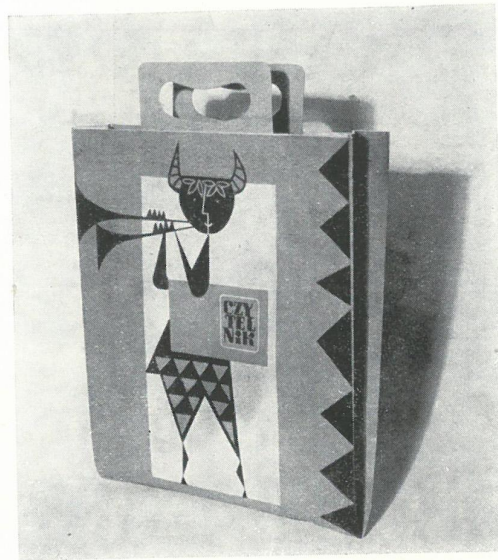
39

40

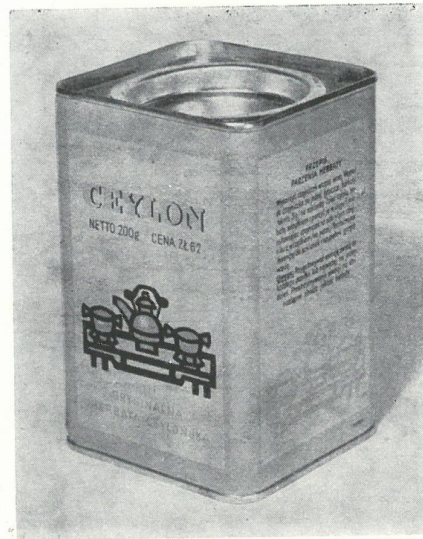

41

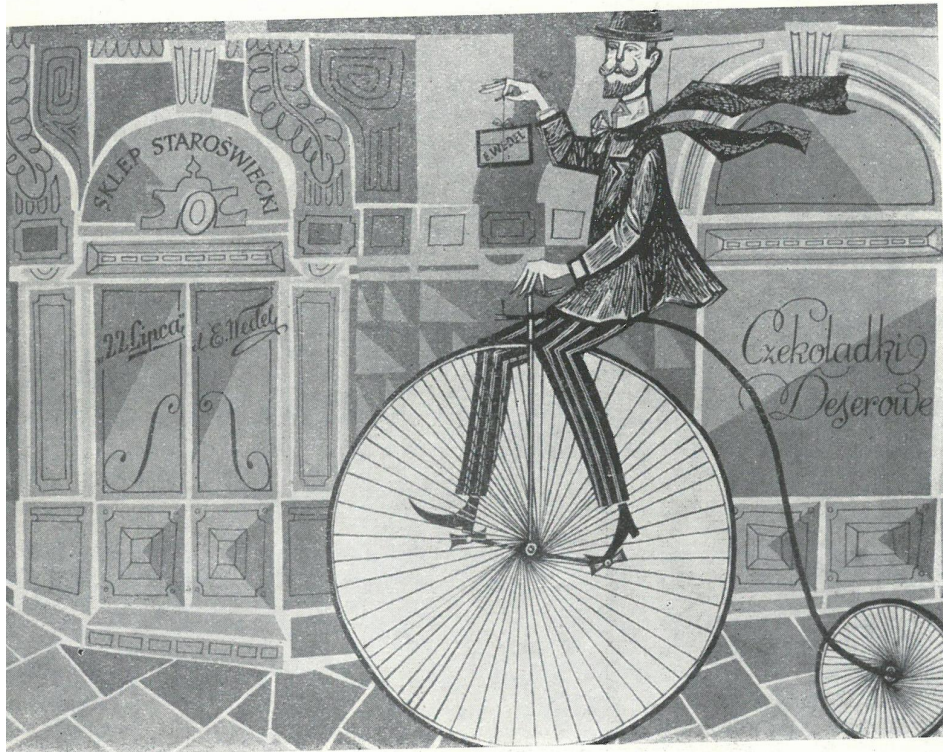

43

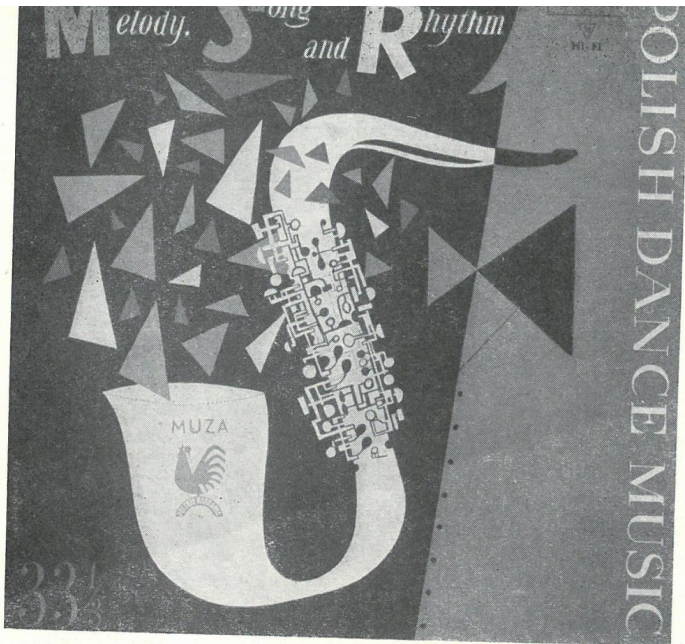

44

42

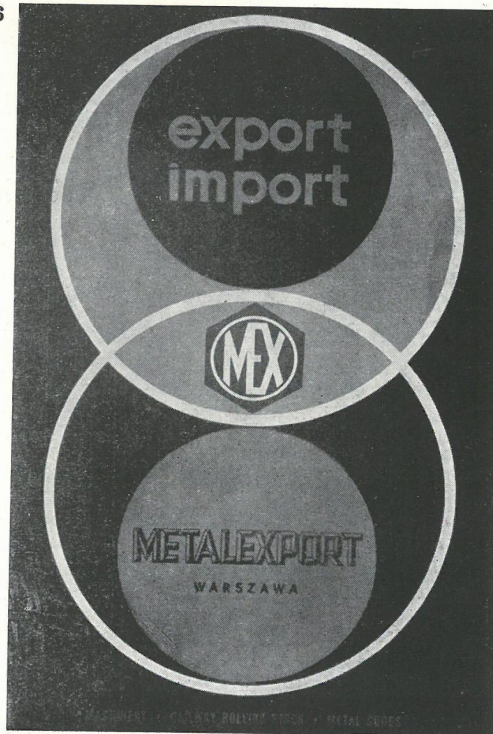
- Tadeusz Gronowski**
 40. Opakowanie płyty
 41. Opakowanie płyty
Andrzej Heidrich
 42. Etykieta
 43. Opakowanie
 44. Opakowanie

45

- Hubert Hilscher**
- 45. Opakowanie płyty
 - 46. Plakat
 - 47. Kalendarz
- Jan Hollender**
- 48. Papier firmowy
 - 49. Papier firmowy
 - 50. Opakowanie
 - 51. Znak „Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne”
 - 52. Opakowania papierosów

46

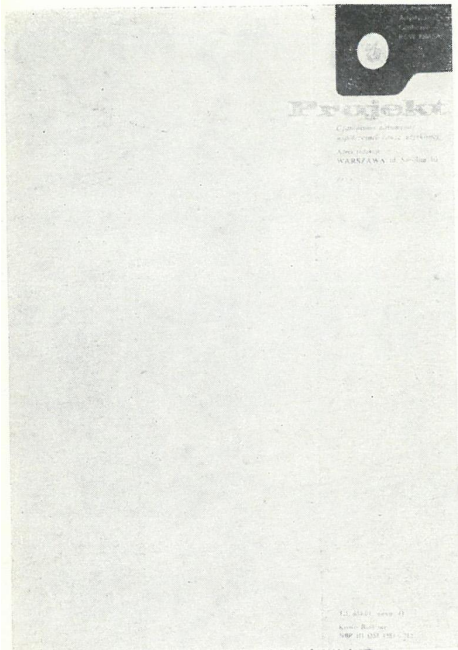
47

1962

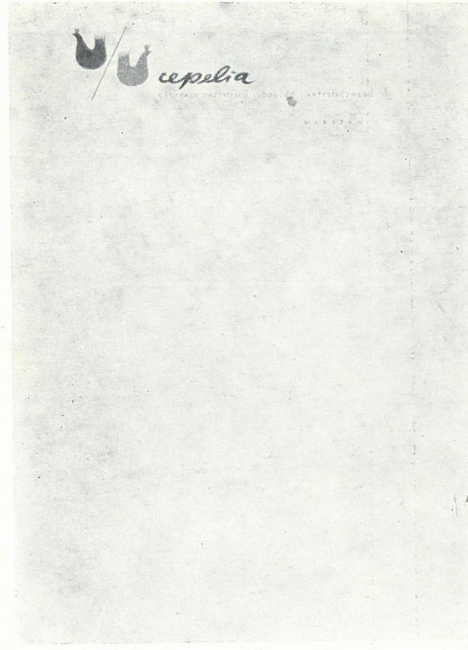
fly by LOT

STYCZEŃ - JANUARY	LUTY - FEBRUARY	MARZEC - MARCH	KWIECIEŃ - APRIL
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
MAJ - MAY	CZERWIEC - JUNE	LIPIEC - JULY	SIERPIEŃ - AUGUST
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
WZIESIĄD - SEPTEMBER	PAŹDZIERNIK - OCTOBER	LISTOPAD - NOVEMBER	GRUDZIEŃ - DECEMBER
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

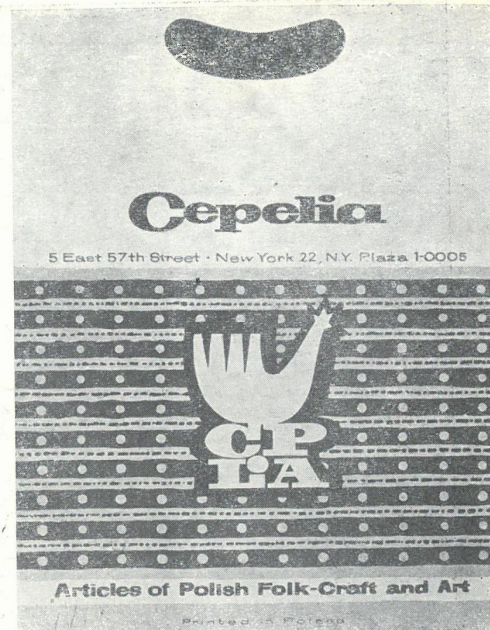
LOT - POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES - LOT

48

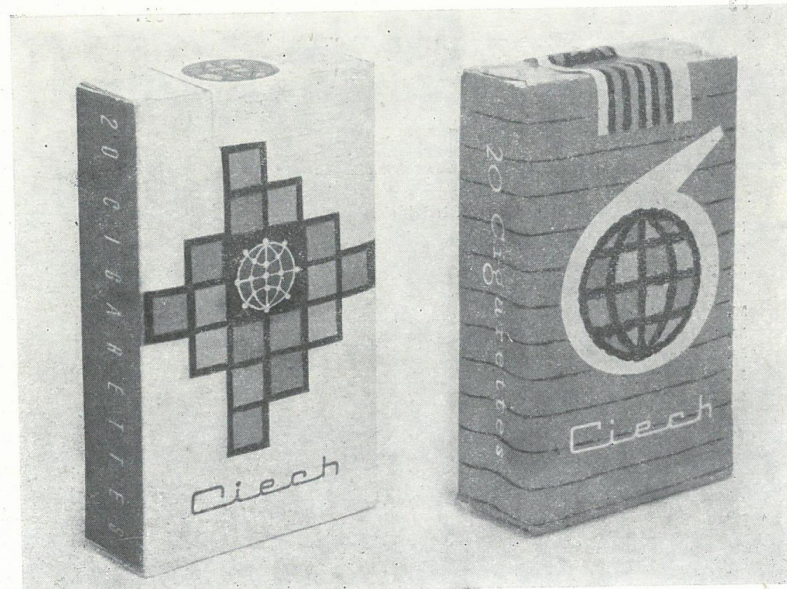
49

50

51

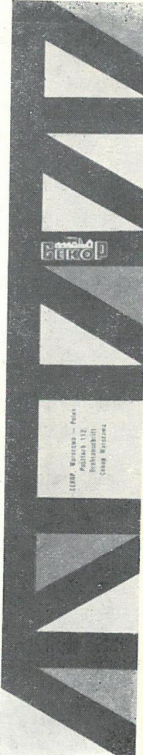
52

53

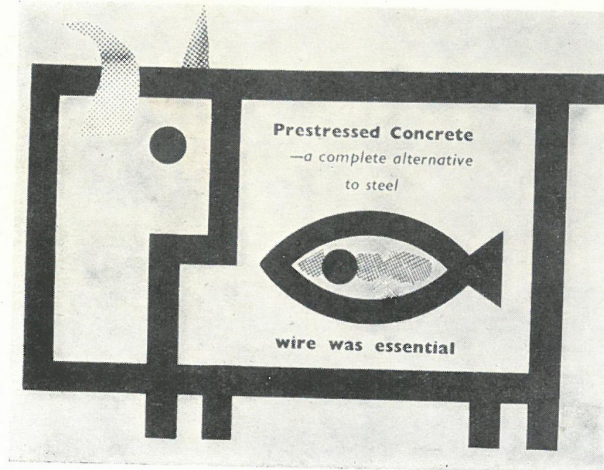

54

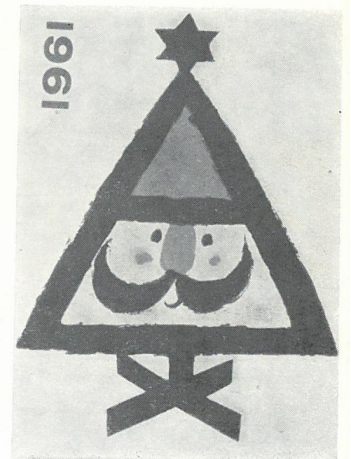

57

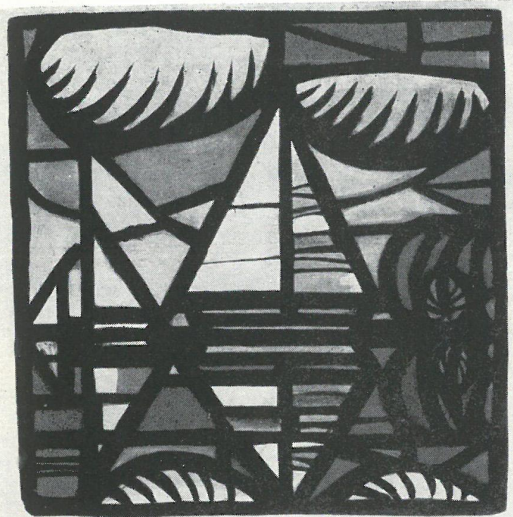
55

56

- Włodzimierz Horn i Stefan Siedziński**
 53. Okładka
 54. Plakat
Witold Janowski
 56. Życzenia-składanka
 57. Zakładka-ulotka reklamowa
 58. Karta kalendarza
 59. Znak firmowy
 60. Plakat

Fot. Andrzej Miodowski w Pał. Sztuki, Galeria Plakatu

MAJ	1961					MAY
30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

58

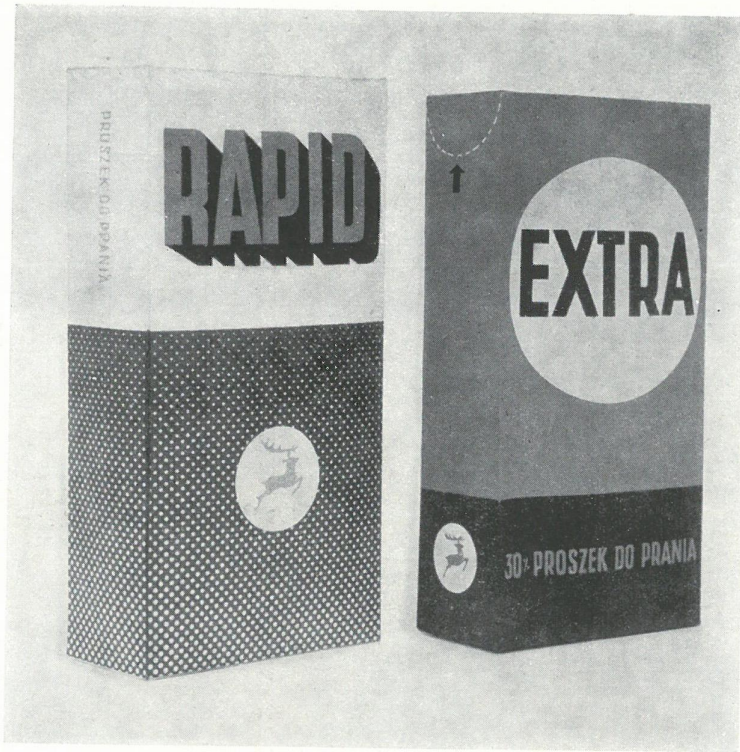
59

Warszawa. 1.-8.VI. 1960. Pałac Kultury i Nauki

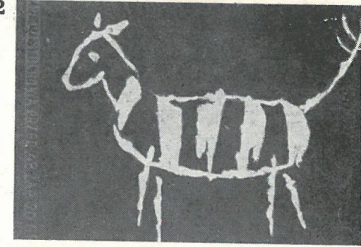
V Międzynarodowe
Targi Książki

60

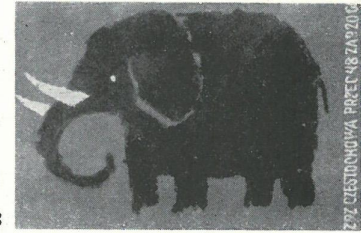

61

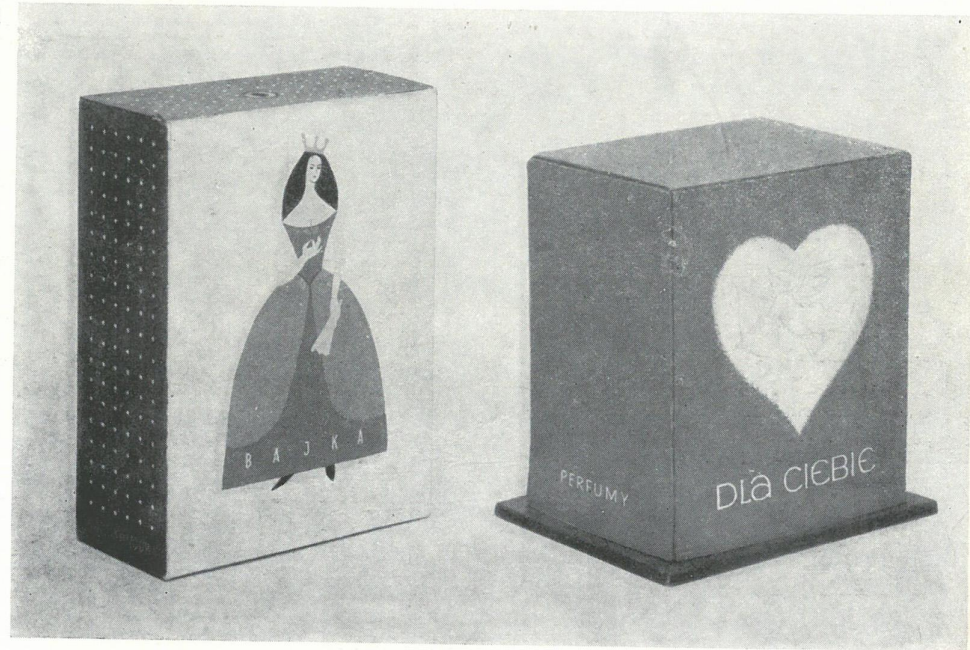
62

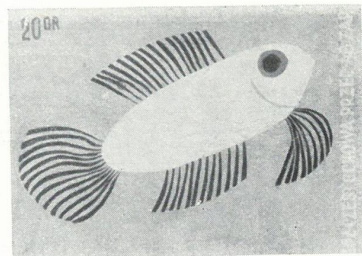

63

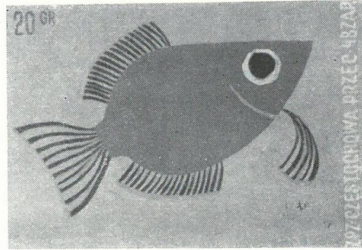
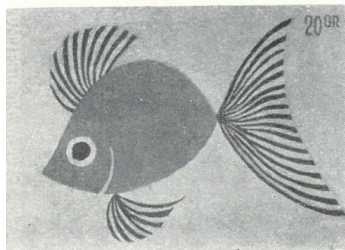

64

65 - 68

Stanisława Januszewska

61. Opakowania

62. Etykieta

63. Etykieta

64. Opakowania

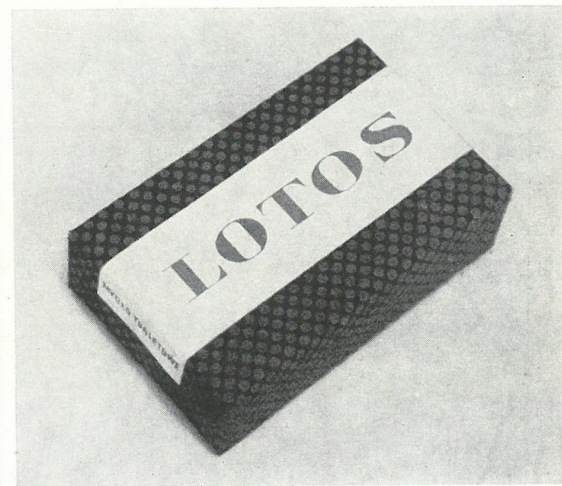
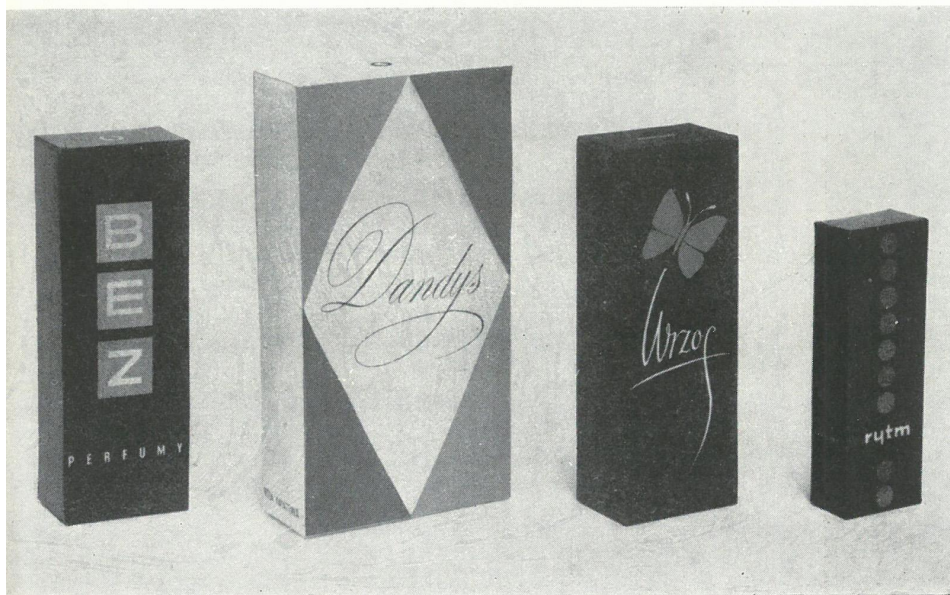
Zenon Januszewski

65-68. Etykiety

69. Opakowania

70. Opakowanie

70

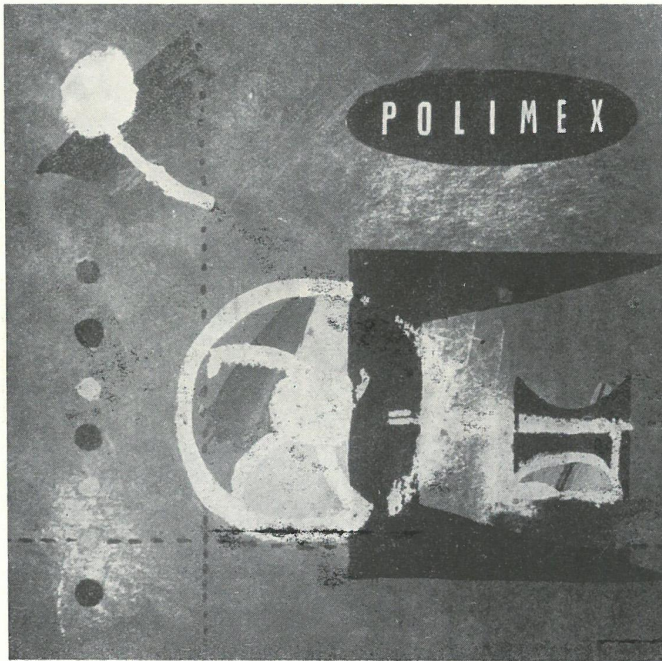

71

73

72

74

Witold Kaczanowski

71. Plansza reklamowa

72. Plansza reklamowa

73. Plakat

Zbigniew Kaja

74. Okładka programu

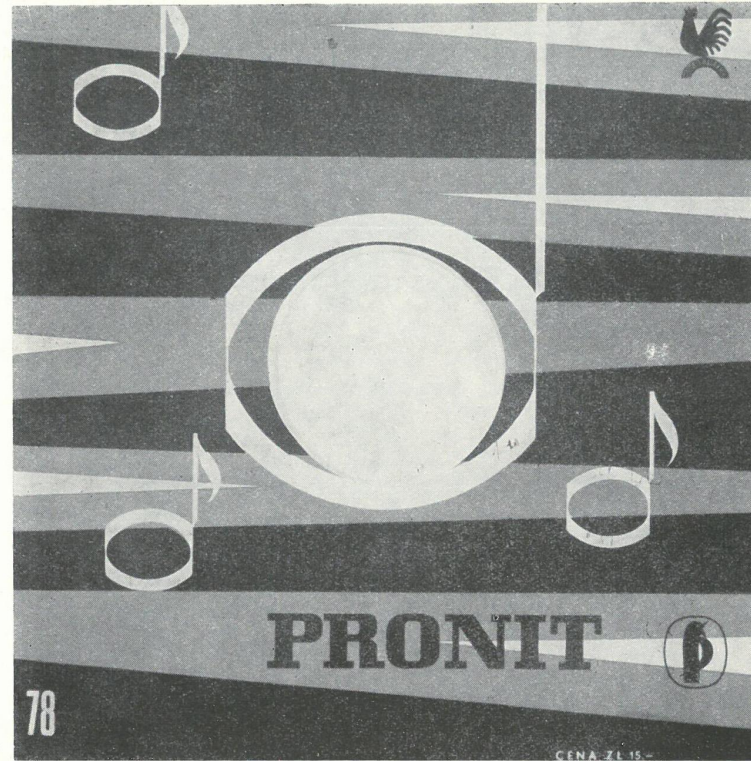
75. Znaczki pocztowe

75

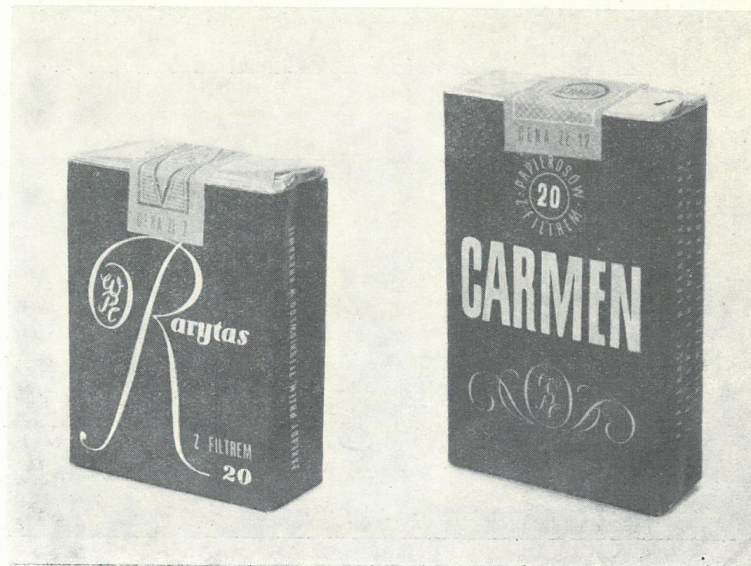

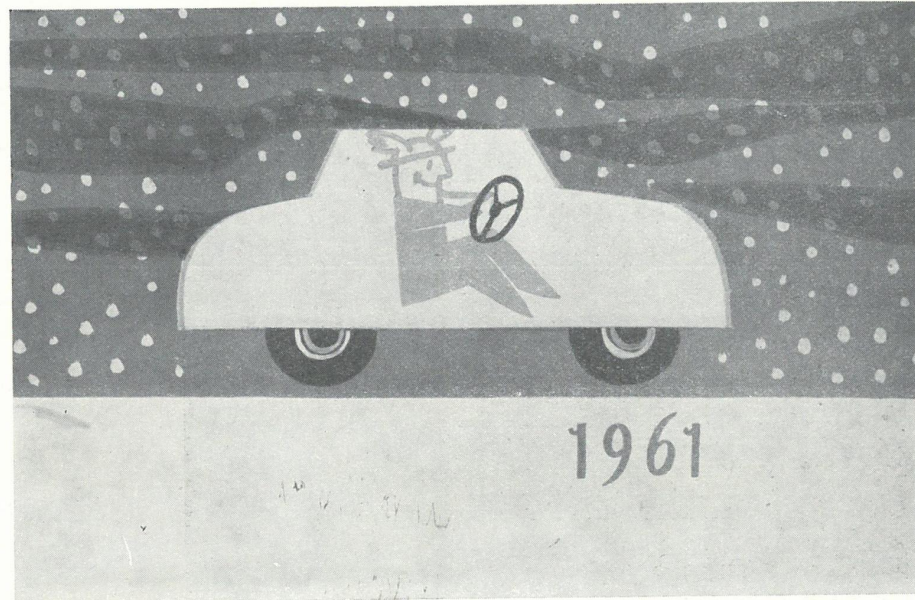
76

77

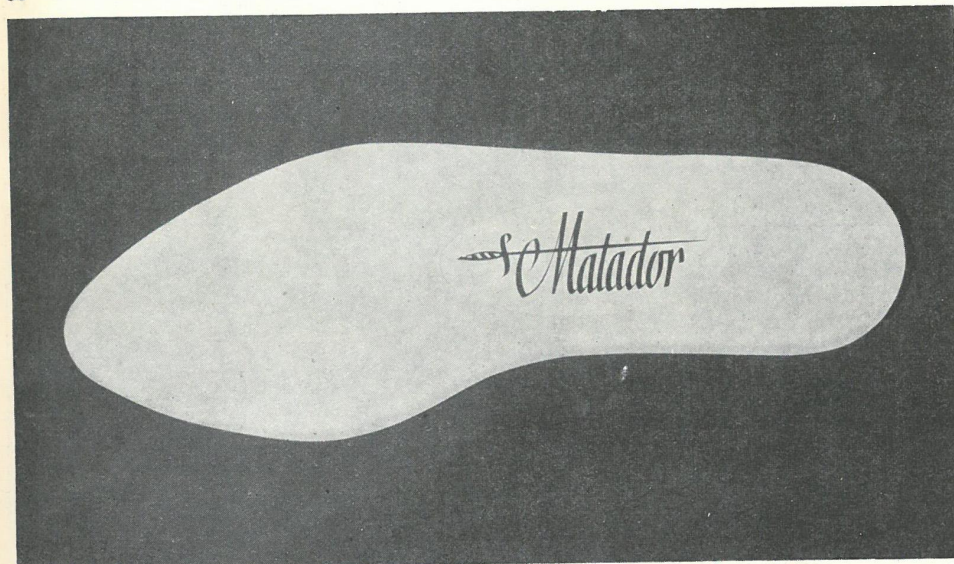

78

79

80

- Witold Kalicki**
76. Opakowanie
Jerzy Kępkiewicz
77. Opakowanie płyty
78. Opakowania papierosów
Tadeusz Kobak
79. Życzenia - składanka
Waleria Kastory
80. Znak firmowy

81

82

Eugeniusz Lebelt

81. Plakat

82. Ulotka reklamowa

Zbigniew Lengren

83. Plansza reklamowa

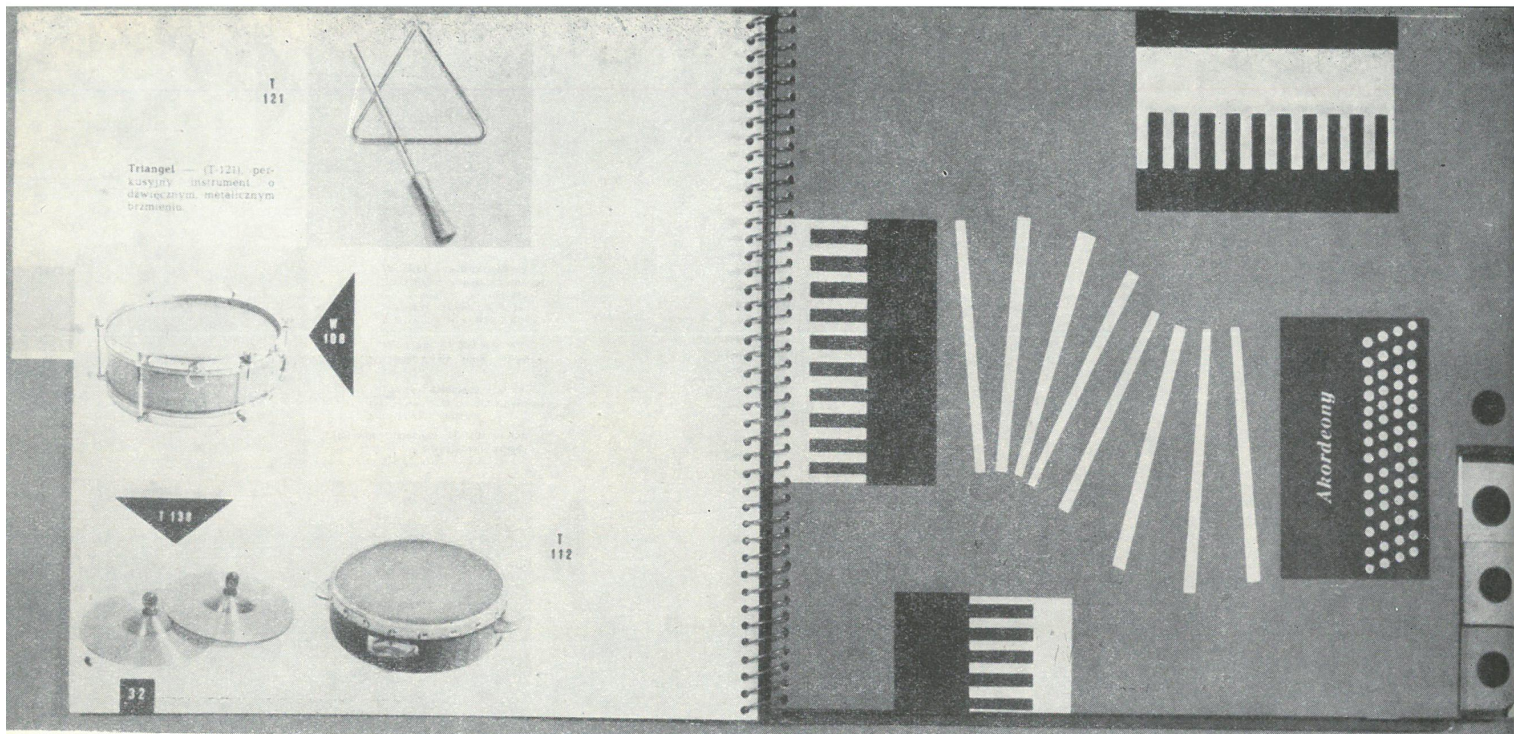
84. Plansza reklamowa

83

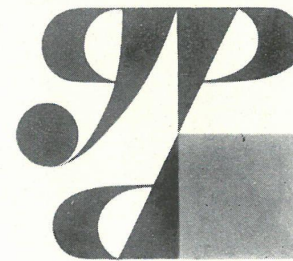
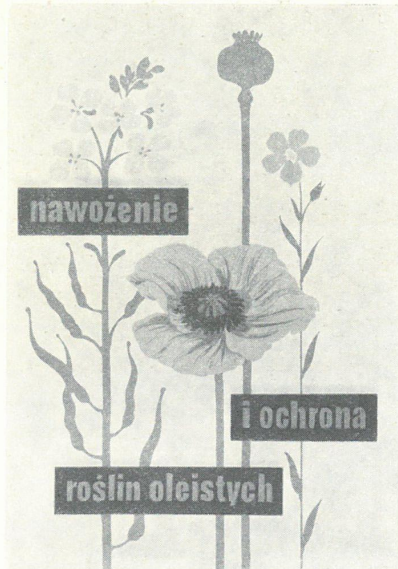
84

85

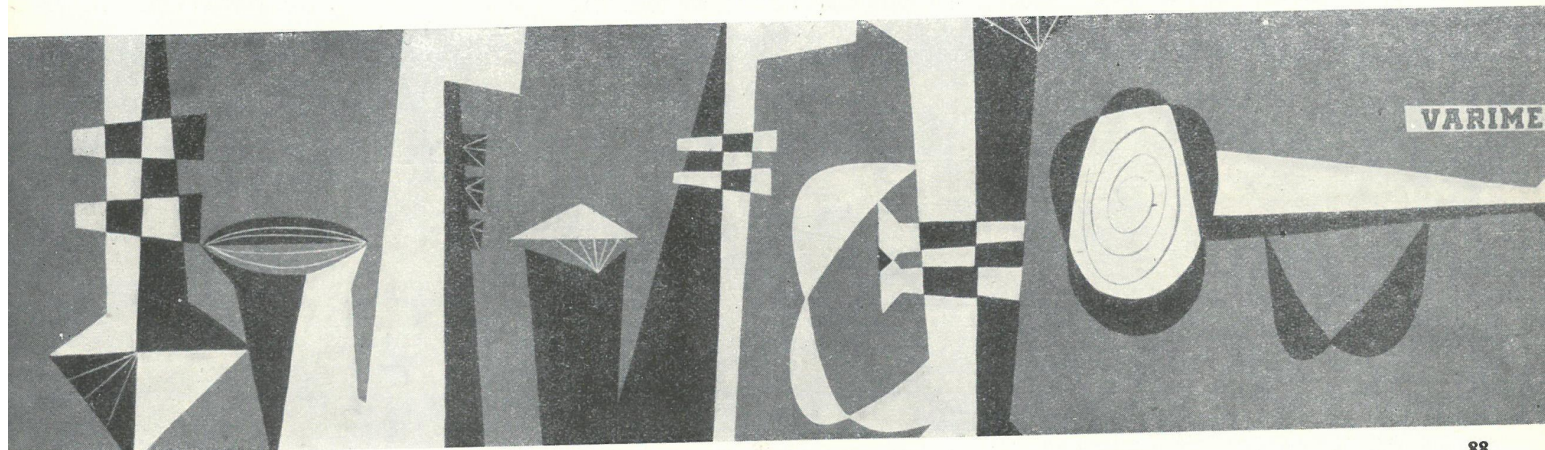
86

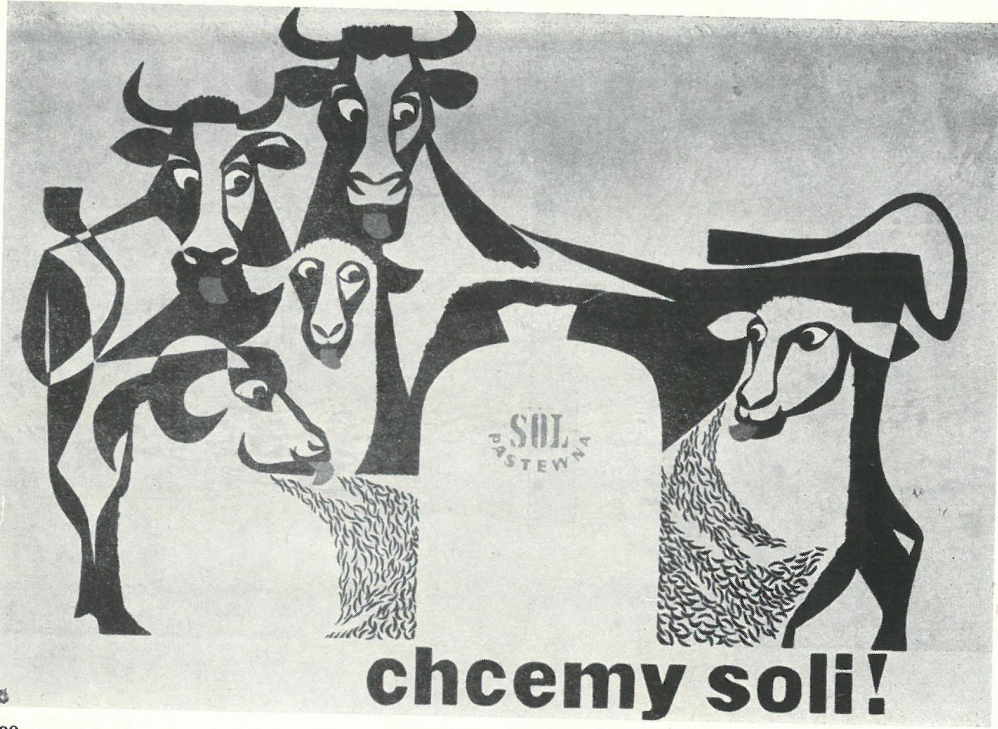

87

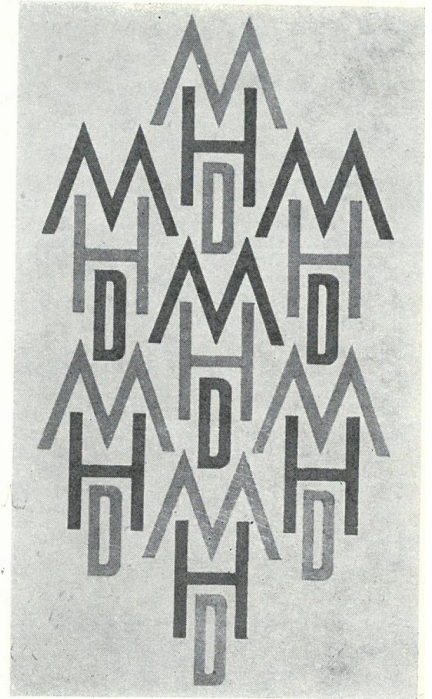

- Aleksander Łącki
85. Katalog
Alicja Laurman-Waszewska
86. Ulotka reklamowa
Kazimierz Maliszewski
87. Znak firmowy
Kazimierz Mann
88. Plansza reklamowa

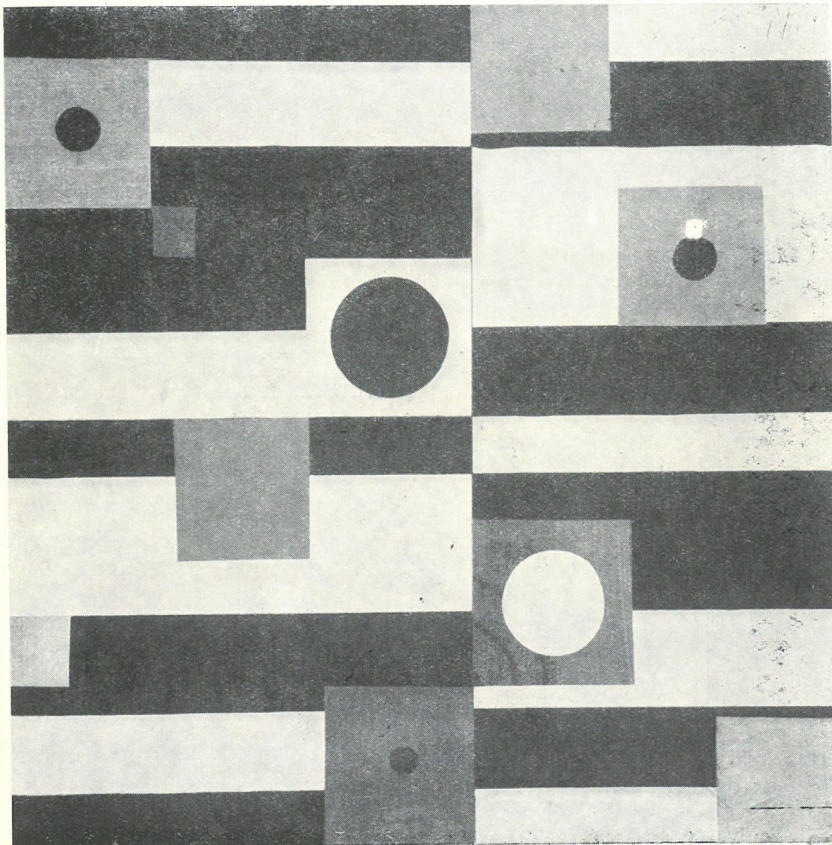
89

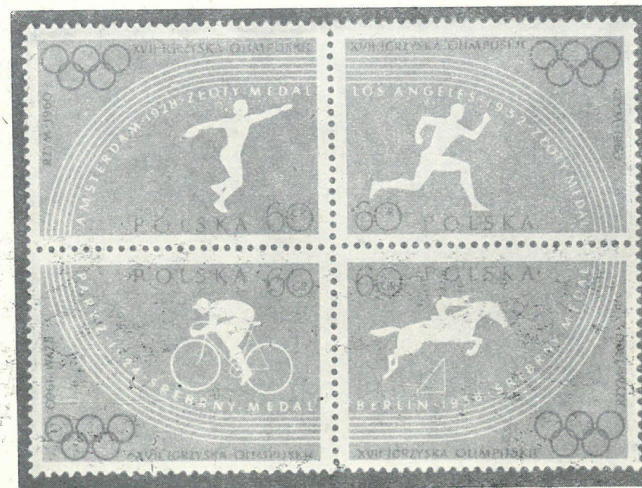
90

- Gustaw Majewski**
89. Plakat
Jan Mucharski
90. Projekt papieru pakowego
Stefan Małecki
91. Opakowanie płyty
92. Blok znaczków pocztowych

91

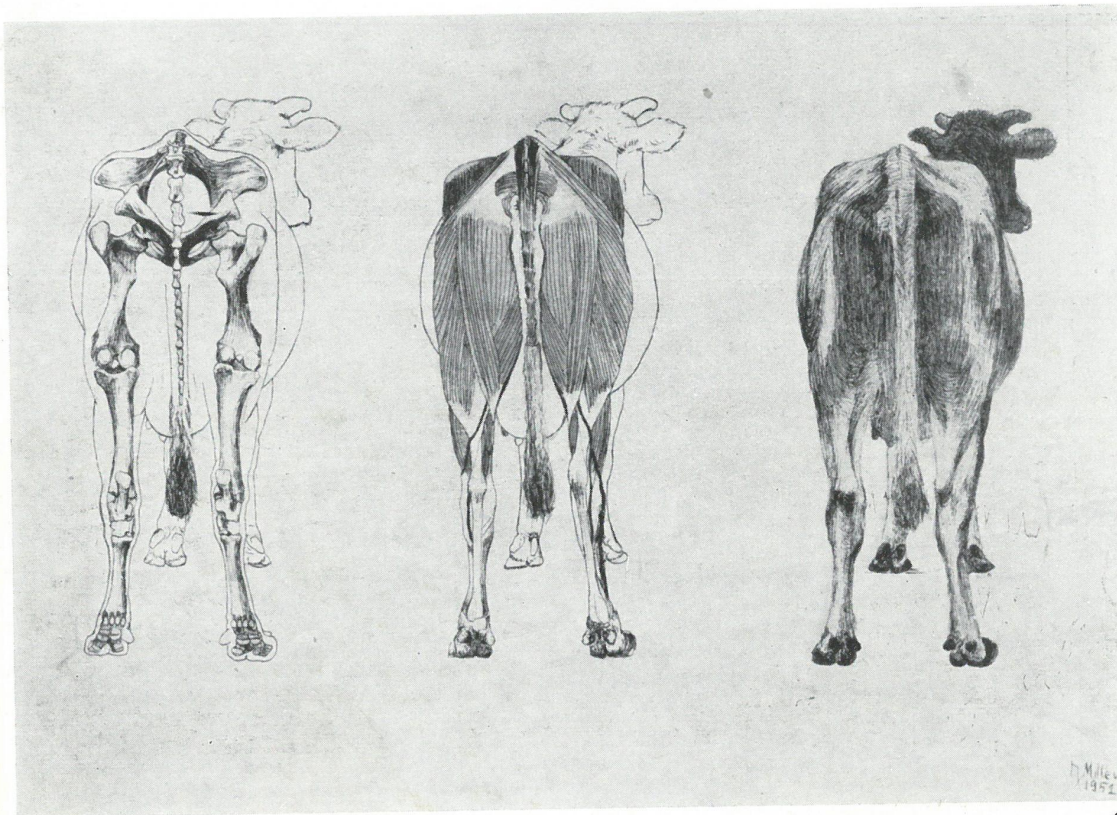

92

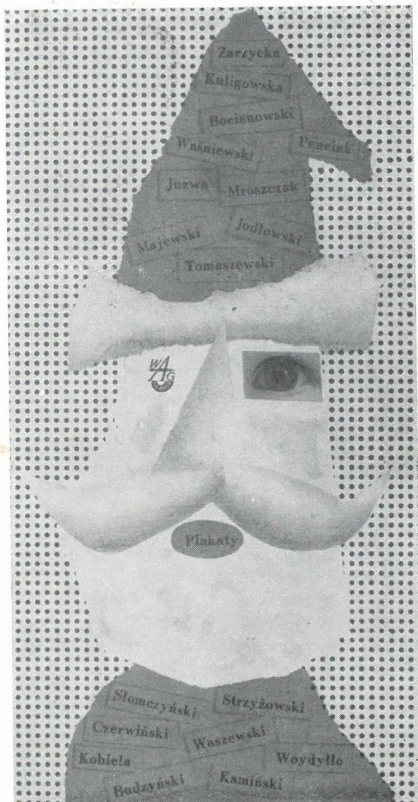
**Tematy
muzyczne
w plastyce
polskiej**

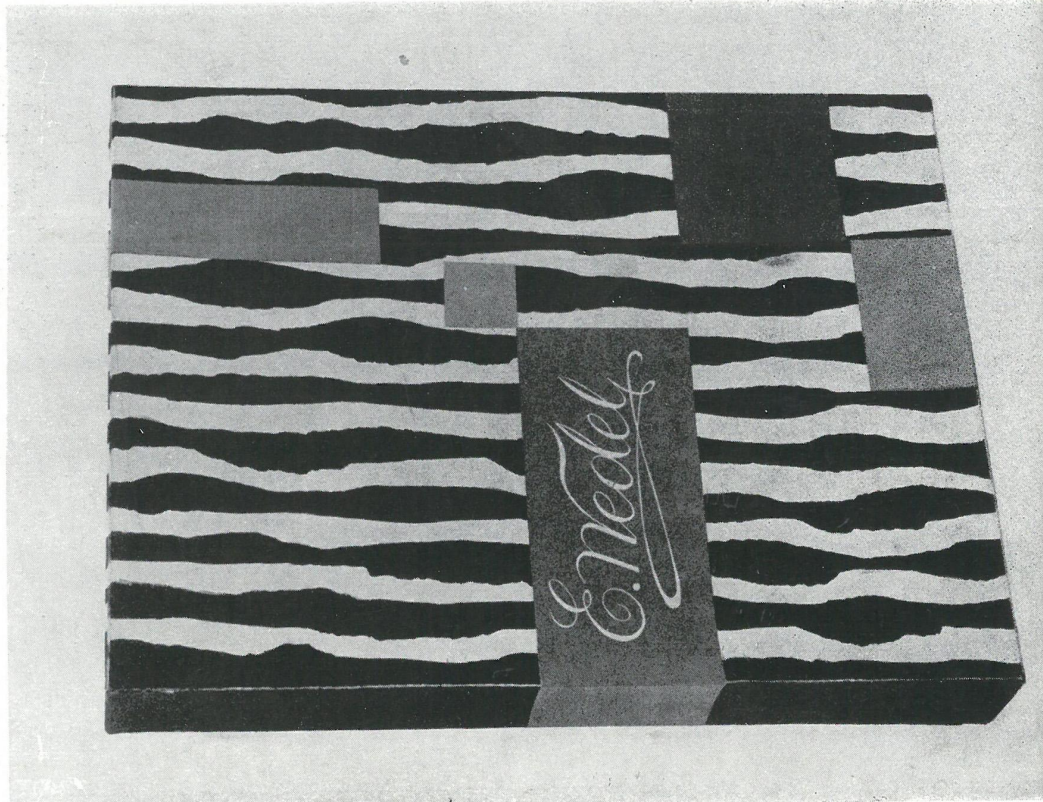

95

- Adam Młodzianowski**
93. Okładka prospektu
94. Znak wydawniczy Roku Jubileuszowego UJ
Jerzy Miller
95. Ilustracje do Atlasu Anatomicznego

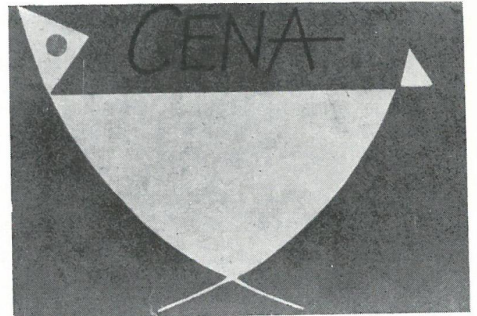

96

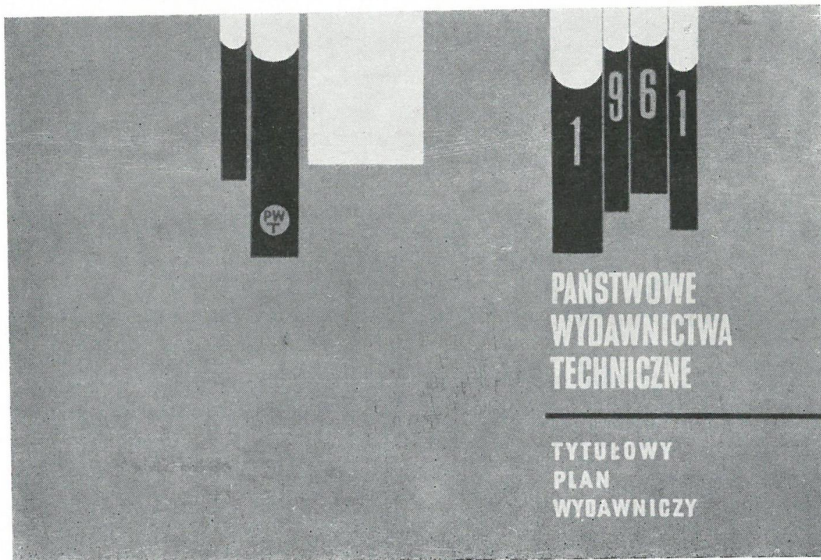
97

- Józef Mroszczak**
 96. Życzenia - składanka
 97. Opakowanie
Tadeusz Pietrzyk
 98. Kartka na ceny
 99. Okładka
 100. Etykieta

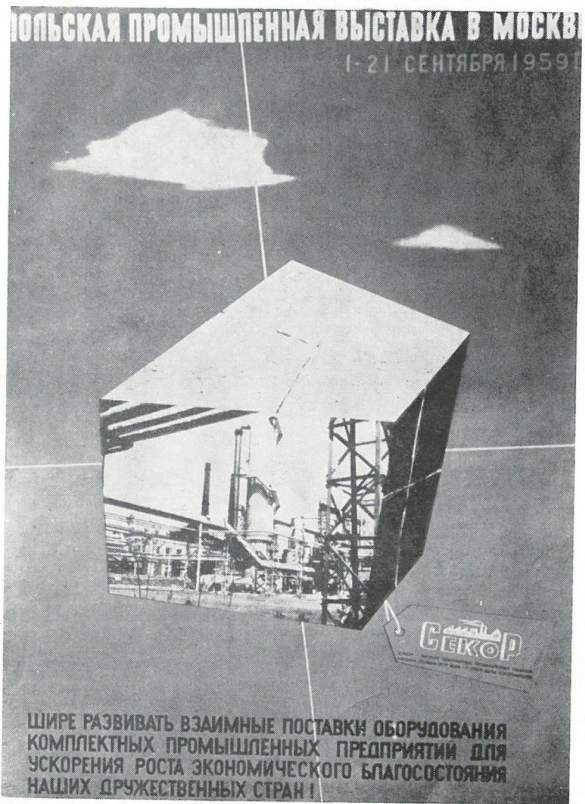
98

99

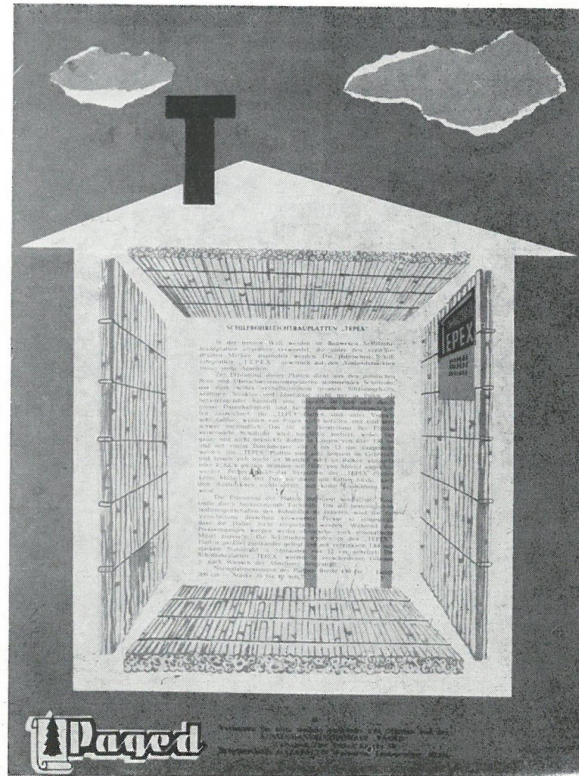

100

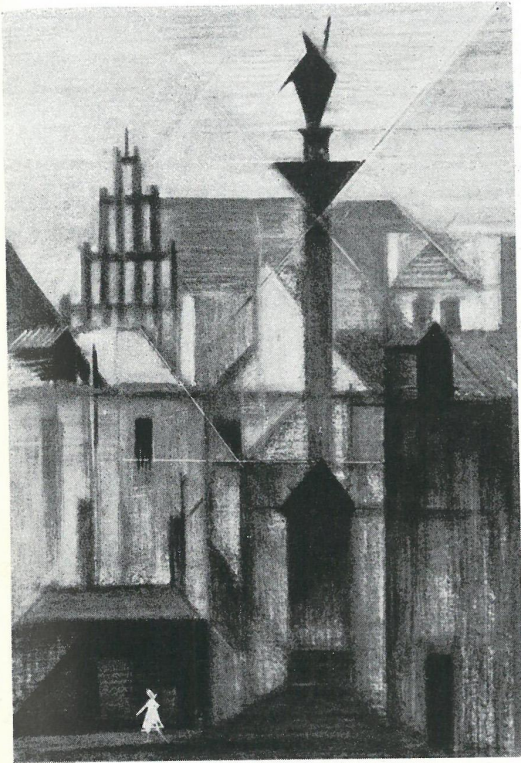

101

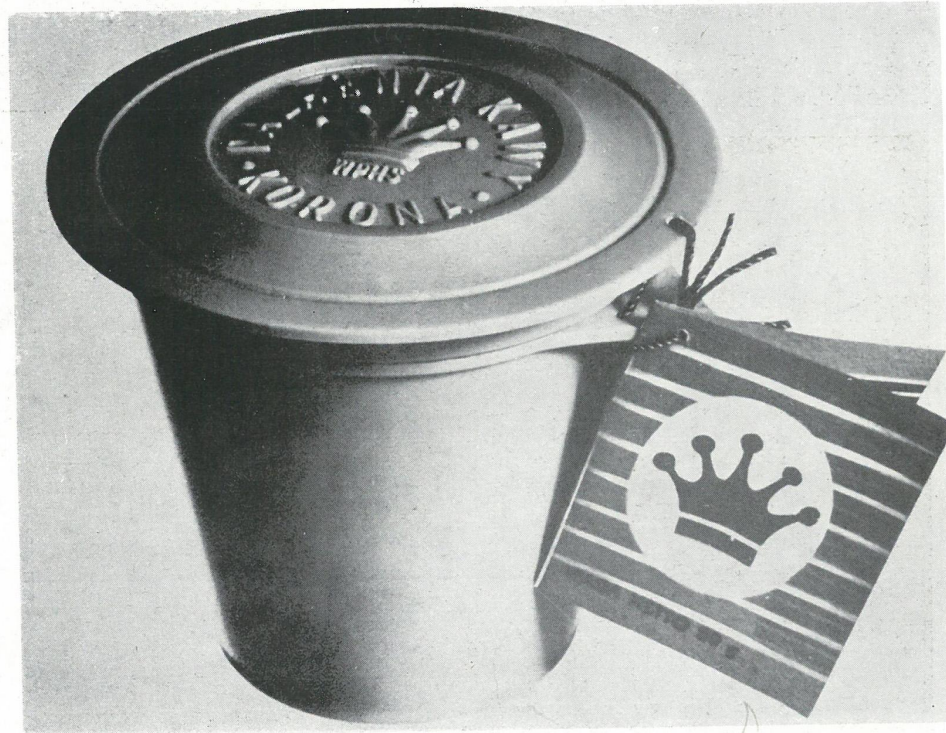
102

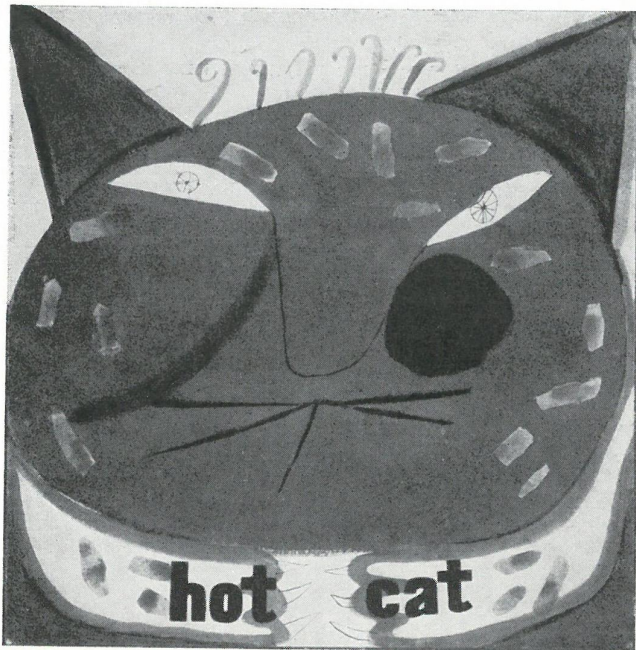
103

- Władysław Przystański i Zdzisław Osakowski
- 101. Plakat
 - 102. Plansza reklamowa
Marian Puchalski
 - 103. Poczтівka
 - Andrzej Radziejowski
 - 104. Opakowanie

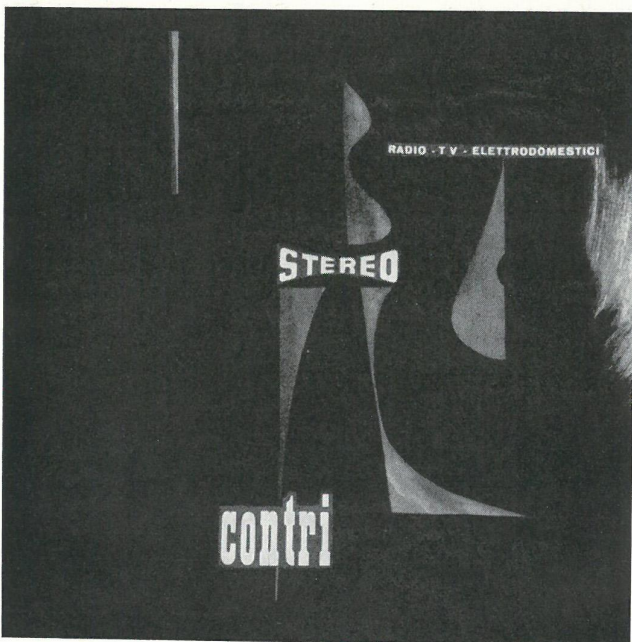
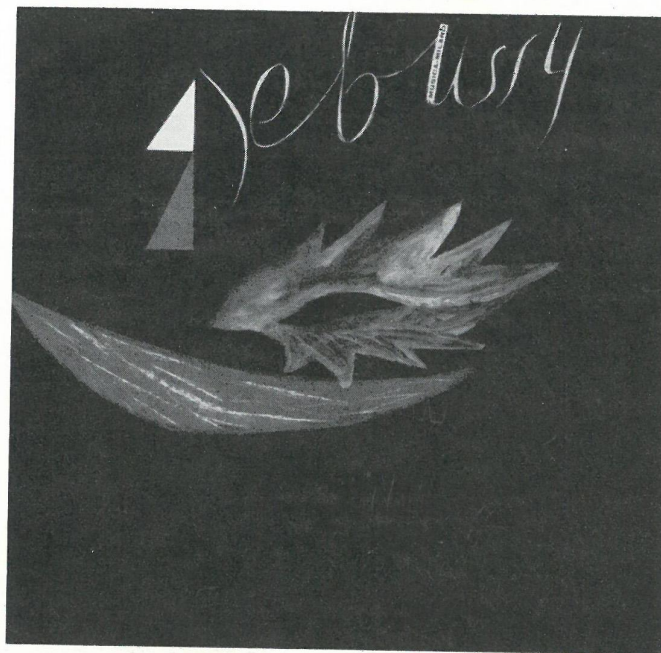
104

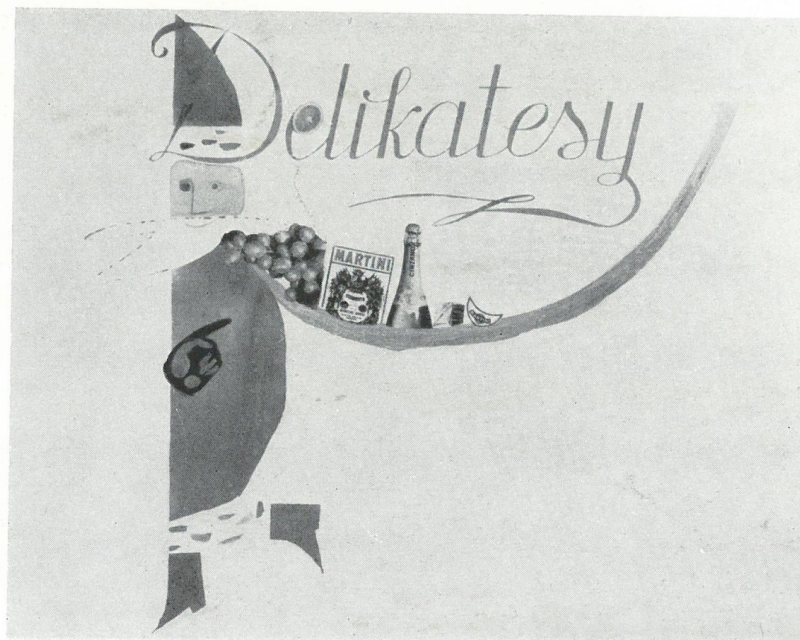
105

106

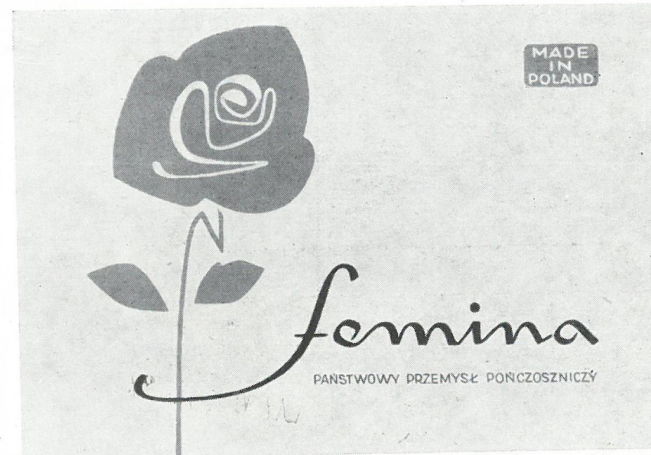
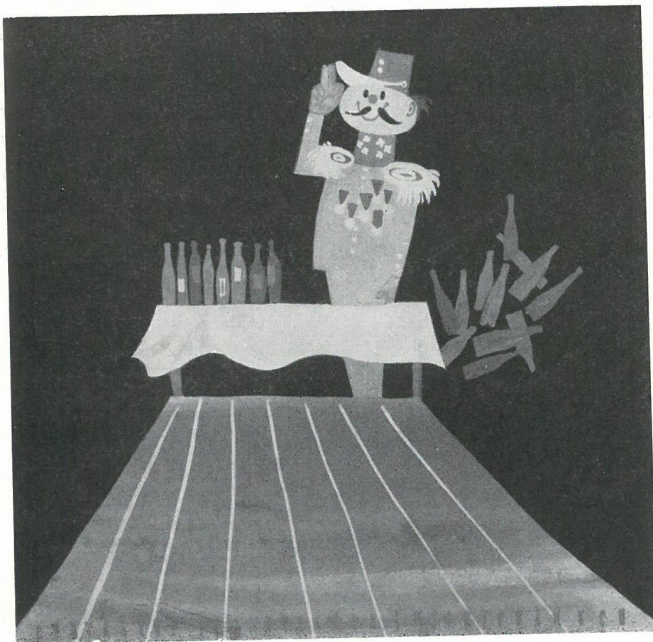

107

108

109

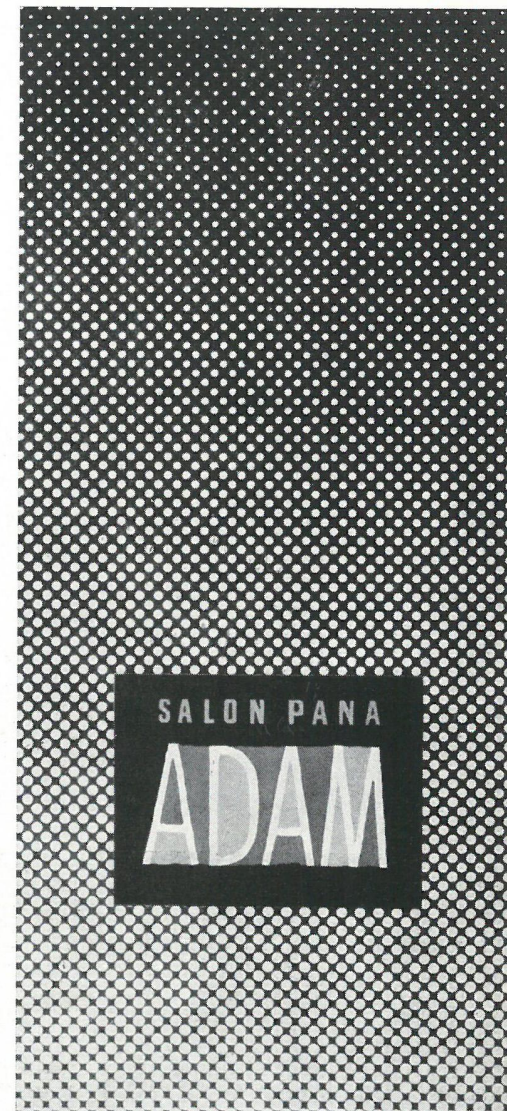

110

- Bożena Rogowska-Myczkowska**
105–107. Opakowania płyt
108. Plansza reklamowa
Krystyna Rumian-Lukasiewicz
109. Projekt dekoracji witryny sklepowej
Małgorzata Rumowska-Kuligowska
110. Opakowanie

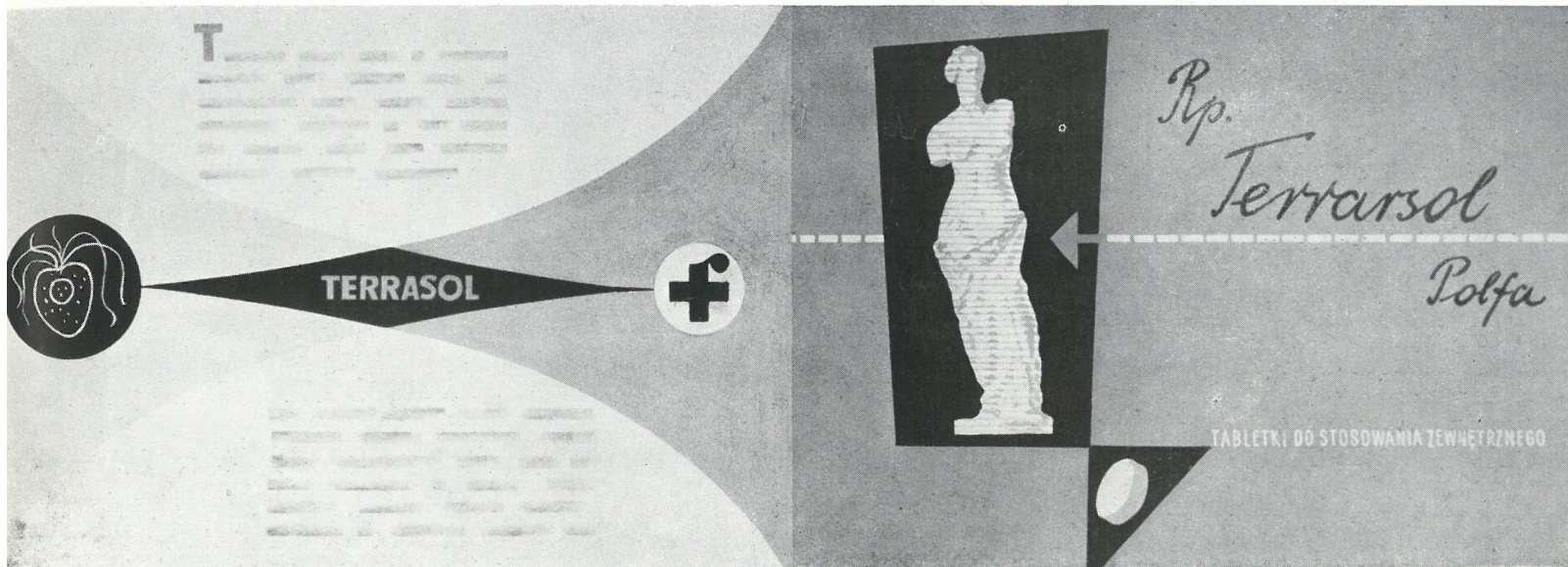

111

112

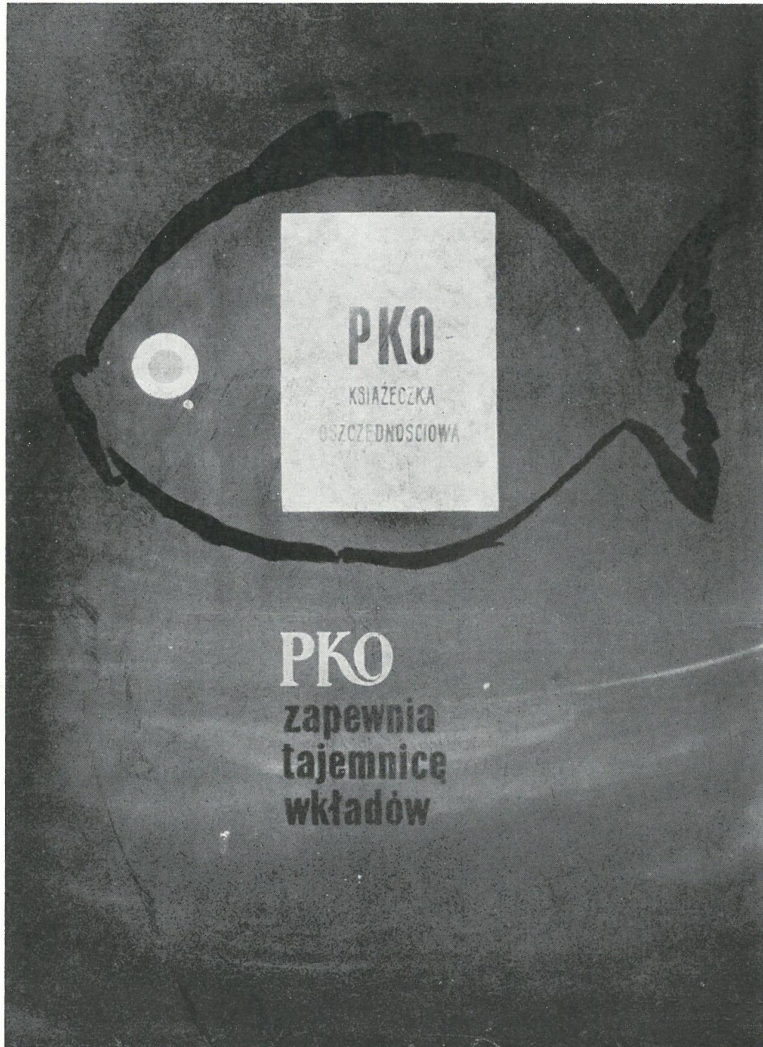
- Tomasz Rumiński**
111. Plakat
Ryszard Sidorowski
112. Opakowanie
113. Prospekt
114. Znak firmowy

113

114

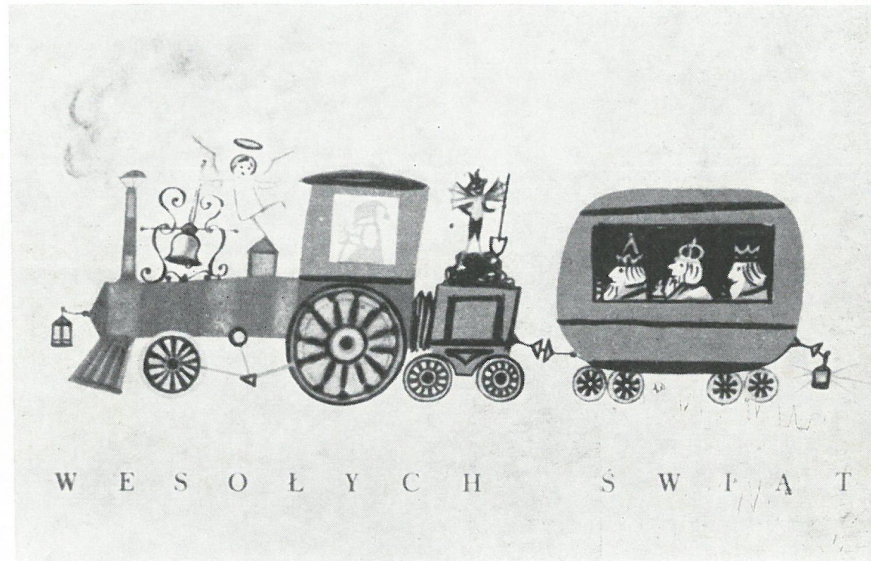

PKO
zapewnia
tajemnicę
wkładów

PKO
KSIĄZECZKA
OSZCZĘDNOŚCIOWA

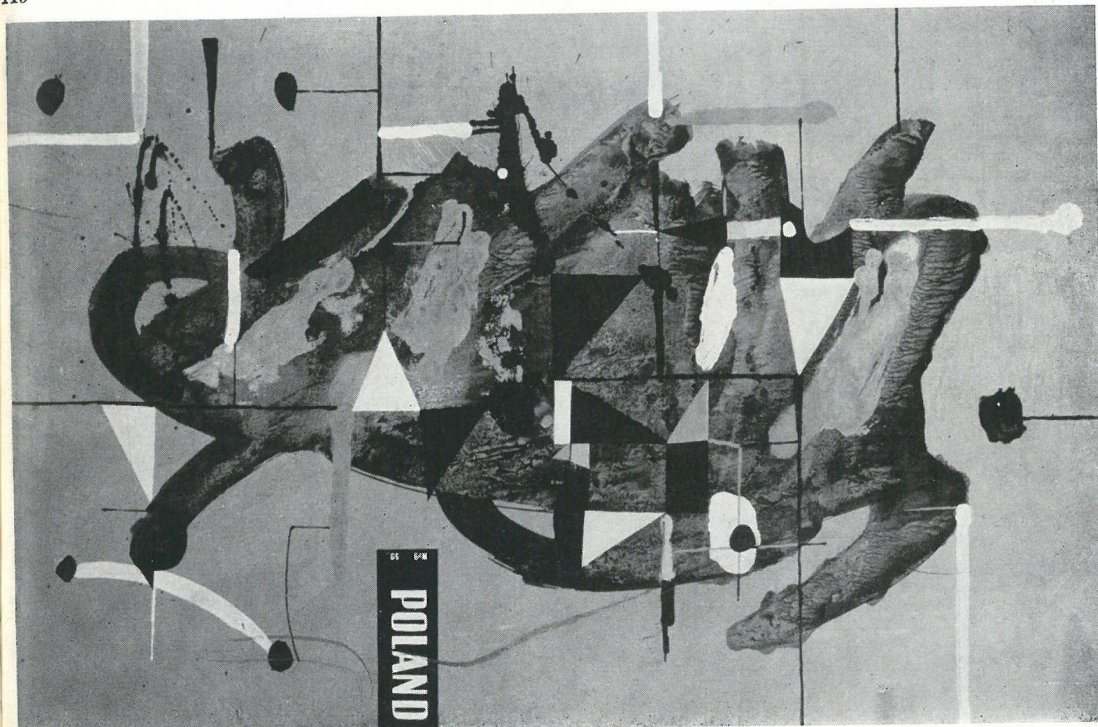
- Jan Słomczyński
115. Plakat
Konstanty Sopoćko
116. Projekt opakowania i etykiety
117. Zyczenia - składanka

120

119

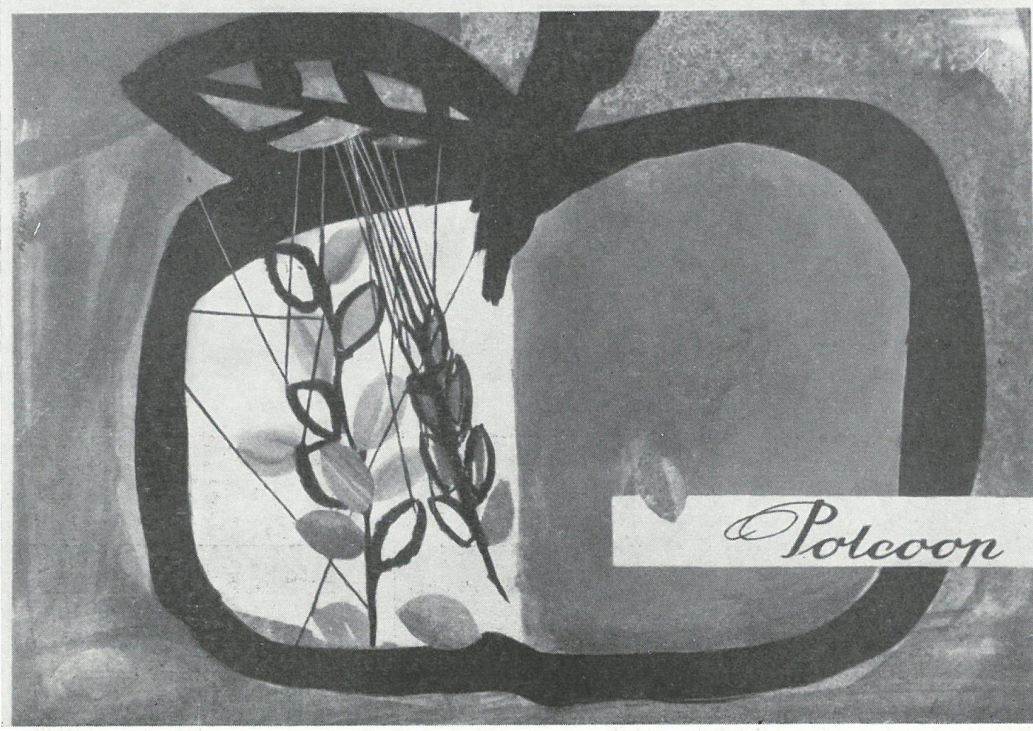

- Olga Siemaszkowa
118. Pocztówka
Marian Stachurski
119. Okładka
120. Etykieta

AUSSENHANDELSUNTERNEHMEN DER LANDWIRTSCHAFTLICHEN
ZENTRALE DER GENOSSENSCHAFTEN „BÄUERLICHE SELBSTHILFE“

POLCOOP

Kompensationsgeschäfte in Export und Import von landwirtschaftlichen und industriellen Erzeugnissen. Ausfuhr gegen freie Devisen.
WARSAWA, KOPERNIKA 30, POLEN • DRAHTANSCHR.: POLCOOP-WARSZAWA • POSTFACH 334 • FERNRUF: 623-63

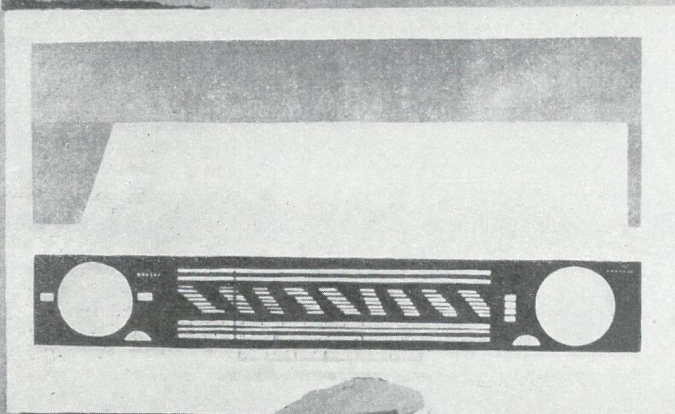
Danuta Stachura-Dąbrowska
i Aleksandra Konior
121. Plansza reklamowa
Wiesława Studencka-Grosset
122. Karty do gry

122

SWIERA

radio najmilszym upominkiem świątecznym

WYDARZENIE ARTYSTYCZNO-GRAFIKOWE 8.5.16. 2016
WARSZAWA, ALAMA 12 - KOLONIADA FOTOGRAFICZNA
www.alama.pl

125

126

124

Waldemar Świerzy

123. Plakat

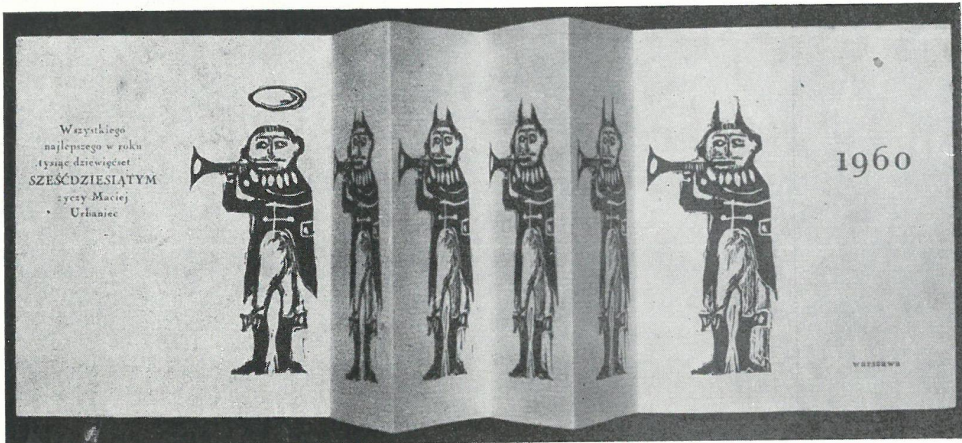
Witold Tomaszewski

124. Opakowanie

Stanisław Toepfer

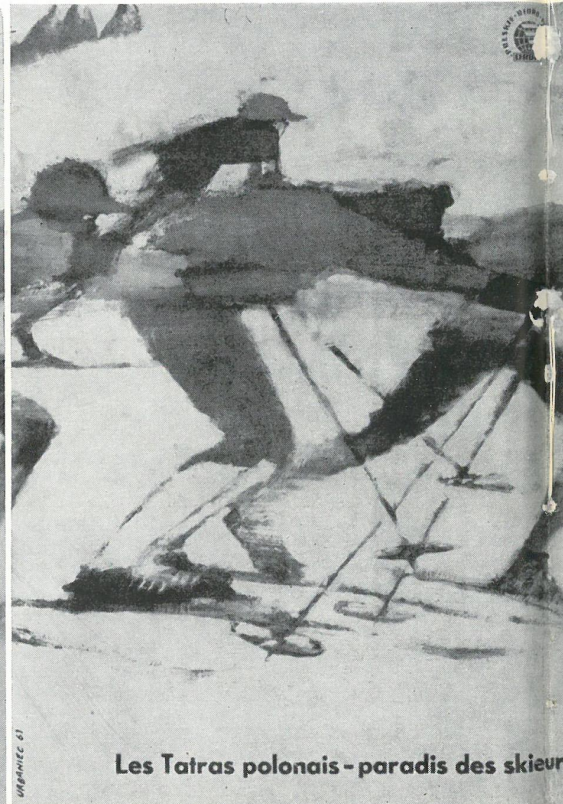
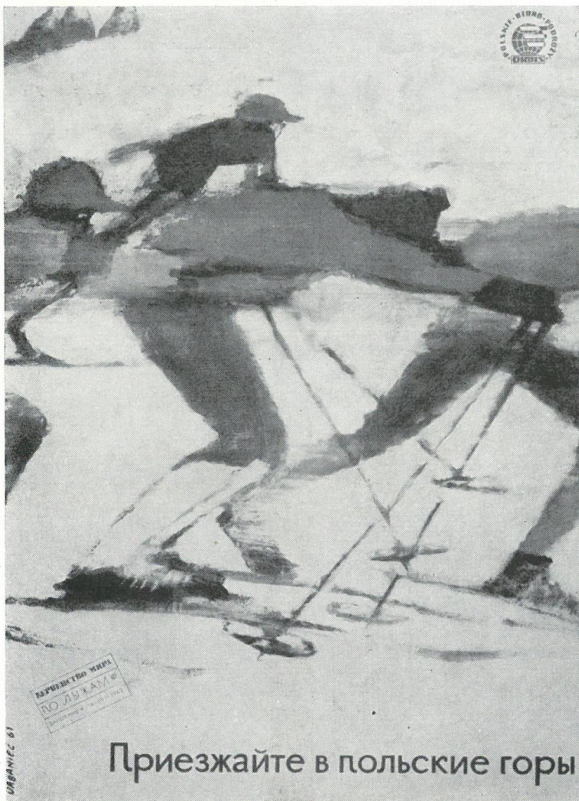
125. Znak „Międzynarodowy Związek Urzędów i Organizacji Turystycznych”

126. Znak „Filharmonia Narodowa”

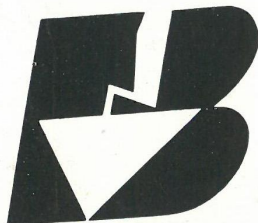
127

128

129

130

(44)
5
1960

- Maciej Urbaniec**
 127. Zyczenia-skladanka
 128. Plakat
 129. Folder
Franciszek Winiarski
 130. Znak „Zw. Zaw. Pracowników Przemyslu Budowlanego”
 131. Plansza reklamowa

K U N G L. B I B L I O T E K E T

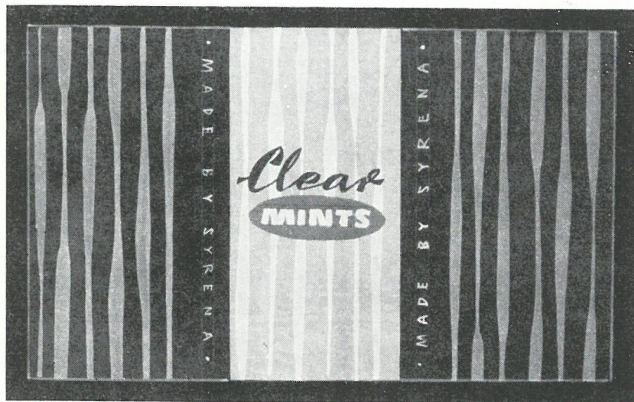
132

polska-böcker

UTSTÄLLNING NOVEMBER-DECEMBER
måndag-fredag 9-23, lördag 9-18, söndag 13-17

2142-741

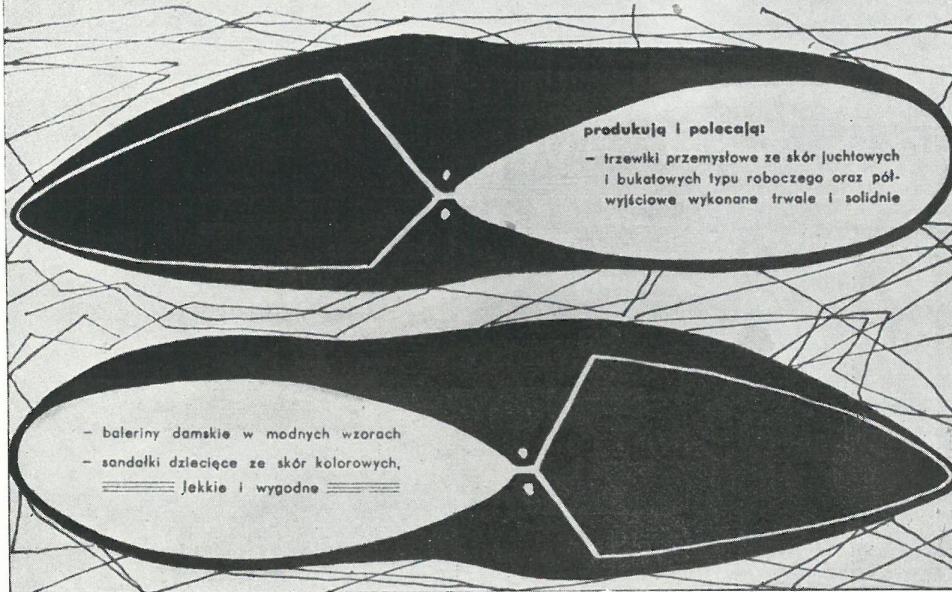
133

- Zbigniew Waszewski
132. Plakat
Janusz Waśniowski
133. Opakowanie
Antoni Wasilewski
134. Poczłówka

134

DOLNOŚLĄSKIE ZAKŁADY OBUWIA W KAMIENNEJ GÓRZE

produkcją i polecają:

- trzewiki przemysłowe ze skór juchtowych i bukatowych typu roboczego oraz półwyściowe wykonane trwale i solidnie

- baleriny damskie w modnych wzorach
- sandaalki dziecięce ze skór kolorowych,
Jekkie i wygodne

135

136

137 a
f

137

138

139

- Andrzej Zaleski**
135. Ogłoszenie reklamowe
Seweryna Zakościelna-Szufa
136. Opakowanie
137. Znak firmowy
138. Znak firmowy
Jerzy Zbijewski
139. Prospekt

